

18

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

TAJNE

Egz. Nr 1

DOWODZENIE DZIAŁANIAMI DYWIZJI LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO W OPERACJI ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

019787

BIBLIOTEKA NAUKOWA AON WP
Archiwum Ośrodka Szkolenia Specjalnego
Nr ewid. 039923

WARSZAWA KWIECIEŃ 1972

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

TAJNE

Egz. Nr 1

DOWODZENIE DZIAŁANIAMI DYWIZJI LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO W OPERACJI ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Ośrodka Szkolenia Specjalnego
Nr ewid. 039923

WARSZAWA KWIECIEŃ 1972

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im.gen.broni K.Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA TAKTYKI LOTNICTWA

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

T A J N E
Egz.nr. . . . 1

Pncel. poł 12657

DOWODZENIE DZIAŁANIAMI DYWIZJI LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO W OPERACJI ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

BIBLIOTEKA SZKOLENIOWA DLT
019787
Nr ewid.
ASG IM. GEN. BRK. K. ŚWIERCZEWSKIEGO

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. 039923

WARSZAWA Kwiecień 1972 r.

Projekt niniejszego podręcznika opracował zespół oficerów pod kierownictwem płk. doc. dr. Janusza MALINOWSKIEGO.

Skład zespołu autorskiego:

ppłk dypl. Marian GASPEROWICZ, płk doc. dr Eugeniusz GRYSIEWICZ, mjr dypl. Eugeniusz GRZESZEK, płk dypl. Zygmunt GRZĘDA, ppłk dypl. Jerzy KURKUS, ppłk inż. Jan LISOWSKI, płk doc. dr Janusz MALINOWSKI /główny autor/, płk dr Ryszard SEREGIET, płk dypl. Mieczysław TORUŃ.

Opracowanie należy traktować jako pierwszą próbę ujęcia zasadniczej problematyki dowodzenia działaniami dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w operacji armii ogólnowojskowej oraz innych zagadnień związanych z tą problematyką.

Opracowanie niniejsze stanowi podstawę wkładu Katedry Taktyki Lotnictwa i innych pracowników dydaktyczno-naukowych Oddziału Wojsk OPK i Lotnictwa do wspólnie przygotowywanego, przez Dowództwo Wojsk Lotniczych i Akademię Sztabu Generalnego, podręcznika na temat dowodzenia DLSzR w celu zaspokojenia potrzeb dowództw i sztabów lotnictwa i wojsk lądowych oraz procesu dydaktycznego szkół i akademii wojskowych.

SPIS TREŚCI

str.

I. Podstawowe wiadomości o dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego związane z dowodzeniem jej działaniami w operacji armii ogólnowojskowej 5

II. Organizacja i kierowanie działaniami DLSzR w operacji armii ogólnowojskowej 39

III. Wybrane zagadnienia zabezpieczenia działań bojowych DLSzR 71

ZAŁĄCZNIKI:

nr 1 - schemat organizacji DLSzR.
nr 2 - schemat organizacji dowództwa i sztabu DLSzR.
nr 3 - schemat bazowania DLSzR.
nr 4 - schemat rozmieszczenia elementów dowodzenia LMSzR i LRT w systemie dowodzenia lotnictwa frontowego.
nr 5 - schemat rozmieszczenia elementów centrum stanowiska dowodzenia DLSzR.
nr 6 - schemat wysuniętego stanowiska dowodzenia DLSzR.
nr 7 - schemat planu działań DLSzR w operacji.
nr 8 - schemat planu działań ogniowych DLSzR na dzień.
nr 9 - schemat planu działań rozpoznawczych DLSzR na dzień.
nr 10 - forma, zakres i treść rozkazu bojowego DLSzR.
nr 11 - forma i zakres treści zarządzenia ~~rozpoznawczego~~ DLSzR.
nr 12 - forma i zakres treści zarządzenia nawigatorskiego DLSzR.
nr 13 - schemat ugrupowania bojowego RPWN.
nr 14 - schemat ugrupowania sił i środków WRT zabezpieczających działania bojowe DLSzR.
nr 15 - schemat przykładowej organizacji samodzielnego batalionu łączności DLSzR.
nr 16 - schemat łączności telefoniczno-telegraficznej DLSzR.
nr 17 - schemat naziemnej łączności radiowej DLSzR.
nr 18 - schemat częstotliwości łączności powietrznej DLSzR.

nr 19 - schemat podziału łączności powietrznej /wariant 2 dla r-oji 20-kanałowej/.

nr 20 - schemat planu zabezpieczenia materiałowego DLSzR.

nr 21 - forma i zakres treści zarządzenia tyłowego DLSzR.

I. PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O DYWIZJI LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO ZWIĄZANE Z DOWODZENIEM JEJ DZIAŁANIAMI W OPERACJI ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

1. Przeznaczenie, zadania, organizacja i bazowanie dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego

Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego jest mieszanym związkiem taktycznym lotnictwa frontowego przeznaczonym przede wszystkim do wykonania zadań ogniowych i rozpoznawczych na głębokość taktycznego promienia działania swoich samolotów, z zasady w ścisłym współdziałaniu z wojskami lądowymi i pozostałymi rodzajami lotnictwa. Na kierunkach przymorskich może współdziałać z marynarką wojenną.

Zgodnie z istniejącymi poglądami dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego ma prowadzić działania bojowe przede wszystkim na korzyść jednej armii /ogólnowojskowej lub pancernej/, znajdującej się w pierwszym rzucie. Dzięki temu istnieją warunki do uzgodnienia współdziałania bezpośrednio między sztabem armii a działającą na jej korzyść dywizją lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.

W ścisłym współdziałaniu z wojskami armii dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego wykonuje następujące zadania:

- ogniowe przygotowanie działań wojsk armii;
- lotnicze, głównie bezpośrednie wsparcie związków taktycznych i oddziałów armii w toku ich działań;
- taktyczne rozpoznanie powietrzne.

Według planu armii lotniczej dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego:

- bierze udział w osłonie wojsk oraz walce zaczepnej z lotnictwem taktycznym i operacyjno-taktycznymi środkami napadu rakietowo-jądrowego;
- uczestniczy w pośrednim lotniczym wsparciu wojsk.

W ramach wyżej wymienionych zadań dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego rozpoznaje i zwalcza przede wszystkim:

- rakietowo-jądrowe i lotnicze środki napadu;
- taktyczne i bliskie operacyjne odwody;
- środki systemu dowodzenia i łączności;
- środki systemu obrony przeciwlotniczej.

Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego może również rozpoznawać i dezorganizować przewozy rzeczne oraz morskie w strefie przybrzeżnej.

DLSzR składa się z dowództwa, sztabu, wydziałów, służb, batalionu łączności, dwóch pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego /plmsz/ oraz jednego pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego /plrt/[x].

Schemat organizacji DLSzR - jak załącznik nr 1.

Całokształtem pracy podczas organizacji i prowadzenia działań bojowych dywizji kieruje dowódca DLSzR w oparciu o personel dowództwa dywizji, w skład którego wchodzą:

1. Szef sztabu dywizji - pierwszy zastępca dowódcy dywizji.
2. Zastępca dowódcy dywizji do spraw liniowych - szef wydziału służb specjalnych.
3. Zastępca dowódcy dywizji do spraw politycznych - szef wydziału politycznego.
4. Zastępca dowódcy dywizji do spraw techniki i zaopatrzenia.
5. Szef wydziału kadr dywizji.
6. Adiutant dowódcy dywizji.

Dowódcy DLSzR podlegają bezpośrednio:

- dwa pułki lotnictwa myśliwsko-szturmowego;
- jeden pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego;
- batalion łączności w składzie: kompania łączności, kompania radioliniowa, sekcja techniczna, wojskowa stacja polowa oraz kwatermistrzostwo;
- kompania radiotechniczna w składzie trzech posterunków radiotechnicznych.

Organizacja sztabu DLSzR

Całokształtem pracy sztabu kieruje szef sztabu dywizji, któremu podlegają:

x/ Organizację DLSzR oparto o "Schematy ćwiczebne wojsk lotniczych i wojsk OPK". Wydanie Sztabu Generalnego - 1969 r.

a/ Wydział operacyjny dywizji w następującym składzie:
- szef wydziału operacyjnego /SWO/ - zastępca szefa sztabu dywizji;
- starsi pomocnicy SWO;
- pomocnicy SWO;
- kreślarze.

b/ Wydział rozpoznawczy dywizji w następującym składzie:
- szef wydziału rozpoznawczego /SWR/;
- starsi pomocnicy SWR;
- pomocnicy SWR, w tym jeden tłumacz.

c/ Wydział zabezpieczenia dowodzenia w następującym składzie:
- szef wydziału zabezpieczenia dowodzenia /SWZD/ - zastępca szefa sztabu dywizji;
- szef łączności dywizji /SŁ/, któremu podlegają: starsi pomocnicy SŁ i pomocnicy SŁ oraz oficerowie szyfrowo-kodowi;
- szef służby ubezpieczenia lotów /SSUL/ wraz ze swoim pomocnikiem;
- szef służby radiotechnicznej;
- szef służby meteorologicznej.

d/ Centrum stanowiska dowodzenia dywizji /SD/[x/] w następującym składzie:
- dowódca CSD;
- inspektor służby ruchu lotniczego /SRL/;
- dyżurni odpowiedzialni;
- nawigatorzy naprowadzania, w tym nawigatorzy na RPWN-y;
- nawigatorzy kierunku;
- oficerowie łącznikowi wysyłani do DZ /DPanc/;
- oficerowie rozpoznania;
- oficerowie łączności;
- dyżurni ruchu lotniczego;
- planszeciści.

e/ Ponadto w skład sztabu wchodzą między innymi następujący oficerowie i pomocnicze komórki organizacyjne:

---

x/ Z chwilą otrzymania zadania wsparcia określonej armii ogólnowojskowej /pancernej/ przez DLSzR, z SD dywizji wydziela się i organizuje WSD DLSzR, które uzupełniane jest oficerami z poszczególnych wydziałów i służb, dowództwa i sztabu DLSzR.

- szef zabezpieczenia chemicznego;
- szef wydziału i org.ewid.;
- stacja obliczeniowa analizy skażeń;
- placówka cenzury wojskowej;
- kancelaria;
- pluton ochrony.

f/ Organizacja wydziału służb specjalnych dywizji.

Wydziałem służb specjalnych, kieruje zastępca dcy dywizji ds. liniowych, któremu podlegają:

- pomocnik do spraw ewidencji i sprawozdawczości;
- starszy nawigator dywizji wraz ze swoim pomocnikiem;
- szef strzelania powietrznego dywizji wraz ze swoim pomocnikiem;
- inspektor techniki pilotażu;
- szef służby zabezpieczenia wysokościowego i ratownictwa;
- szef służby zdrowia;
- magazynier map.

g/ Organizacja służb technicznych i zaopatrzenia dywizji.

Służbami technicznymi i zaopatrzenia kieruje zastępca dowódcy dywizji ds. techniki i zaopatrzenia, któremu podlegają:

- wydział inżynieryjno-lotniczy, którym kieruje szef wydziału - starszy inżynier dywizji;
- wydział zaopatrzenia, którym kieruje szef zaopatrzenia dywizji.

Schemat organizacji dowództwa i sztabu DLSzR - jak załącznik nr 2.

Skład bojowy dywizji jest niejednorodny, przy czym pułki lotnictwa myśliwsko-szturmowego są identyczne i posiadają tę samą strukturę organizacyjną i takie samo uzbrojenie, natomiast pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego posiada inną strukturę organizacyjną i składa się z pododdziałów lotnictwa rozpoznania taktycznego oraz lotnictwa rozpoznania artyleryjskiego, przy czym w swym składzie bojowym może posiadać od dwóch do trzech różnych typów samolotów bojowych, z tym, że w każdej eskadrze jest tylko jeden typ samolotu.

DLSzR posiada w swoim składzie 108 samolotów bojowych, w tym 72 myśliwsko-szturmowych Lim-6 bis, 24 rozpoznania tak-

tycznego - MiG-21R i SB Lim-2A oraz 12 rozpoznania artyleryjskiego - SB Lim-1A.

Posiadanie przez dywizję różnych typów samolotów bojowych o zróżnicowanym przeznaczeniu powoduje różne wymagania w zakresie bazowania, obsługi, zaopatrzenia, szkolenia itp.,co stwarza określone trudności organizacyjne, które w toku działań bojowych mogą się jeszcze potęgować.

Obsada personelu poszczególnych wydziałów sztabu, służb specjalnych, stanowiska dowodzenia oraz ich wyposażenie w sprzęt techniczny i radioelektroniczny oraz stan i skład bojowy poszczególnych pułków lotniczych i pododdziałów zabezpieczających, zapewnia ciągłość działań DLSzR i sprawne dowodzenie jej oddziałami i pododdziałami. Taka struktura organizacyjna umożliwia wysyłanie organów dowodzenia dywizji do armii ogólnowojskowych /APanc/, co zapewnia skuteczne współdziałanie dywizji z armią w czasie organizacji i w toku wykonywania zadań ogniowych i rozpoznawczych na korzyść wojsk wspieranej armii.

Ponadto nowa struktura organizacyjna dywizji wywiera duży wpływ na treść i metodę pracy poszczególnych komórek organizacyjnych dowództwa i sztabu, a także na pracę poszczególnych oficerów. Konieczność jednoczesnego wykonywania przez DLSzR dwóch różnych, równorzędnych zadań ogniowych i rozpoznawczych, spowodowała dwutorowość pracy. Jednocześnie zwiększyła się wymagalność w stosunku do wszystkich oficerów, zwiększyły się ich kompetencje oraz zakres obowiązków funkcyjnych. Charakter wykonywanych zadań przez DLSzR wymaga ściślejszego powiązania wszystkich wydziałów i służb, wszechstronnej współpracy i wzajemnego uzupełniania się tak w czasie organizacji, jak i prowadzenia działań bojowych przez DLSzR.

Bazowanie lotnictwa posiada bardzo duży wpływ na możliwości bojowe i warunki wykonania zadań. Lotniska bazowania DLSzR wchodzą w sieć lotniskową, przygotowywaną zgodnie z planem użycia AL w operacji. W planie tym określa się lotniska wydzielone do dyspozycji dowódców poszczególnych związków /oddziałów/ lotniczych wraz z oddziałami zabezpieczającymi.

DLSzR bazuje na dywizyjnym węźle lotniskowym, w skład którego mogą wchodzić, oprócz lotnisk na których bazują pułki dywizji, również lotniska zapasowe i pozorne. Lotniska zapasowe

przeznacza się dla rozśrodkowania sił i wykonania manewru.Dla tego celu mogą być również wykorzystane odpowiednio przygotowane odcinki dróg i autostrad. Ponadto dywizja może otrzymać zezwolenie na czasowe eksploatowanie lotnisk nie wchodzących w skład dywizyjnego węzła lotniskowego /np. lotniska wysunięte/.

W położeniu wyjściowym należy zapewnić dywizji-oprócz lotnisk bazowania - jedno lotnisko zapasowe na każdy pułk lub dwa-trzy odcinki autostrad /dróg/, ewentualnie dla dywizji co najmniej jedno lotnisko zapasowe[x/].

Bazowanie DLSzR powinno odpowiadać określonym wymogom, przede wszystkim powinno zapewnić:

- odpowiedni zasięg działania w głąb obszaru przeciwnika;
- minimalny czas lotu do obiektów działań;
- bezpieczeństwo personelu i sprzętu;
- możliwość działań w różnych warunkach atmosferycznych oraz w różnych porach doby i roku;
- możliwość szybkiego manewru.

Wymagany zasięg działania i minimalny czas lotu do obiektów działań osiąga się przez maksymalne przybliżenie lotnisk bazowania do linii styczności bojowej. Jednak bazowanie nie powinno być zbyt bliskie, ze względu na groźbę ze strony nieprzyjacielskich środków ogniowych.

W związku z powyższym lotniska bazowania dywizji powinny być położone w stosunku do linii styczności bojowej wojsk nie bliżej niż 40-60 km i nie dalej niż 170 km. Natomiast lotniska wysunięte dla części sił lotnictwa myśliwsko-szturmowego i lotnictwa rozpoznania taktycznego w odległości 15-40 km. Należy dążyć do tego, aby każdy pułk lotniczy w początkowym okresie operacji był rozmieszczony na dwóch lotniskach, a w toku operacji, gdy zmniejszy się jego skład bojowy oraz pogorszy sytuacja lotniskowa armii lotniczej - na jednym lotnisku. Schemat bazowania DLSzR - jak załącznik nr 3.

Ze względu na potrzebę zabezpieczenia personelu, sprzętu i urządzeń lotniskowych, niezbędne jest rozśrodkowanie obiektów na poszczególnych lotniskach węzła, przygotowanie ukryć dla personelu, sprzętu, SD i innych obiektów, a także ich maskowanie.

---

x/ Biul.Inform. Szt.Gen. nr 2 /102/. Wyd. MON, 1972 r.

W celu umożliwienia lotnictwu szturmowo-rozpoznawczemu działań w różnych warunkach atmosferycznych i w różnych porach doby, lotniska powinny posiadać niezbędne urzadzenia i środki UL.

2. Zasady wykorzystania i możliwości DLSzR w wykonaniu zadań lotniczego wsparcia i rozpoznania powietrznego

Ze względu na potrzebę koncentracji wysiłku lotnictwa na szczeblu frontu zachodzi konieczność scentralizowanego dowodzenia lotnictwem przez dowódcę armii lotniczej tego frontu. Zgodnie z tym dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego podlega dowódcy armii lotniczej i wykonuje zadania w operacji frontu według planu armii lotniczej, jako zadania priorytetowe. Dlatego dowódcy armii ogólnowojskowej przydziela się w zdecydowanej większości wypadków tylko określoną ilość lotów /samolotolotów, eskadrolotów/ dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.

Ilość lotów lotnictwa myśliwsko-szturmowego, przydzielana do dyspozycji dowódcy armii ogólnowojskowej /armii pancernej/ zależy od:

- roli i zadań armii we frontowej operacji;
- czasu trwania i potrzeb operacji armii;
- ilości pułków /eskadr/ myśliwsko-szturmowych w składzie dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego;
- średniego operacyjnego natężenia działań lotnictwa;
- potrzeb scentralizowanego użycia LMSz /LMB/ według planu armii lotniczej.

Ze względu na to, że wymienione wyżej czynniki mogą przyjmować różne wartości, ilość lotów przydzielona do dyspozycji dowódcy armii ogólnowojskowej jest zmienna. Z reguły jednak dowódca armii, działającej na kierunku głównego uderzenia frontu, otrzymuje większość wysiłku lotów dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego, ponieważ dywizja przeznaczona jest przede wszystkim do wykonywania zadań lotniczego wsparcia i rozpoznania na korzyść wojsk armii w operacji. Jeżeli prze-

widuje się wykonanie przez armię ogólnowojskową operacji zaczepnej na głównym kierunku działań frontu w warunkach zagrożenia jądrowego w ciągu 9 dni, to w wypadku wykorzystania dwóch pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego o składzie po trzy eskadry każdy i średnim operacyjnym natężeniu 2 lotów na dobę - można wykonać ogółem 108 eskadrolotów lotnictwa myśliwsko-szturmowego. Część z tych lotów, załóżmy około 1/3 to jest 36 eskadrolotów, może być wykorzystana według planu armii lotniczej. Do dyspozycji dowódcy armii ogólnowojskowej przy powyższych założeniach może być przydzielone 72 eskadroloty lub po przeliczeniu 24 pułkoloty lotnictwa myśliwsko-szturmowego. Na ogół dowódca armii ogólnowojskowej może otrzymać 60-80% możliwych do wykonania lotów bojowych pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego dywizji. Pozostałe 20-40% lotów tych pułków wykonuje się według planu armii lotniczej.

Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego dywizji przy średnim natężeniu działań 2 loty na dobę oraz pozostawieniu około 15% z ogólnej ilości lotów tego pułku do dyspozycji AL, może wykonać według planu armii działającej na głównym kierunku uderzenia w ciągu 9 dni operacji do 46 eskadrolotów.

Na operację obronną armii planowaną na kierunku pomocniczym w ciągu dwóch dni w warunkach stosowania broni jądrowej przy natężeniu 2 lotów na dobę i dla ilości eskadr jak wyżej oraz zarezerwowaniu około 40% wysiłku lotów LMSz i 15% - LRT do planowania przez sztab armii lotniczej, dowódca armii ogólnowojskowej może otrzymać do swojej dyspozycji 14 eskadrolotów lotnictwa myśliwsko-szturmowego i 10 eskadrolotów lotnictwa rozpoznania taktycznego.

Do głównych zasad wykorzystania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego można zaliczyć:

- ścisłe współdziałanie z wojskami, a w szczególności z ich naziemnymi środkami ogniowymi;
- koncentrowanie wysiłku dywizji na wykonanie zadań najważniejszych w określonej sytuacji i na korzyść wojsk działających na głównym kierunku działań armii;
- scentralizowane dowodzenie siłami DLSzR;
- dążenie do wykonania zadań z zaskoczenia;
- oszczędne wykorzystanie sił i środków DLSzR.

Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego wykonuje swoje zadania w taktycznym i operacyjnym współdziałaniu z wojskami lądowymi, mogąc działać zarówno na korzyść określonego związku operacyjnego lub taktycznego, jak również na korzyść wojsk frontu jako całości. Dzięki właściwościom bojowym sprzętu lotniczego dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego posiada możliwości wykonywania zadań w ścisłym współdziałaniu z wojskami lądowymi. Posiada to szczególne znaczenie w warunkach niestosowania broni jądrowej, gdy samoloty szturmowe i rozpoznawcze stanowią jedyny skuteczny środek w rękach dowódcy ogólnowojskowego związku operacyjnego, zdolny do rozpoznawania i niszczenia obiektów przeciwnika poza zasięgiem ognia artylerii. Pamiętając, że ilość lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego będzie zawsze za mała w porównaniu z potrzebami pola bitwy, należy zapewnić maksymalne wykorzystanie przez wojska lądowe rezultatów działań lotnictwa. Można to osiągnąć przez ścisłe, należycie zorganizowane i sprawnie realizowane współdziałanie DLSzR z wojskami lądowymi.

Istota zasady koncentrowania wysiłków polega na wykorzystywaniu dywizji szturmowo-rozpoznawczej do zadań na korzyść wojsk działających na kierunku głównego uderzenia wspieranych wojsk w okresach decydujących o powodzeniu walki i operacji. Lotnictwo rozpoznawcze powinno dostarczyć wiadomości, umożliwiających określenie obiektów najważniejszych, a lotnictwo myśliwsko-szturmowe powinno zwalczać te spośród nich, których zniszczenie lub obezwładnienie zapewni wojskom lądowym największe powodzenie. Najczęściej będą to rakietowo-jądrowe środki napadu, niekiedy środki dowodzenia, innym razem odwody. Rozpraszanie sił w dążeniu do równoczesnego wykonania wielu zadań nie zapewni powodzenia.

Potrzeba koncentrowania wysiłku DLSzR na wykonanie określonych zadań i w określonym czasie wymaga scentralizowanego dowodzenia, umożliwiającego uzasadnione, elastyczne zaplanowanie działań, szybkie uwzględnianie zmian zachodzących na polu bitwy i niezbędne wiązanie działań lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego z działaniami współdziałających wojsk. Scentralizowane dowodzenie umożliwia także przeciwstawienie w razie potrzeby własnych wysiłków zmasowanym działaniom przeciwnika.

Działania z zaskoczenia zapewniają największą skuteczność wykonania zadań. Brak zaskoczenia zwiększa straty własne. Dzięki zaskoczeniu łatwiej można przeniknąć przez system obrony powietrznej. Zaskoczenie w działaniach można uzyskać przez zamaskowanie bazowania i lotu do celu, stosowanie nieprzewidywanych przez przeciwnika zmian w taktyce działań, zastosowanie nowych środków rażenia itp.

Stopień osiągniętego zaskoczenia jest jednym z podstawowych kryteriów taktycznych umiejętności dowódcy. Nie można uzyskać zaskoczenia bez wszechstronnej znajomości warunków działań na współczesnym polu bitwy. Stosowanie szablonowych działań wyklucza możliwość zaskoczenia. Dlatego niezbędne jest stosowanie różnych sposobów działań, przestrzeganie tajności, pełne wykorzystanie warunków terenowych i atmosferycznych, minimalnych wysokości lotu, najbardziej skutecznych sposobów atakowania, rodzajów manewru i ugrupowań bojowych. W ten sposób efekty działań wzrosną, a straty własne będą minimalne.

Możliwości DLSzR są ograniczone i dlatego powinna ona wykonać jedynie te zadania, które najbardziej odpowiadają właściwościom bojowym lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego i nie mogą być wykonane przy użyciu innych sił. Najbardziej uzasadnionymi obiektami działań DLSzR będą obiekty nowo wykrywane, małe, zniszczenie których wymaga wzrokowego wykrycia, gdy brak dokładnych danych o położeniu lub gdy obiekt jest w ruchu.

Dążąc do oszczędnego wykorzystania sił należy wystrzegać się niebezpiecznej przesady, wyrażającej się wydzieleniem zbyt małych sił na wykonanie poszczególnych zadań. Grozi to niewykonaniem zadań, zwiększa straty własne i w sumie, zamiast oszczędności powoduje zużycie większych sił, bo trzeba wykonywać powtórne loty na to samo zadanie.

Organizując działania rozpoznawcze dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego na korzyść armii, należy kierować się następującymi zasadami:

1. Zasadnicze siły lotnictwa rozpoznawczego należy wykorzystywać na głównych kierunkach działań armii do rozpoznania zasadniczych obiektów.
2. Zadania związane z rozpoznaniem środków przenoszenia broni jądrowej należy uważać za najważniejsze i do ich wykonania powinny być wyznaczone najlepiej przygotowane pododdziały.

3. Działania rozpoznawcze należy prowadzić w sposób ciągły, gdyż w innym wypadku przerwy w rozpoznaniu mogą powodować przeoczenie środków napadu jądrowego nieprzyjaciela lub innych ważnych obiektów, znajdujących się na polu bitwy.
4. Loty rozpoznawcze należy zgrywać w miarę możliwości z działaniami innych rodzajów lotnictwa, ponieważ ułatwia to pokonywanie obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela i maskowanie działalności rozpoznawczej lotnictwa może zdekonspirować zamiar dowódcy armii.
5. Lotnictwo rozpoznania taktycznego wyposażone w samoloty naddźwiękowe należy wykorzystywać do rozpoznania w rejonach najsilniej bronionych środkami obrony powietrznej lub najgłębiej położonych w ugrupowaniu nieprzyjaciela. Ponieważ warunki prowadzenia obserwacji wzrokowej z tych samolotów są utrudnione, w miarę możliwości lotnictwo to powinno prowadzić rozpoznanie obiektów znajdujących się w marszu lub łatwych do wykrycia.
6. Lotnictwo rozpoznania taktycznego na dwumiejscowych dodźwiękowych samolotach należy wykorzystywać głównie do poszukiwania dobrze zamaskowanych punktowych obiektów, których współrzędne rozmieszczenia powinny być precyzyjnie określone. Jeżeli możliwości lotnictwa rozpoznania artyleryjskiego nie pozwalają na wykonanie wszystkich jego zadań, do prowadzenia rozpoznania dodatkowego i kontrolnego należy wyznaczać załogi dwumiejscowych samolotów rozpoznawczych.
7. Lotnictwo rozpoznania artyleryjskiego należy wykorzystywać zgodnie z jego przeznaczeniem do prowadzenia rozpoznania na korzyść wojsk rakietowych i artylerii, głównie dodatkowego i kontrolnego. Jeżeli możliwości tego lotnictwa są większe niż wynoszą potrzeby wojsk rakietowych i artylerii, to lotnictwo to powinno prowadzić rozpoznanie taktycznych rakietowych środków napadu jądrowego i artylerii atomowej.
8. Jeżeli do wykonywania rozpoznania na korzyść armii zostanie użyte lotnictwo myśliwsko-szturmowe, to należy je wykorzystywać w pierwszym rzędzie do prowadzenia obserwacji pola walki i do rozpoznania obiektów planowanych do zwalczania przez lotnictwo.
9. Jeżeli zajdzie konieczność wykonywania zadań fotografowania większych obszarów terenu dla potrzeb wojsk lądowych, to do

tego celu należy wykorzystywać naddźwiękowe samoloty rozpoznania taktycznego.

10. Organizując rozpoznanie należy pozostawić odpowiednią ilość sił i środków w odwodzie. Wykorzystując załogi obwodowe należy pamiętać, że im wcześniej załoga otrzyma skonkretyzowane zadanie, tym lepiej przygotuje się do jego wykonania.

Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego ma prowadzić rozpoznanie powietrzne przede wszystkim na korzyść jednej armii /armii pancernej/ znajdującej się w pierwszym rzucie. Nie znaczy to jednak, że będzie ona prowadziła rozpoznanie jedynie na korzyść jednej armii. Analiza tego problemu wykazuje, że dywizje lotnictwa myśliwsko-szturmowego:

1. Z reguły będą wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania większością sił na korzyść jednej armii, a pozostałymi siłami na korzyść sztabu frontu i armii lotniczej.
2. W okresie przegrupowania wojsk na kierunek operacyjny mogą być wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania w sposób scentralizowany na szczeblu frontu i armii lotniczej.
3. Niekiedy mogą być wykorzystywane do prowadzenia rozpoznania na korzyść dwóch związków operacyjnych wojsk lądowych, sztabu frontu i armii lotniczej.

Możliwości dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w zakresie zadań ogniowych i rozpoznawczych można przedstawić w postaci wskaźników ilościowych.

Zadania wsparcia ogniowego wykonują dwa pułki lotnictwa myśliwsko-szturmowego, każdy po 36 samolotów Lim-6 bis. Uwzględniając 80% sprawności technicznej sprzętu /przy pełnym ukompletowaniu pułków/ oraz średnie dobowe natężenie działań wynoszącę 2-3 loty na samolot, dywizja jest w stanie wykonać w ciągu doby 116-174 samolotoloty. Dla współczynnika efektywności działań równego 0,75, podane wyżej liczby zmniejszają się do 87-130 samolotolotów, które docierają do obiektów działań i wykonują na nie uderzenia.

Ilości te w zestawieniu ze średnią liczbą samolotów potrzebnych do zwalczania różnych obiektów dają obraz przeciętnych realnych możliwości dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w wykonaniu zadań ogniowych.

Te średnie /poligonowe/ liczby samolotów potrzebnych do obezwładnienia / zniszczenia różnych typowych obiektów podane są w poniższej tabeli[x/].

lp	Obiekt działań	Samoloty Lim-6 bis				Uwagi
		Lot bez dodatkowych zbiorników paliwa		Lot z dwoma zbiornikami dodatkowymi		
		Bomby	Rakiety i pociski art.	Bomby	Rakiety i pociski art.	
1	2	3	4	5	6	7
1	18 samolotów /śmigłowców/ na stoisku w obwałowaniach	17 / -	13 / 24	194	13 / 24	Do lp.1: obwałowania w odstępach i odległościach 50-100 m. Powierzchnia stoiska 300x600 m. Stosuje się bomby OFAB-100-120 /lot ze zbiornikami/ lub OFAB-100-120 i RBK-250 z PTAB-2,5 /lot bez zbiorników/. Bombardowanie z lotu nurkowego ze średnich wysokości.
2	Bateria ogniowa pocisków rakietowych typu "PERSHING" /wyrzutnie 2/	14 / -	3 / 4	48 / -	3 / 4	
3	Bateria ogniowa pocisków rakietowych typu "SERGEANT" /2 wyrzutnie/	12 / -	2 / 3.	28 / -	2 / 3	
4	Bateria ogniowa pocisków rakietowych typu "HONEST JOHN" /4 wyrzutnie/	16 / -	4 / 7	40 / -	4 / 7	
5	Punkt obsługi technicznej baterii rakiet /do 12 pojazdów i urządzeń spec./	16 / -	20 / 35	73 / -	20 / 35	Do lp.4: przyjęto dwie powierzchnie o wymiarach 200x 300 m, na każdej dwie wyrzutnie.
6	Kompania czołgów średnich w marszu /17 czołgów/	35 / -	106 / 206	-	106 / 206	Do lp.5: ogólny rozmiar rejonu 400 x 400 m.

---

x/ Ilości zostały określone przez płk dypl. mgr S.PAWŁOWSKIEGO i płk dypl. nawig. R. SIEDLECKIEGO na podstawie obliczeń.

Węgrów 12-15 km

1	2	3	4	5	6	7
7	Kompania piechoty zmotoryzowanej w marszu /35 samochodów/	27 / -	81 / 140	93 / -	81 / 140	Do lp.6: długość kolumny 700 m. Bomby PTAB-2,5 w RBK-500. Do lp.7: długość kolumny 1500m.
8	Kompania piechoty zmotoryzowanej w odkrytym rejonie ześrodkowania	19 / -	81 / 140	45 / -	81 / 140	Do lp.8: rejon ześrodkowania 800-500 m,z którego wydzielono trzy cele,każdy po 200x200 m.
9	Bateria ogniowa 203,2 mm haubic samobieżnych /4 haubice/	21 / -	10 / 17	56 / -	10 / 17	Do lp.9: 2 plutony, każdy na powierzchni 200x200 m
10	Bateria ogniowa 175 mm armat samobieżnych /4 armaty/	21 / -	8 / 14	56 / -	8 / 14	Do lp.10: 2 plutony, każdy na powierzchni 200 x 200 m.
11	Bateria ogniowa 155 mm haubic samobieżnych /6 haubic/	20 / -	12 / 21	52 / -	12 / 21	Do lp.11: 2 plutony, każdy na powierzchni 150 x 150 m.
12	Bateria przeciwlotniczych pocisków kierowanych typu "HAWK".	8 / -	7 / 12	18 / -	7 / 12	Do lp.12: powierzchnia baterii 100x300 m
13	Sekcja ogniowa baterii przeciwlotniczych pocisków rakietowych typu "NIKE" /4 wyrzutnie/	15 / -	4 / 5	36 / -	4 / 5	Do lp.13: powierzchnia celu 300x500 m
14	Pluton samobieżnych armat przeciwlotniczych typu L-80, L-85 /4 armaty/	6 / -	8 / 14	15 / -	8 / 14	Do lp.14: powierzchnia celu 150 x 150 m.
15	Centrum dowodzenia i powiadamiania /8 schronów 15 RLS/	18 / -	26 / 45	45 / -	26 / 45	Do lp.15: 3 grupy po 4-6 RLS, każda grupa na powierzchni 200 x 200 m
16	Posterunek radiolokacyjny /2-3 RLS/	6 / -	5 / 9	15 / -	5 / 9	Do lp.16: powierzchnia celu 200x200[x]/.

x/ Uwagi do poligonowej liczby samolotów w wypadku stosowania bomb lotniczych:
- obliczenia wykonano z uwzględnieniem wielkości odchylenia prawdopodobnego 45 m, co odpowiada bombardowaniu z lotu nurkowego w zakresie Hwpr=2000 m, Hb=1200 m, Vb=750 km/h, $\lambda = 30^{\circ}$ przez załogi wyszkolone "dobrze" lub bombardowaniu z lotu poziomego

z Hb=250-300 m z Vb=720-750 km/h przez załogi wyszkolone "bardzo dobrze";

- jako zasadniczy ładunek bombowy /z wyjątkiem obiektów, gdzie podano ładunek w uwagach/ - przyjęto bomby odłamkowo-burzące
- poligonowa liczba samolotów dla uzyskania "zniszczenia" celu jest nie mniej jak 4-krotnie większa od poligonowej liczby samolotów dla uzyskania "obezwładnienia" podanej w powyższej tabeli.

Dla porównania podaje się, że dla zniszczenia w 60-70% każdego z obiektów wymienionych w tabeli potrzebne jest uderzenie bombą jądrową średniego kalibru /wybuch powietrzny/, wykonywane średnio przez klucz samolotów SU-7B /różnych wersji/.

Kryteria ilościowych obliczeń możliwości DLSzR w zakresie rozpoznania będą podobne, jak dla zadań wsparcia ogniowego. Pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego ma w swoim składzie 36 samolotów, natężenie działań wynosi 2-3 loty na samolot w ciągu doby, a zatem stosując identyczny współczynnik efektywności działań plrt, otrzymamy możliwą ilość skutecznych lotów w ciągu doby, wynoszącą 40-60 samolotolotów. Uwzględniając dwie nieetatowe eskadry rozpoznawcze z pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego liczby te wzrosną do 55-70 samolotolotów. Każda załoga w jednym locie może rozpoznać przynajmniej jeden-dwa obiekty, a zatem ogólne możliwości ilościowe DLSzR w zakresie rozpoznania wyniosą około 70-140 rozpoznań.
Terminowość dostarczania wiadomości z rozpoznania powietrznego do zainteresowanych sztabów zależy od stosowanych sposobów rozpoznania, czasu opracowania danych i sposobów ich dostarczania.

Najbardziej skutecznym sposobem rozpoznania, przyjmując za kryterium oceny terminowość dostarczania danych, jest obserwacja wzrokowa. W tym wypadku, załoga samolotu rozpoznawczego po wykryciu obiektu, natychmiast przekazuje przez radiostację pokładową o tym informacje w specjalnie zorganizowanej w tym celu sieci radiowej taktyczno-artyleryjskiego rozpoznania powietrznego. Odbiorcami tych informacji są SD i sztaby posiadające odbiorniki w tej sieci. Wśród sztabów wojsk lądowych są to: sztab armii, sztaby dywizji, a także sztaby pułków, jeśli posiadają odpowiednie odbiorniki. Z przeprowadzonych ćwiczeń wynika, że wyniki rozpoznania wzrokowego przekazywane przez

radio z pokładu samolotów docierają do adresatów w ciągu 5 minut od wykrycia obiektów.

Po wylądowaniu załogi samolotów rozpoznawczych są przesłuchiwane, a uzyskane od nich informacje są przekazywane przez sztab pułku lotniczego, na WSD DLSzR. Treść tych informacji personel WSD DLSzR przekazuje od sztabu armii ogólnowojskowej, a ten informuje zainteresowane sztaby podległych jednostek. Przeprowadzone ćwiczenia wykazały, że te meldunki docierają do zainteresowanych sztabów, po około 40-50 minutach od wykrycia obiektów. Ten sposób przekazania informacji z obserwacji wzrokowej stosuje się jako dublujący.

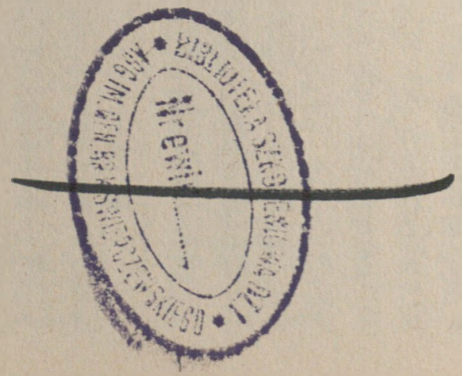
Rozpoznanie fotograficzne, mimo jego szeregu zalet, jest mniej skutecznym sposobem niż rozpoznanie wzrokowe, jeżeli za kryterium oceny przyjmie się terminowość dostarczenia danych. Wyniki z rozpoznania fotograficznego w formie fotomeldunku opracowanego z mokrego negatywu zainteresowane sztaby mogą uzyskać po upływie około 70-80 minut od sfotografowania obiektu, a fotoszkice - po 4-6 godzinach. W celu skrócenia czasu opracowania i przekazania danych z rozpoznania fotograficznego są prowadzone prace badawcze.

Czas otrzymywania podczas ćwiczeń wyników radioelektronicznego rozpoznania prowadzonego z samolotu MiG-21 R, okazał się krótszy niż zakładają instrukcje. Materiały z tego rozpoznania uzyskiwano już po upływie 3,5 godziny od chwili lądowania samolotu. Błąd umiejscowienia wykrytych obiektów nie przekraczał 5% odległości wykrycia.

Znaczenie czynnika czasu nabiera szczególnej ostrości w odniesieniu do rozpoznania środków napadu jądrowego. Wynika to z faktu, iż czas przebywania rakiet taktycznych i operacyjno-taktycznych na stanowiskach startowych jest stosunkowo krótki, a więc bardzo szybkie, niemal natychmiastowe przekazanie danych o tych obiektach bezpośrednio do zainteresowanych sztabów będzie miało decydujące znaczenie.

Zależność skuteczności własnych uderzeń rakietowo-jądrowych na niektóre środki napadu jądrowego przeciwnika od czasu dostarczenia danych z rozpoznania przykładowo obrazuje załączona tabela:

Rodzaj obiektu	Czas przebywania obiektu na stanowisku startowym	Prawdopodobieństwo zniszczenia obiektu /w procentach/ własnymi rakietami operacyjno-taktycznymi R-170 w zależności od czasu dostarczania danych z rozpoznania											Moc ładunku jądrowego "P" - prawdopodobieństwo rażenia celu wg wskaźników skuteczności strzelania
		2´	5´	10´	15´	20´	25´	30´	40´	50´	60´	70´	
Dywizjon "PERSHING"	30´	80	72	65	49	32	16	0	0	0	0	0	40 kt/99%
Dywizjon "SERGEANT"	50´	94	88	78	67	58	49	39	19	0	0	0	20 kt/98%
Dywizjon "HONEST JOHN"	45´	92	85	79	67	53	42	22	10	0	0	0	10 kt/97%
Dywizjon "NIKE"	180´	97	95	92	86	83	81	75	70	64	60	54	20 kt/98%

Z tabeli wynika, że np. prawdopodobieństwo zniszczenia dywizjonu "Pershing" rakietą operacyjno-taktyczną wynosi 80-90% - jeżeli wiadomości z rozpoznania /współrzędne/ zostaną przekazane do BROT nie później jak po 2-3 minutach od stwierdzenia, że dywizjon znajduje się na stanowiskach startowych. Dostarczenie danych po 30 minutach powoduje spadek prawdopodobieństwa zniszczenia do zera.

Wymagania w zakresie terminowości dostarczania danych we współczesnych warunkach są bardzo wysokie, jak na to wskazuje analiza wielkości ujętych w tabeli. Mogą one być spełnione jedynie podczas prowadzenia rozpoznania powietrznego sposobem obserwacji wzrokowej. Dlatego też samoloty rozpoznawcze DLSzR większość swoich zadań wykonują sposobem obserwacji wzrokowej. Natomiast inne sposoby stosowane są przy rozpoznawaniu takich obiektów, gdzie kryterium terminowości dostarczania danych jest znacznie łagodniejsze lub, gdy obserwacja wzrokowa nie pozwala na wykonanie nakazanego zadania.

Wysoki stopień dokładności danych z rozpoznania powietrznego jest warunkiem skutecznego rażenia celu. W szczególności odnosi się to do uderzeń rakietowych. Doświadczalnie ustalono, że uderzenie jądrowe jest jeszcze opłacalne, jeżeli błąd kołowy współrzędnych celu nie przekracza:

- dla artylerii - 50 m;
- dla rakiet taktycznych - 200 m;
- dla rakiet operacyjno-taktycznych - 300 m.

Szybkie zmiany sytuacji na współczesnym polu bitwy powodują również zaostrzenie wymogów wobec aktualności danych z rozpoznania. W celu uniknięcia uderzeń nieuzasadnionych, niezbędne jest ciągłe śledzenie najważniejszych obiektów, aż do momentu ich zniszczenia.

3. Podstawowe właściwości wykorzystania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w operacji zaczepnej armii ogólnowojskowej

W pierwszej kolejności rozpatruje się właściwości wykorzystania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w operacji zaczepnej armii ogólnowojskowej w warunkach stosowania broni jądrowej.

Najważniejszym zadaniem ogniowym dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w takich warunkach jest jej udział w zwalczaniu taktyczno-operacyjnej i taktycznej broni rakietowej nieprzyjaciela. Należą do niej pododdziały artylerii atomowej, rakiet typu "Honest John", "Sergeant", "Pershing" oraz środki rakietowe bliskiego działania i polowe składy amunicji jądrowej.

Odpowiednio do możliwości pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego wchodzących w skład dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego stawia się jej zadanie niszczenia ruchomych i małych obiektów broni rakietowej, to jest:

- rakiet, wyrzutni rakietowych na stanowiskach startowych i w rejonach pozycji technicznych, dział atomowych na stanowiskach ogniowych oraz wszystkich tych obiektów w marszu;
- środków obsługi technicznej i kierowania lotem rakiet;
- ruchomych składów i punktów elaboracji amunicji jądrowej.

Pomyślne wykonanie tego zadania, ze względu na trudności zwalczania wyżej wymienionych obiektów, zależy głównie od wydzielenia do tego celu niezbędnych sił dywizji i stosowania skutecznych sposobów działań lotnictwa.

Wydaje się, że w gotowości do działań na środki napadu jądrowego należałoby utrzymywać w początkowym okresie operacji liczbę samolotów myśliwsko-szturmowych umożliwiającą zniszczenie określonej liczby małych obiektów broni rakietowej, głównie rakiet i wyrzutni, na które nie opłaca się wykonywać uderzeń jądrowych wojsk rakietowych i artylerii armii. Liczba tych obiektów pomnożona przez średnią liczbę samolotów potrzebnych dla zniszczenia jednej rakiety lub podobnego do niej obiektu /średnio potrzeba dwa samoloty myśliwsko-szturmowe/ dawałaby ogólną potrzebną poligonową liczbę samolotów. Liczbę tę należy zwiększyć odpowiednio do współczynnika pokonania obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela. Konieczność uwzględnienia tego zostanie podkreślona przy omawianiu użycia lotnictwa w działaniach konwencjonalnych.

Na podstawie analizy skuteczności różnych sposobów niszczenia małych obiektów broni rakietowej można stwierdzić, że najlepszym sposobem działań na wyrzutnie rakietowe i jej podo-

bne obiekty jest samodzielne poszukiwanie i zwalczanie tych obiektów w wyznaczonych rejonach /20 x 30 km dla pary samolotów myśliwsko-szturmowych/ oraz działania samolotów na sygnał z gotowości nr 1 na lotniskach. Możliwość osiągnięcia najlepszych rezultatów stwarza dyżurowanie w powietrzu w okresie masowania wysiłku i wykonywania jednoczesnych lotów samolotów rozpoznawczych pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego, ponieważ wtedy prawdopodobieństwo skutecznego uderzenia przez samoloty myśliwsko-szturmowe lub inne jest największe.

Wyżej wymienione sposoby wykonywania zadań niszczenia małych kluczowych obiektów broni rakietowej należy dostosowywać do rozwoju i zmian sytuacji w toku operacji zaczepnej.

Warto zwrócić uwagę, że przy konieczności niezwłocznego wykonania uderzeń na broń rakietową, nie wszystkie jej obiekty muszą być natychmiast zwalczane. Dotyczy to mianowicie obiektów broni rakietowej znajdującej się w marszu w odległościach umożliwiających uderzenia samolotów myśliwsko-szturmowych przed dojściem rakiet do rejonów stanowisk startowych.

Zwalczanie odwodów nieprzyjaciela w ramach lotniczego wsparcia wojsk armii należy do głównych zadań dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego i innych sił armii lotniczej działających doraźnie na kierunku armii. Celem działań dywizji na odwody może być tylko ich obezwładnienie /opóźnienie marszu/, najczęściej w powiązaniu z uderzeniami jądrowymi rakiet i wykonywaniem uderzeń bombami jądrowymi przez lotnictwo.

Duże znaczenie wśród zadań lotniczego wsparcia armii w operacji zaczepnej w warunkach stosowania broni masowego rażenia ma niszczenie i obezwładnienie stanowisk dowodzenia nieprzyjaciela. Dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego i inne jednostki lotnicze, wspierające wojska armii w ramach przydzielonego jej wysiłku lotów, nie są w stanie zwalczyć wszystkich stanowisk dowodzenia ze względu na ich dużą ilość. Dlatego z wykrytych stanowisk dowodzenia trzeba wybierać te, których zniszczenie czy obezwładnienie może przynieść nacierającym wojskom armii największe rezultaty. Lotnictwo winno głównie uderzać na kolumny wozów dowodzenia podczas marszu do nowych rejonów rozmieszczenia oraz na środki radiotechniczne stanowisk dowodzenia.

Orientacyjnie stanowiska dowodzenia mogą być rozmieszczone w następujących odległościach od linii styczności bojowej: brygad pierwszego rzutu - 8-10 km, dywizji pierwszego rzutu - 10-20 km, korpusów armijnych - 20-40 km, dywizji drugiego rzutu - 50-60 km, armii polowej - 120-160 km, operacyjnego ośrodka wsparcia lotniczego - 80-90 km, ośrodka dowodzenia i powiadamiania - 60-90 km. Stanowiska dowodzenia kierowanych i niekierowanych pocisków rakietowych znajdują się w rejonach rozmieszczenia tych pocisków.

Do działań na wyżej wymienione obiekty najbardziej nadają się samoloty myśliwsko-szturmowe. Przeciętnie jeden samolot może zniszczyć wóz dowodzenia lub stację radiolokacyjną. Bardzo skuteczne mogą być uderzenia na środki radiotechniczne samolotów myśliwsko-szturmowych i myśliwsko-bombowych wyposażonych w lotnicze rakiety samonaprowadzające się. Stosować je należy przede wszystkim do niszczenia środków radiotechnicznych silnie osłanianych przez środki obrony przeciwlotniczej.

Taktyczne rozpoznanie powietrzne na korzyść wojsk armii w pasie jej natarcia prowadzi pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego organicznie wchodzący w skład dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego. Jego wysiłek powinien być skierowany głównie na rozpoznanie obiektów dla uderzeń wojsk rakietowych i lotnictwa na broń jądrową, odwody i stanowiska dowodzenia nieprzyjaciela.

Rozpoznanie winno być prowadzone z niezbędną częstotliwością, na przykład: dla rakiet 8-12 razy w ciągu doby.

Możliwości załóg samolotów rozpoznawczych pozwalają na rozpoznanie średnio dwóch obiektów w czasie jednego lotu i wykonanie w ciągu doby trzech lotów rozpoznawczych.

Nawet bez obliczania potrzeb i możliwości rozpoznania powietrznego w operacji zaczepnej armii ogólnowojskowej można ustalić, że dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego nie jest w stanie wykonać wszystkich potrzebnych rozpoznań z powietrza. Dlatego zadaniem załóg rozpoznawczych dywizji winno być przede wszystkim prowadzenie rozpoznania w celu zaspokojenia potrzeb wynikających z działań w warunkach użycia broni jądrowej z pełnym wykorzystaniem możliwości załóg i dogodnych warunków sytuacji powietrznej. Konieczne jest również wyko -

rzystanie części,a niekiedy nawet całości sił pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego do prowadzenia rozpoznania powietrznego.

x

x x

Wykorzystanie lotnictwa wspierającego wojska armii w operacji zaczepnej prowadzonej w warunkach konwencjonalnych ma swoje specyficzne właściwości.

Dla operacji wojsk lądowych charakterystyczne jest to, że lotnictwo w warunkach działań konwencjonalnych jest jedynym skutecznym środkiem dalekosiężnego działania ogniowego na nieprzyjaciela, jego ilość jednak nie wystarcza do skutecznego wykonania wszystkich zadań. W takich warunkach szczególnie ważne jest scentralizowane wykorzystanie lotnictwa w operacjach powietrznych prowadzonych celem zdobycia panowania w powietrzu oraz podczas ogniowego przygotowania działań głównych zgrupowań wojsk i dla zapewnienia gotowości części sił lotnictwa do wykonania uderzeń jądrowych w ramach pierwszego uderzenia.

Według planu armii ogólnowojskowej dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego może być różnie wykorzystywana do zadań ogniowych i rozpoznawczych w zależności od potrzeb wojsk i możliwości dywizji w toku operacji.

W okresie wchodzenia związków taktycznych armii do walki dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego może wykonywać takie zadania ogniowe, jak:

- udaremnianie rozwijania wojsk nieprzyjaciela na dogodnych rubieżach, zwłaszcza na kierunkach wprowadzania związków taktycznych armii do bitwy;

- branie udziału w ogniowym przygotowaniu wprowadzenia do walki związków taktycznych armii;

- uzupełnianie działalności lotnictwa rozpoznania taktycznego;

Wykorzystanie dywizji do wykonania poszczególnych zadań ogniowych w okresie wchodzenia wojsk armii do bitwy może być różne, z uwzględnieniem jednak pewnych prawidłowości, których

przestrzeganie zapewnia pełne wykorzystanie możliwości lotnictwa i warunków sytuacji.

Udaremnianie rozwijania wojsk nieprzyjaciela na dogodnych rubieżach ma sens tylko wtedy, jeśli uderzenia ogniowe zostaną wykonane na wojska nieprzyjaciela w takim miejscu i czasie i z takim skutkiem, że zapewni to wyjście pierwszorzutowych wojsk armii na dogodne rubieże przed rozwinięciem się na nich wojsk nieprzyjaciela.

Zadania dywizji w ramach udziału w ogniowym przygotowaniu wprowadzenia do walki związków taktycznych armii mogą polegać głównie na obezwładnianiu środków ogniowych nieprzyjaciela przeciwdziałających wejściu wojsk do walki lub na opóźnianiu marszu oraz rozwijaniu się pododdziałów zmechanizowanych i czołgów do walki z wojskami pierwszego rzutu armii.

Wykorzystanie części sił pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego dywizji do wykonywania zadań taktycznego rozpoznania lotniczego w omawianej sytuacji jest zupełnie możliwe. Zarówno bowiem wojska armii, jak i wspierające je lotnictwo na skutek szybkich i ciągłych zmian w sytuacji na polu walki będą potrzebowały stałej informacji o położeniu i ruchach wojsk nieprzyjaciela. Dlatego zdobywanie danych, jakie niejednokrotnie daje tylko rozpoznanie z powietrza, może odbywać się kosztem wykonywania zadań ogniowych pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego.

W toku operacji zaczepnej armii, oprócz zadań podobnych do wykonywanych w okresie wejścia wojsk do bitwy, dywizja lotnictwa myśliwsko-szturmowego może wykonywać zadania zwalczania taktycznych i bliskich odwodów operacyjnych. Mogą one być zwalczane w różnym miejscu i różnym czasie.

Wykorzystanie pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego do zwalczania odwodów w rejonach ześrodkowania w warunkach stosowania konwencjonalnych środków rażenia jest niecelowe, gdyż skuteczność lotnictwa w takim wypadku jest mała. Natomiast odwody w marszu mogą być zwalczane przez pułki lotnictwa myśliwsko-szturmowego. Możliwości wykonania uderzenia na odwody w marszu są uzależnione od położenia wojsk własnych i odwodów nieprzyjaciela oraz warunków terenowych na drodze przemarszu odwodów. W wypadku gdy odwód znajduje się w takiej odległości

od przypuszczalnej rubieży rozwinięcia, że zachodzi konieczność niezwłocznych działań lotnictwa, wówczas uderzenie może być wykonane niezależnie od warunków terenowych na drodze przemarszu odwodów. Jeśli odległość jest większa, wówczas dla uzyskania znacznie większego efektu należy uderzenia wykonywać w wąskich przejściach na drogach marszu odwodów: w wąwozach, przy mostach i przeprawach, na nasypach, a więc wszędzie tam, gdzie niemożliwe jest obejście. Uzyskane w ten sposób opóźnienie może się równać czasowi, jaki jest potrzebny na usunięcie zatorów /jeśli to w ogóle będzie możliwe/ lub czasowi niezbędnemu na likwidację zniszczeń przepraw i mostów, czy też czasowi potrzebnemu na wycofanie kolumny i marsz po innej drodze.

W toku operacji zaczepnej pułki lotnictwa myśliwsko-szturmowego mogą również opóźniać zorganizowane wycofywanie się wojsk nieprzyjaciela oraz planowe przechodzenie do obrony na kolejnych rubieżach i dezorganizować pracę tyłów.

Skuteczne zdezorganizowanie wycofywania się wojsk nieprzyjaciela i udaremnienie mu przejścia do obrony na kolejnych rubieżach jest możliwe wtedy, gdy stwierdzi się tego rodzaju działanie nieprzyjaciela. W takiej sytuacji należy wykorzystać wszystkie przeznaczone do innych zadań siły lotnictwa i skierować je bezpośrednio na wycofujące się lub obsadzające rubieże obrony wojska nieprzyjaciela lub na obiekty terenowe, których zniszczenie czy uszkodzenie może utrudnić ruch tych wojsk.

W wypadku gdy nieprzyjacielowi uda się doraźnie obsadzić dogodną rubież obrony, a możliwości obejścia nie ma, wówczas może się okazać konieczne lotnicze przygotowanie przełamania tej rubieży z marszu. W odniesieniu do doraźnej obrony w oparciu o rubież wodną będzie to lotnicze przygotowanie forsowania z marszu przeszkody wodnej. Możliwości użycia lotnictwa w takiej sytuacji sprowadzają się do lotniczego przygotowania ataku i wsparcia wojsk podczas przełamywania oporu nieprzyjaciela poprzez zwalczanie środków ogniowych, punktów oporu i wojsk. Uderzenia winny być wykonane w takim miejscu i czasie, aby zapewniało to bezpieczeństwo własnym wojskom i niezwłoczne wykorzystanie przez nie skutków uderzeń lotnictwa.

Podczas operacji zaczepnej dużą rolę w zapewnieniu wykonania zadań przez wojska armii odgrywają desanty powietrzne

na śmigłowcach. Są one najczęściej organizowane na szczeblu armii wojsk lądowych. Ich desantowanie, zwłaszcza na etapie lądowania oraz działania na terenie nieprzyjaciela, wymaga zawsze zaangażowania sił pułków lotnictwa myśliwsko-szturmowego dla zapewnienia warunków przelotu i lądowania oraz wsparcia działań wojsk po wylądowaniu, gdyż środki ogniowe desantu są niewystarczające.

Przez cały czas działań konwencjonalnych dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego zwalcza taktyczne i częściowo operacyjno-taktyczne środki napadu jądrowego w pasie natarcia armii. Zadanie to wykonuje równolegle z wykonywaniem innych zadań wsparcia ogniowego, skierowując w razie potrzeby w toku wykonania tych zadań grupy samolotów myśliwsko-szturmowych na obiekty broni jądrowej. Ponadto część sił pułków myśliwsko-szturmowych utrzymuje się w gotowości do działań odpowiednio do stopnia zagrożenia bronią masowego rażenia. W okresie bezpośredniego zagrożenia tą bronią dywizja winna być gotowa do wzięcia udziału całością sił w uprzedzającym uderzeniu konwencjonalnym na broń rakietową w pasie natarcia armii.

Najważniejszym zadaniem rozpoznawczym dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego, wykonywanym siłami pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego w okresie działań konwencjonalnych, jest wykrywanie i ciągłe nadzorowanie rozmieszczenia i przesuwania się taktycznej i częściowo operacyjno-taktycznej broni rakietowej oraz odwodów, stanowisk dowodzenia i innych obiektów, które mogą być celami działań dla wojsk rakietowych i lotnictwa w ramach pierwszego uderzenia jądrowego. Ponadto dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego prowadzi rozpoznanie obiektów związanych z działaniami konwencjonalnymi armii i zabezpieczających ją rodzajów wojsk.

W toku działań konwencjonalnych lotnictwo natrafia na duże trudności pokonania obrony przeciwlotniczej na całej głębokości działań. W związku z tym dywizja lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego przy wykonywaniu każdego zadania winna stosować takie sposoby, ażeby współczynnik pokonania obrony przeciwlotniczej, zwłaszcza na trasie lotu do obiektów działań, osiągał jak najważniejsze wartości i zbliżony był do jedności. Wydaje się, że ze względu na możliwości uzupełnie-

nia strat samolotów w toku operacji współczynnik pokonania obrony przeciwlotniczej może być, jeśli nie taki sam, to bardzo zbliżony do wielkości z okresu II wojny światowej, a więc średnio biorąc 0,95. W każdej konkretnej sytuacji należy w miarę możliwości określać współczynnik pokonania obrony przeciwlotniczej, a także możliwości bojowe dywizji z uwzględnieniem tego współczynnika. W ten sposób zwiększa się realność oceny własnych możliwości podczas wykonywania tego lub innego zadania lotnictwa.

4. Podstawowe właściwości wykorzystania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w operacji obronnej armii ogólnowojskowej

Przygotowanie i prowadzenie działań bojowych przez DLSzR w operacji obronnej armii odbywa się w specyficznej sytuacji powietrznej, co wywiera decydujący wpływ na charakter i możliwości działań dywizji.

Specyfika sytuacji powietrznej polega na tym, że panowanie lub przewagę w powietrzu, z wyłączeniem, chociaż nie zawsze okresów zaczepnych zwrotów broniących się wojsk posiada nieprzyjaciel i w związku z tym swoboda działań DLSzR w operacji obronnej jest poważnie ograniczona. Jednak nawet w takiej sytuacji DLSzR może poprzez pomyślne wykonanie zadań bojowych skutecznie zabezpieczać wojska armii w obronie i wydatnie wpływać na osiąganie przez nie celów walk i bitwy obronnej. Chodzi tu głównie o to, ażeby w warunkach działań obronnych wykorzystać w pełni manewrowe i wybitnie zaczepne właściwości lotnictwa do wykonywania większymi siłami jednoczesnych, ześrodkowanych uderzeń dezorganizujących i osłabiających działania zaczepne nieprzyjaciela oraz skupienia wysiłku DLSzR wyłącznie na zadania warunkujące pomyślny przebieg operacji obronnej. Wszelkie uderzenia winny być wykonywane zgodnie z potrzebami sytuacji i w miarę możliwości w stworzonych lub powstałych warunkach zapewniających uzyskanie największej skuteczności działań, a więc wtedy, kiedy nieprzyjaciel nie jest w stanie przeciwstawić odpowiednich sił dla odparcia nalotów, na przykład - podczas odtworzenia gotowości bojowej

przez jego lotnictwo, w czasie przesunięć środków obrony przeciwlotniczej i w innych itp. sytuacjach.

Skupienie wysiłku DLSzR na zabezpieczeniu działań wojsk wykonujących w operacji obronnej główne zadanie ma szczególne znaczenie. Umożliwia bowiem uzyskanie przez DLSzR przewagi w ograniczonym czasie i rejonie, niezbędnej w momentach decydujących o powodzeniu operacji obronnej. Podstawowym warunkiem, którego spełnienie umożliwia realizowanie skupiania wysiłku DLSzR w obronie jest jej stała gotowość oraz żywotność uzyskiwana przez rozśrodkowanie sił, maskowanie i urządzenia zapobiegające skutkom uderzeń nieprzyjaciela na obiekty lotniskowe.

Położenie węzła lotniskowego DLSzR w operacji obronnej może być inne niż w warunkach operacji zaczepnej. Jeśli w natarciu DLSzR bazuje w zasadzie na kierunku głównego uderzenia, to w operacji obronnej jej pułki należy rozmieszczać w miarę możliwości z dala od prawdopodobnych głównych kierunków natarcia nieprzyjaciela i na większej głębokości od linii frontu. Podyktowane jest to względem bezpieczeństwa i jednocześnie potrzebą uniknięcia zbyt wczesnego przebazowania pułków dywizji.

Oprócz tego bazowanie DLSzR winno zapewnić szybką koncentrację całości lub większości sił dywizji na przewidywanych kierunkach głównego wysiłku armii w obronie oraz prowadzenie działań na możliwie największą głębokość.

Z wyżej podanych względów należy dążyć do tego, ażeby w miarę możliwości pułki dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego były rozmieszczone na lotniskach między kierunkami prawdopodobnych głównych uderzeń nieprzyjaciela. Jeśli jest to niemożliwe, to odległości bazowania oddziałów na przewidywanych kierunkach uderzeń nieprzyjaciela winny wynosić dla pułków dywizji 90-200 km.

Ze względu na przewagę nieprzyjaciela w powietrzu i związane z tym większe niebezpieczeństwo skutecznych uderzeń jego lotnictwa na lotniska, istnieje w obronie potrzeba większego rozśrodkowania lotnictwa na lotniskach w porównaniu do natarcia. Dlatego należy dążyć, aby każdy pułk lotniczy bazował co najmniej na dwóch lotniskach. Ponadto DLSzR winna mieć

zapewnioną możliwość manewru zarówno przy wykonywaniu zadań bojowych, jak i w celu uniknięcia uderzeń z powietrza. Stworzenie dogodnej, odpowiadającej wyżej wymienionym wymaganiom sytuacji w obronie, jest dużo łatwiejsze niż w operacji zaczepnej, gdyż przygotowanie lotnisk odbywa się na własnym lub zajętym terenie i może być dokonane zawczasu.

Zadania DLSzR, właściwe dla operacji obronnej armii, są następujące:

- udział dywizji we wsparciu ogniowym i rozpoznanie powietrzne prowadzone na korzyść wojsk armii przechodzącej do operacji obronnej;
- udział w kontrprzygotowaniu i w toku walk obronnych pierwszego rzutu armii;
- udział w przygotowaniu i zabezpieczeniu armijnego przeciwuderzenia.

Przejście wojsk armii do operacji obronnej w toku natarcia frontu może nastąpić w sytuacji działań konwencjonalnych lub na skutek użycia broni masowego rażenia.

W warunkach działań konwencjonalnych przejście wojsk armii do operacji obronnej może nastąpić na skutek skierowania przez nieprzyjaciela przeważających sił do wykonania przeciwuderzenia na wojska armii.

Wykorzystanie DLSzR według planu armii ogólnowojskowej w czasie przechodzenia wojsk armii do operacji obronnej w tych warunkach zależeć będzie głównie od zamiaru użycia lotnictwa w powstałej sytuacji w pasie działań frontu.

W zależności od konkretnych warunków sytuacji i przewidywanego przebiegu działań lotnictwo może być użyte głównie do działań na korzyść sił frontu działających zaczepnie i wychodzących na tyły przeciwuderzającego zgrupowania wojsk nieprzyjaciela. W takim wypadku udział DLSzR w zabezpieczeniu wojsk armii przechodzącej do obrony według jej planu będzie niewielki lub żaden.

W innej sytuacji, gdy nieprzyjaciel skieruje przeciwko armii silne odwody i nie będzie możliwości wykonania działań opisanych wyżej, wówczas na kierunku armii przechodzącej do obrony skupia się główny wysiłek lotnictwa. Skuteczna obrona armii w takiej sytuacji może mieć decydujące znaczenie dla dal-

szego pomyślnego realizowania zadań przez front w operacji zaczepnej. Wówczas DLSzR będzie działać bezpośrednio na korzyść wojsk armii, przy tym z reguły większość zadań będzie realizowana według planu armii ogólnowojskowej.

Przejście wojsk armii do operacji obronnej w toku działań zaczepnych może nastąpić na skutek użycia broni masowego rażenia. Prowadzenie obrony w takich warunkach będzie zależało od efektów pierwszego uderzenia jądrowego własnych sił i przedsięwzięć minimalizujących skutki uderzeń jądrowych nieprzyjaciela. Do tych ostatnich należy odnieść aktywne zwalczanie środków jądrowych nieprzyjaciela jeszcze w okresie działań konwencjonalnych. Poważny udział w wykonaniu tego zadania winna mieć DLSzR. Skuteczność jej działań w wykonaniu tego zadania zależy w decydującym stopniu od właściwego sposobu działań. Rozwiązanie tego zagadnienia nie jest sprawą łatwą, bo trzeba w okresie konwencjonalnym wykonywać również inne zadania, zwłaszcza opóźnienia podejścia odwodów nieprzyjaciela i jednocześnie wykorzystywać w miarę możliwości samoloty w czasie każdego lotu do zwalczania broni jądrowej. Oprócz tego w stałej gotowości do uderzeń na środki napadu jądrowego trzeba utrzymywać taką ilość samolotów, która odpowiadałaby stopniowi zagrożenia bronią masowego rażenia.

W okresie, kiedy zadania walczących stron mogą być realizowane środkami konwencjonalnymi, należałoby utrzymywać do działań na środki rakietowe tylko dyżurne siły lotnictwa. Ilość tych sił-odpowiednio do napływających danych o broni rakietowej nieprzyjaciela.

W miarę narastania zagrożenia bronią masowego rażenia ilość lotnictwa do działań na środki napadu jądrowego winna wzrastać aż do wykorzystania całości DLSzR w uprzedzającym, konwencjonalnym uderzeniu na środki napadu jądrowego.

W toku działań konwencjonalnych wojsk armii zabezpieczająca ją DLSzR winna być stale gotowa do udziału w wykonaniu pierwszego uderzenia jądrowego, którego rezultaty w dużej, a może nawet decydującej mierze zależą od aktualności planu tego uderzenia. Uaktualnienie planu pierwszego uderzenia jądrowego zależy od możliwości sił i środków rozpoznania powietrznego oraz sposobu ich wykorzystania. W pasie działań armii do pro-

wadzenia rozpoznania powietrznego według planu armii ogólnowojskowej można użyć z DLSzR jeden pułk lotnictwa rozpoznania taktycznego i w każdym pułku lotnictwa myśliwsko-szturmowego jedną nieetatową eskadrę rozpoznania powietrznego. Dla określenia współrzędnych obiektów dla wojsk rakietowych i artylerii armii mogą być wykorzystane dwie eskadry pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego. Pełne wykorzystanie tych eskadr dla rozpoznania obiektów bezpośrednio przed pierwszym uderzeniem jest możliwe, gdy czas tego uderzenia zostanie podany z wyprzedzeniem nie mniejszym od czasu potrzebnego na uruchomienie eskadr do przeprowadzenia bezpośredniego rozpoznania obiektów i wykorzystanie danych z tego rozpoznania przez organa dowodzenia wojsk rakietowych i artylerii armii. Należy jednak dążyć do ciągłego rozpoznawania obiektów pierwszego uderzenia jądrowego, gdyż ciągłość rozpoznawania jest podstawowym warunkiem niezwłocznego wykonania pierwszego uderzenia jądrowego.

Z przejściem do działań z użyciem broni masowego rażenia powstaje nowa jakościowo sytuacja dla DLSzR, działającej na korzyść wojsk armii w operacji obronnej. Traci ona rolę wyłącznego, a staje się obok wojsk rakietowych armii, jednym z środków dalekosiężnego oddziaływania ogniowego na nieprzyjaciela. W takiej sytuacji zmienia się ciężar gatunkowy zadań DLSzR,większego znaczenia nabiera rozpoznanie lotnicze, mniej ważne stają się zadania wsparcia ogniowego w działaniach nie związanych z walką o przewagę w możliwościach skutecznego użycia broni jądrowej. Główny wysiłek DLSzR należy więc skupiać na rozpoznawanie obiektów dla kolejnych uderzeń jądrowych wojsk rakietowych armii, na uzupełnienie ich działań na broń rakietową nieprzyjaciela oraz na przygotowanie warunków i potęgowanie skutków uderzeń jądrowych na podchodzące odwody nieprzyjaciela.

Udaremnienie silnego przeciwuderzenia nieprzyjaciela, kierowanego na armię przechodzącą lub gotową do obrony, może być osiągnięte w rezultacie skutecznego kontrprzygotowania. Wykonuje się je głównie rakietowymi i lotniczymi środkami jądrowymi, uzupełnianymi konwencjonalnym ogniem. Uderzenia winny wyprzedzać jądrowe, lotnicze i artyleryjskie przygotowanie przeciwuderzenia nieprzyjaciela. Najbardziej celowe jest wyko-

nanie zmasowanego uderzenia na siły i środki zgrupowania przeciwuderzeniowego w rejonach ześrodkowania i podczas marszu na podstawy wyjściowe do przeciwuderzenia.

Udział DLSzR w kontrprzygotowaniu i w okresie bezpośrednio poprzedzającym może objąć szereg ważnych zadań.

Najważniejszym z nich ze względu na cel kontrprzygotowania jest niedopuszczenie do osiągnięcia przewagi w możliwościach skutecznego użycia broni masowego rażenia na okres przygotowania ogniowego i rozpoczęcia przeciwuderzenia oraz zapobieżenie lub poważne sparaliżowanie narastania jego sił w przeciwuderzeniu. W tym świetle DLSzR działająca według planu armii lotniczej i w ramach wysiłku lotów przydzielonych do dyspozycji dowódcy armii ogólnowojskowej może być użyta do:

- niszczenia taktycznych i operacyjnych środków przenoszenia broni jądrowej nie objętych uderzeniami rakiet i artylerii frontu i armii;

- niszczenia i obezwładniania konwencjonalnych środków ogniowych, wśród nich głównie artylerii;

- obezwładnienia uderzeniami konwencjonalnymi odwodów nieprzyjaciela;

- wstępnego i bezpośredniego rozpoznania obiektów kontrprzygotowania;

Udział DLSzR w kontrprzygotowaniu należy przygotować według wariantów na kierunkach i w rejonach ustalonych przez dowódcę armii.

Do kontrprzygotowania, planowanego na podstawie decyzji dowódcy armii ogólnowojskowej, mogą być wykorzystane z DLSzR 3-6 eskadr lotnictwa myśliwsko-szturmowego i 1-2 eskadry lotnictwa rozpoznania taktycznego.

Czas działań DLSzR w układzie rakietowo-lotniczego kontrprzygotowania może być różny. Zależy to głównie od możliwości zaskoczenia i stanu obrony przeciwlotniczej nieprzyjaciela na kierunkach i w rejonach kotrprzygotowania.. Z reguły należy liczyć się z silną obroną przeciwlotniczą nieprzyjaciela. W takiej sytuacji uderzenia DLSzR winny następować po salwie jądrowej rakiet. Czas i miejsce uderzeń dla DLSzR w kontrprzygotowaniu zgodnie z obowiązującymi normami bezpieczeństwa.

Bitwa obronna armii z użyciem broni masowego rażenia, o ile kontrprzygotowanie nie było lub zostało wykonane z małą

skutecznością, przebiegać będzie w warunkach posiadania przez nieprzyjaciela przewagi w broni jądrowej i w powietrzu. Nie oznacza to zaniechania przez własne lotnictwo prowadzenia działań zaczepnych na nieprzyjacielskie rakietowo-jądrowe i lotnicze środki napadu.

Działania te będą najczęściej prowadzone w formie doraźnych uderzeń na te środki w dogodnych sytuacjach.

Doraźne oddziaływanie na rakietowe i lotnicze środki napadu jądrowego, w miarę ich wykrywania może być praktycznie realizowane, przez DLSzR, jeżeli część jej sił będzie znajdowała się w stałej gotowości do wykonania uderzeń na te obiekty. Stałą gotowość tych sił do działań na środki napadu powietrznego i broń rakietową należy zapewnić przynajmniej w tym czasie bitwy obronnej, kiedy istnieje potrzeba wykonania uderzeń uprzedzających działania lotnictwa i rakiet nieprzyjaciela.

W toku walk obronnych związki taktyczne pierwszego rzutu armii dążą do rozdzielenia zgrupowań uderzeniowych nieprzyjaciela na części i skanalizowanie jego natarcia, niszczą desanty i nie dopuszczają do przerwania się w głąb obrony zgrupowań uderzeniowych nieprzyjaciela. Zadanie to związki taktyczne pierwszego rzutu armii wykonują przez utrzymywanie kluczowych rejonów obrony, działania opóźniające i przede wszystkim przez wykonywanie kontrataków.

W takiej sytuacji DLSzR może wykonywać na korzyść pierwszorzutowych związków armii następujące zadania wsparcia:

- zwalczanie konwencjonalnymi środkami rażenia czołowych oddziałów nieprzyjaciela i jego środków wsparcia ogniowego;
- opóźniania konwencjonalnymi uderzeniami podejścia oddów z głębi;
- potęgowanie skutków uderzeń jądrowych na korzyść wojsk wykonujących kontrataki;
- zwalczanie taktycznych desantów powietrznych.

Wysiłek DLSzR w zwalczaniu czołowych oddziałów nieprzyjaciela winien być skierowany na oddziały nie zwalczane lub niedostatecznie obezwładnione przez własne rakiety i artylerię. Będą to najczęściej kolumny oddziałów nieprzyjaciela, włamujące się na nie obsadzonych lub słabo bronionych przez wojska armii kierunkach. Zwalczanie oddziałów atakujących

kluczowe rejony obrony może odbywać się głównie przez niszczenie środków ogniowych wspierających ataki tych oddziałów.

Poważny wpływ na przebieg walk obronnych ma niszczenie środków ogniowych, szczególnie środków napadu jądrowego na stanowiskach ogniowych, a zwłaszcza podczas manewru do nowych stanowisk.

Broniący się I rzut armii zainteresowany jest przede wszystkim w niszczeniu tych środków napadu jądrowego, które bezpośrednio zagrażają wojskom I rzutu armii. Są to więc środki napadu jądrowego dywizji i korpusu pierwszego rzutu nieprzyjaciela. DLSzR będzie niszczyć środki napadu nie zwalczane przez dywizjony rakiet taktycznych i brygadę rakiet operacyjno-taktycznych.

Podobnie jak zwalczanie czołowych oddziałów nieprzyjaciela, tak opóźnienie podejścia odwodów do pola walki ma duże znaczenie dla wojsk armii odpierających natarcie nieprzyjaciela, gdyż umożliwia prowadzenie walki z nieprzyjacielem w dogodnych dla wojsk armii warunkach. Uderzenia jądrowe na podchodzące odwody mogą być uzupełniane konwencjonalnymi działaniami DLSzR.

Zasadniczym sposobem działań wojsk I rzutu armii w toku walk obronnych są kontrataki. Wysiłki DLSzR należy skupić na wsparcie najważniejszych kontrataków, głównie na wojska i środki ogniowe nieprzyjaciela manewrujące w rejonie lub zdążające do rejonu kontrataku. Działania te winny obejmować nie tylko bezpośrednie uderzenie na wspomniane cele, ale również na te obiekty w terenie, którym zniszczenie uniemożliwia lub znacznie utrudnia manewr wojsk nieprzyjaciela.

Dla pierwszorzutowych związków taktycznych armii walczących z nacierającym nieprzyjacielem duże znaczenie ma również zwalczanie taktycznych desantów powietrznych, które najczęściej będą desantowane przez śmigłowce. Lotnictwo będzie działać na te desanty przede wszystkim w rejonie załadowania desantu na śmigłowce w czasie przelotu i w rejonie lądowania. W toku działań desantu /jeśli nie działa w rozproszeniu/ główne wysiłki DLSzR winny być skierowane na utrudnienie mu manewru w celu stworzenia wydzielonym wojskom armii dogodnych warunków zwalczania desantu.

Wykonanie tego lub innego z podanych wyżej zadań ogniowych DLSzR oraz działania wojsk armii i wykonanie skutecznych uderzeń jądrowych, lotniczych lub rakietowych w poważnym stopniu zależy, a często jest niemożliwe bez rozpoznania powietrznego.

W jego ramach DLSzR winna wykonywać następujące zadania:

- wykrywanie i obserwowania obiektów dla uderzeń wojsk rakietowych i lotnictwa, szczególnie stanowisk ogniowych pododdziałów rakietowych oraz przesunięć tych pododdziałów na nowe stanowiska ogniowe;
- rozpoznawanie stanowisk dowodzenia, odwodów, śledzenie ruchu wojsk nieprzyjaciela na podejściach do rejonów walk;
- rozpoznanie przygotowań do desantowania taktycznych desantów powietrznych;
- ustalenie rezultatów uderzeń środków ogniowych własnych wojsk.

W toku operacji obronnej armii szczególne znaczenie ma przeciwuderzenie, gdyż jest ono najbardziej aktywną formą działań wojsk armii w obronie i może zadecydować o powodzeniu całej operacji.

Z tego względu działania lotnictwa według planu szczebla nadrzędnego winny być powiązane z armijnym przeciwuderzeniem. W odniesieniu do dywizji lotnictwa myśliwsko-szturmowego chodzi tu głównie o jej udział w silnym obezwładnieniu broni rakietowej i lotnictwa bezpośrednio przed i w toku przeciwuderzenia oraz udział w izolacji rejonu przeciwuderzenia od podejścia odwodów operacyjnych nieprzyjaciela.

Bezpośrednie wsparcie przeciwuderzających wojsk armii wykonuje głównie DLSzR. Obejmuje ono lotnicze przygotowanie ataku i wsparcie przeciwuderzającego zgrupowania.

W ogniowym przygotowaniu ataku przeciwuderzającego zgrupowania DLSzR może niszczyć i obezwładniać środki przenoszenia broni jądrowej i artylerię nieprzyjaciela oraz odwody taktyczne na kierunku przeciwuderzenia. Natomiast w toku przeciwuderzenia DLSzR będzie wspierać przeciwuderzające wojska przez niszczenie broni rakietowej i obezwładnienie czynnych środków ogniowych oraz opóźnienie podejścia odwodów nieprzyjaciela do rejonów walk. Uderzenia na środki jądrowe i

ogniowe oraz odwody nieprzyjaciela należy wykonywać w czasie zapewniającym wykorzystanie ich skutków przez przeciwuderzające wojska.

Zarówno przed,jak i w toku armijnego przeciwuderzenia DLSzR prowadzi rozpoznanie powietrzne w celu uzyskania danych dla powzięcia właściwych decyzji do przeciwuderzenia i na zabezpieczające go działania lotnictwa. Rozpoznanie to winno dostarczyć przede wszystkim danych, na podstawie których można określić kierunek i czas rozpoczęcia przeciwuderzenia oraz obiekty działań dla wspierającego lotnictwa, rakiet i artylerii.

II. ORGANIZACJA I KIEROWANIE DZIAŁANIAMI DLSzR W OPERACJI ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

W procesie dowodzenia działaniami dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego mogą brać udział w określonym zakresie następujące organy systemu dowodzenia lotnictwa frontowego:

- stanowisko dowodzenia armii lotniczej;
- stanowisko dowodzenia DLSzR;
- wysunięte stanowisko dowodzenia DLSzR;
- stanowiska dowodzenia plmsz;
- stanowisko dowodzenia plrt;
- oficerowie łącznikowi lotnictwa w dywizjach wojsk lądowych;
- radiotechniczne posterunki wykrywania i naprowadzania w pierwszorzutowych dywizjach armii;
- w niektórych sytuacjach stanowisko dowodzenia korpusu OPK.

Schemat rozmieszczenia organów systemu dowodzenia lotnictwa frontowego - załącznik nr 4.

W pracach związanych z organizacją i kierowaniem działaniami lotnictwa w operacji armii ogólnowojskowej biorą głównie udział SD i WSD dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.

SD DLSzR jest tym organem dowodzenia, który winien posiadać całość informacji o działaniach dywizji, ażeby w razie potrzeby rozprowadzać niezbędne informacje do każdego z orga-

nów dowodzenia, uczestniczących w procesie dowodzenia siłami dywizji. Z tego względu SD DLSzR jest zasadniczym ogniwem w dowodzeniu działaniami dywizji. Natomiast WSD DLSzR zapewnia wykonywanie funkcji związanych z organizacją i kierowaniem działaniami dywizji według planu armii ogólnowojskowej.

1. Organizacja SD DLSzR oraz jego podstawowe funkcje w procesie organizacji i kierowania działaniami dywizji w operacji armii ogólnowojskowej

Organizacja stanowiska dowodzenia dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego winna odpowiadać roli tego stanowiska w dowodzeniu działaniami dywizji.

Spełnienie tej roli możliwe jest tylko w wypadku rozwinięcia na stanowisku dowodzenia dywizji następujących organów dowództwa i sztabu dywizji: operacyjnego, rozpoznawczego, zabezpieczenia dowodzenia, służb lotniczych, techniki i zaopatrzenia, politycznego i organizacyjno-ewidencyjnego. Skład osobowy tych organów, sposób rozmieszczenia ich na stanowisku dowodzenia oraz wyposażenie winny zapewnić sprawną i ciągłą pracę /bez względu na porę doby i roku/ oraz możliwość przesunięć stanowiska dowodzenia bez naruszenia ciągłości jego pracy.

Powyższe wymaganie może być zaspokojone przez następujące rozwiązanie problematyki stanowiska dowodzenia.

Organizacyjne stanowisko dowodzenia dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego winno składać się z czterech podstawowych zespołów, a mianowicie:

- centrum dowodzenia;
- zespołu planowania;
- zespołu zabezpieczenia dowodzenia;
- zespołu administracyjno-porządkowo-gospodarczego.

Centrum dowodzenia jest główną częścią stanowiska dowodzenia, skupiającą całość informacji o sytuacji i zapewniającą bieżące dowodzenia działaniami bojowymi dywizji.

W związku z takim przeznaczeniem na centrum dowodzenia winny być przygotowane miejsca pracy dla sprawowania funkcji:

- dowódczych - przez dcę dywizji lub jego zastępcę uprawnionego do podejmowania bieżących decyzji w jego imieniu

/najczęściej będzie to szef sztabu dywizji/, a w razie ich nieobecności przez dyżurnego odpowiedzialnego;

- rozpoznawczych - przez szefa wydziału rozpoznawczego dywizji lub wyznaczonych oficerów tego wydziału;

- operacyjnych - przez szefa wydziału operacyjnego lub wyznaczonych oficerów tego wydziału;

- zabezpieczenia dowodzenia - przez wyznaczonych oficerów wydziału zabezpieczenia dowodzenia;

- po linii służb lotniczych - przez starszego nawigatora dywizji i innych oficerów wydziału służb lotniczych;

- po linii zabezpieczenia techniczno-materiałowego przez zastępcę ds techniki i zaopatrzenia lub jego przedstawiciela.

Zespół planowania tworzy się z odpowiedzialnych oficerów zasadniczych komórek dowództwa i sztabu dywizji. Pracuje on najczęściej pod kierownictwem szefa wydziału operacyjnego lub szefa sztabu, a niekiedy dowódcy DLSzR.

Zespół zabezpieczenia dowodzenia organizuje szef wydziału zabezpieczenia dowodzenia.

Zespół administracyjno-porządkowo-gospodarczy organizuje obecnie dowódca batalionu łączności.

Stanowisko dowodzenia dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego rozmieszcza się w takim miejscu węzła lotniskowego dywizji, które zapewnia ekonomiczne wykorzystanie środków łączności i maskowanie oraz znajduje się na odległości bezpiecznej od obiektów narażonych na uderzenia bronią jądrową. Najczęściej stanowisko dowodzenia DLSzR rozwija się w rejonie lotniska bazowania pułku lotnictwa rozpoznania taktycznego w dogodnym terenie lub w miejscowości.

Poszczególne elementy stanowiska dowodzenia rozmieszcza się w sposób zapewniający sprawne funkcjonowanie całości.

Najlepsze warunki dyslokacji zapewnia się centrum dowodzenia, w pobliżu którego zostawia się wozy sztabowe i namioty przeznaczone dla oficerów, związanych z pracą centrum, a więc wozy dowódcy, szefa sztabu, wozy lub namioty wydziału operacyjnego, wydziału rozpoznawczego, wydziału zabezpieczenia dowodzenia i wydziału służb lotniczych.

W dalszej odległości od centrum dowodzenia rozmieszcza się pomieszczenia dla pracy szefa i oficerów wydziału poli-

tycznego, wydziału zaopatrzenia, wydziału inżynieryjnego, szefa służby zdrowia oraz wydziału kadrowego i organizacyjno-ewidencyjnego.

Jeden z wariantów centrum stanowiska dowodzenia, jego obsady i wyposażenia pokazany jest na schemacie - załącznik nr 5.

W okresie organizacji i planowania wykorzystania wysiłku lotów dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w operacji armii ogólnowojskowej stanowisko dowodzenia przekazuje na wysunięte stanowisko dowodzenia dywizji informacje niezbędne w pracy tego stanowiska.

Informacje te dotyczą aktualnego stanu, bazowania i możliwości oraz danych związanych z zadaniem dywizji wykonywanym według planu armii lotniczej. Ponadto stanowisko dowodzenia dywizji przekazuje informacje o działaniach ogniowych i rozpoznawczych prowadzonych na korzyść armii przez inne związki taktyczne i oddziały lotnictwą według planu armii lotniczej.

Z wysuniętego stanowiska dowodzenia otrzymuje informacje dotyczące działań ogniowych i rozpoznawczych dywizji według planu armii ogólnowojskowej. W razie potrzeby koryguje te działania w zależności od zadań otrzymanych do realizacji według planu armii lotniczej.

W toku działań ogniowych i rozpoznawczych na korzyść armii ogólnowojskowej w operacji stanowisko dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego wykonuje następujące podstawowe funkcje:

- odbiera i przekazuje informacje o zmianach linii styczności bojowej wojsk;
- otrzymuje informacje o działaniach ogniowych i rozpoznawczych dywizji według planu armii ogólnowojskowej;
- kontroluje otrzymanie zadań przez pułki z wysuniętego stanowiska dowodzenia dywizji i w wypadku stwierdzenia braku odbioru zadań przekazuje je zainteresowanym pułkom;
- powiadamia wysunięte stanowisko dowodzenia o zadaniach pułków według planu armii lotniczej;
- informuje o zmianach w warunkach działań nad terenem nieprzyjaciela i własnym oraz bazowaniu dywizji na lotniskach poszczególnych pułków;

- przekazuje na wysunięte stanowisko dowodzenia dane o odtwarzaniu gotowości bojowej przez siły poszczególnych pułków;

- przyjmuje i zawiadamia stanowiska dowodzenia pułków o zmianach dyslokacji radiotechnicznych posterunków wykrywania i naprowadzania oraz środków OPL własnych wojsk lądowych;

- informuje o zmianach dyslokacji stanowiska dowodzenia dywizji;

- przekazuje dane o zmianach w stanie zabezpieczenia działań bojowych pułków.

Część wyżej wymienionych informacji uzyskuje stanowisko dowodzenia dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego na drodze podsłuchu korespondencji między dywizyjnym wysuniętym stanowiskiem dowodzenia i stanowiskami dowodzenia pułków.

2. Organizacja i wyposażenie WSD DLSzR oraz jego podstawowe funkcje w procesie organizacji i kierowania działaniami dywizji w operacji armii ogólnowojskowej

WSD DLSzR zapewnia realizację zadań dowodzenia związanych z organizacją i kierowaniem działaniami dywizji według planu armii ogólnowojskowej.

Z tego względu SD armii ogólnowojskowej rozmieszczone jest w rejonie w pobliżu oddziałów operacyjnego i rozpoznawczego oraz szefostwa wojsk rakietowych i artylerii armii.

Dla wykonania swoich zadań i zapewnienia ciągłości pracy WSD DLSzR winno mieć następującą stałą obsadę:

- dowódca WSD;
- trzech oficerów operacyjnych;
- czterech oficerów rozpoznawczych;
- dwóch nawigatorów;
- dwóch oficerów łączności;
- oficer szyfrowo-kadrowy;
- dwóch oficerów służby chemicznej;
- sześciu oficerów kierunkowych;
- dwóch dyżurnych ruchu lotniczego;
- niezbędną ilość planszecistów i radiotelegrafistów.

Obsada WSD DLSzR pracuje na urządzeniach, stanowiących wyposażenie tego stanowiska. Do nich należą:

- stół dowodzenia;
- stół mapy sytuacji ogólnej;
- stół oficerów rozpoznawczych;
- stół odbioru danych z rozpoznania;
- stoły oficerów kierunku, oficerów służby chemicznej i dyżurnego ruchu lotniczego;
- stoły z urządzeniami zdalnego sterowania radiostacjami;

- rzutnik;
- koncentrator TLF;
- planszet lotów planowanych;
- planszet sytuacji powietrznej i wykonywanych lotów;
- ekran;
- tablica działań ogniowych;
- tablica działań rozpoznawczych;
- planszet wyników rozpoznania;
- planszety robocze oficerów kierunkowych;
- tablica pogody.

Jeden z wariantów wysuniętego stanowiska dowodzenia DLSzR pokazany jest na schemacie - załącznik nr 6.

Na WSD opracowuje się szereg niezbędnych dokumentów, głównie dokumentów dowodzenia. Dokumenty te służą do organizacji i realizacji działań bojowych DLSzR. Oprócz tego obsada WSD bierze również udział w opracowaniu części lotniczej do planu operacji armii i do planu na dzień działań.

Do swoich potrzeb WSD DLSzR opracowuje następujące podstawowe dokumenty dowodzenia:

- plan działań bojowych DLSzR w operacji; dokument ten obejmuje zarówno zadania ogniowe, jak i rozpoznawcze i jest opracowywany przez oficerów z wydziału operacyjnego i rozpoznawczego;
- plan działań ogniowych na dzień - opracowuje komórka operacyjna;
- plan rozpoznania powietrznego DLSzR - opracowuje komórka rozpoznawcza;
- rozkazy bojowe;
- tabelę lotów na zadania ogniowe - opracowują i prowadzą oficerowie wydziału operacyjnego DLSzR;

tabelę planową działań lotnictwa rozpoznawczego DLSzR;

- mapę z sytuacją taktyczno-operacyjną;
- dziennik zarządzeń wychodzących;
- dziennik i mapę wiadomości o nieprzyjacielu;
- dokumenty łączności dowodzenia: są one przysyłane ze sztabu nadrzędnego a niektóre opracowywane przez szefa łączności DLSzR.

Oprócz dokumentów dowodzenia oficerowie wydziału operacyjnego i rozpoznawczego opracowują i prowadzą szereg dokumentów ewidencyjnych takich, jak: dziennik zarządzeń wchodzących; dziennik meldunków wchodzących i wychodzących oraz meldunki bojowe za dzień działań.

Do podstawowych funkcji WSD DLSzR w czasie organizacji i kierowania działaniami dywizji w operacji armii ogólnowojskowej należy:

- informowanie sztabu armii ogólnowojskowej /APanc/ o danych dotyczących działań DLSzR w ramach przydzielonego dla armii limitu;
- określanie możliwości tego lotnictwa;
- informowanie o działaniach bojowych lotnictwa na korzyść armii ogólnowojskowej ze szczebla nadrzędnego;
- opracowywanie i przedstawianie dowódcy armii propozycji wykonania przez DLSzR zadań ogniowych i rozpoznawczych w zależności od potrzeb zaistniałej sytuacji taktyczno-operacyjnej;
- branie udziału w opracowaniu decyzji dowódcy oraz w planowaniu działań ogniowych i rozpoznawczych na korzyść armii ogólnowojskowej /APanc/; uczestniczenie w opracowaniu planu operacji armii w części dotyczącej lotnictwa oraz opracowywanie niezbędnych dokumentów dla DLSzR;
- podejmowanie decyzji /samodzielnie/ na wykonanie zadań ogniowych i rozpoznania oraz w razie potrzeby przeceiowywanie lotnictwa na wykonanie innych zadań;
- branie udziału w kierowaniu wykonaniem zadań przez pododdziały dywizji działające na korzyść danej armii w ramach określonego przez dowódcę AL limitu i zadań postawionych DLSzR;

- zbieranie, opracowywanie i przekazywanie danych z powietrznego rozpoznania taktycznego dowództwu armii ogólnowojskowej /APanc/, na SD DLSzR i SD własnych pułków lotniczych;

- przejmowanie funkcji SD DLSzR w razie jego obezwładnienia lub chwilowej utraty łączności z podległymi oddziałami;

- uzgadnianie zagadnień współdziałania taktycznego i ogniowego z GO DLM oraz dowództwem wojsk rakietowych i artylerii, oddziałem operacyjnym i rozpoznawczym armii ogólnowojskowej /APanc/;

- w wypadku wysadzenia desantu taktycznego przez armię ogólnowojskową uzgadnianie wszystkich związanych z tym zagadnień ze sztabem armii;

- zbieranie, opracowywanie i przekazywanie na SD DLSzR danych dotyczących: sytuacji naziemnej i powietrznej, wykorzystania i rezultatów działań bojowych lotnictwa działającego na korzyść danej armii ogólnowojskowej /APanc/; potrzeb działań lotnictwa na korzyść armii /APanc/;

- zbieranie danych oraz informowanie o lotach i przelotach samolotów DLSzR w celu uprzedzania wojsk i stworzenia dla nich warunków bezpieczeństwa przed rażeniem przez własne lotnictwo;

- informowanie sztabu armii ogólnowojskowej /APanc/ o rezultatach i warunkach działań DLSzR na korzyść armii.

3. Praca dowództwa i sztabu DLSzR w zakresie organizacji i kierowania działaniami dywizji w operacji armii ogólnowojskowej

Praca dowództwa i sztabu DLSzR na korzyść armii ogólnowojskowej /APanc/ rozpoczyna się z chwilą otrzymania przez dywizję na jej SD w rejonie węzła lotniskowego zadania z armii lotniczej, ujmującego zarówno zadania wsparcia armii /APanc/, jak też działania według planu armii lotniczej. Trzeba tu podkreślić, że podstawowe zadanie dla DLSzR na wsparcie armii ogólnowojskowej jest stawiane przez dowódcę armii lotniczej.

DLSzR z armii lotniczej otrzymuje:

- dane o sytuacji taktyczno-operacyjnej naziemnej i powietrznej;

- którą armię ogólnowojskową ma wspierać DLSzR; gdzie armia w tym czasie znajduje się i co robi; jakie są jej ogólne

zadania operacyjne w wypadku działań z BMR i bez BMR; czas trwania operacji;

- zadania osłony, ogniowe i rozpoznawcze wykonywane przez lotnictwo armii lotniczej na korzyść danej armii ogólnowojskowej /APanc/; wysiłek lotnictwa przeznaczony na wykonanie tych zadań;

- zadanie i wysiłek lotnictwa /LMSz, LMB i LRT/ wydzielony do dyspozycji dowódcy armii /APanc/ na czas trwania operacji w warunkach użycia i niestosowania BMR; przydział lotniczych bomb jądrowych na operację; z tego wysiłek LMSz, LMB i LRT oraz ilość bomb jądrowych na zadanie bliższe armii;

- które związki lotnicze realizują wysiłek na korzyść danej armii /APanc/ i dokonują zrzutu bomb jądrowych; kto i gdzie składa w tym celu zapotrzebowanie;

- wysiłek zainteresowanej DLSzR na całą operację armii ogólnowojskowej /APanc/ oraz wysiłek do działań według planu armii lotniczej na korzyść wojsk frontu zarówno w warunkach użycia ,jak i niestosowania BMR; natężenie działań na poszczególne dni operacji,ilość sił, które DLSzR ma utrzymywać w odwodzie dowódcy AL w najbliższym dniu operacji i stopień ich gotowości bojowej;

- miejsce zorganizowania WSD DLSzR na SD armii ogólnowojskowej /APanc/;

- termin przybycia zespołu WSD DLSzR na SD armii ogólnowojskowej /APanc/ i rozpoczęcia wspólnej pracy w zakresie uzgodnienia współdziałania;

- termin, sposób i miejsce zameldowania decyzji na działania bojowe /ewentualnie i na przebazowanie pułków/.

Po analizie tego zadania, w wyniku której przyswaja się jaki procent wysiłku lotów DLSzR ma wydzielić na wsparcie armii ogólnowojskowej, a ile wykonać według planu armii lotniczej oraz w ciągu jakiego okresu czasu i jak będzie realizowany ten wysiłek, a także kiedy i gdzie należy uzgodnić działania, dowódca DLSzR powinien określić i wyznaczyć dowódcę WSD i jego obsadę /jeśli nie zostało to zrobione wcześniej/ a w przypadku osobistego wyjazdu na WSD dywizji wydać wytyczne na przygotowanie na SD dywizji danych i materiałów potrzebnych do pracy WSD dywizji przy SD armii ogólnowojskowej. Dane te

są egzekwowane przez dowódcę jeszcze na SD dywizji i powinny dotyczyć:

- oceny sytuacji powietrznej a szczególnie możliwości rozpoznania i działania lotnictwa nieprzyjaciela na wojska armii, z którą DLSzR ma współpracować;

- oceny systemu obrony przeciwlotniczej npla /lotnictwa myśliwskiego artylerii i rakiet przeciwlotniczych/ w pasie działań armii ogólnowojskowej /APanc/; oceny możliwości przeciwdziałania obrony przeciwlotniczej npla, pokonania jej i wykonania zadań przez DLSzR na korzyść armii /APanc/; ostatecznej oceny naziemnej obrony przeciwlotniczej npla dowódca WSD dokonuje na SD armii /APanc/ gdzie ma możliwości dokładniejszego zapoznania się z nią;

- możliwości lotnictwa wydzielonego do wykonania zadań ogniowych na korzyść armii;

- możliwości wykonania zadań rozpoznawczych;

- przygotowania potrzebnych map; wykresów, wzorów dokumentów bojowych i dokumentów łączności;

- przygotowania obsady i etatowej obsługi WSD DLSzR do wyjazdu, potrzebne samochody, wyposażenie i środki łączności w celu zapewnienia dowodzenia DLSzR podczas wykonywania zadań.

Wnioski z tych danych dowódca WSD ujmuje w referacie przygotowanym dla dowódcy armii ogólnowojskowej /APanc/. Po przybyciu w nakazanym terminie wraz z całym zespołem na SD armii ogólnowojskowej, co ma zwykle miejsce w okresie przygotowawczym operacji dowódca WSD - w omawianym przypadku dowódca DLSzR - melduje się u dowódcy armii /szefa sztabu/, któremu może złożyć wstępny meldunek o stanie, przydzielonym wysiłku i ogólnych możliwościach DLSzR. Meldunek ten najczęściej będzie składany przed orientowaniem operacyjnym, przeprowadzanym przez dowódcę /szefa sztabu/ armii. W tym czasie pozostali oficerowie zespołu WSD nawiązują kontakt z odpowiednimi komórkami sztabu armii ogólnowojskowej. W czasie orientowania sytuacji operacyjnej w pasie działań armii oraz zamiarem operacyjnego dowódca WSD DLSzR zapoznaje się z całokształtem dowódcy armii na operację, w tym również z ogólną koncepcją wykorzystania przydzielonego wysiłku lotnictwa.

Dowódca WSD wysłuchuje ponadto wytycznych dowódcy armii ogólnowojskowej /APanc/ udzielanych szefom oddziałów i służb oraz dowódcom rodzajów wojsk. Dowódca WSD DLSzR w wytycznych otrzymuje zazwyczaj polecenie złożenia propozycji wykorzystania wysiłku wydzielonego z DLSzR na operację armijną.

W ten sposób dowódca WSD włącza się w proces wypracowania decyzji przez dowódcę armii ogólnowojskowej na operację.

Praca WSD powinna tutaj dotyczyć w ogólnych zarysach użycia dywizji szturmowo-rozpoznawczej na całą operację armii oraz w szczegółach na najbliższy dzień działań.

Na podstawie więc zamiaru i wytycznych dowódcy armii oraz oceny całokształtu warunków dowódca WSD organizuje pracę podległych mu oficerów. Treść tej pracy, poza danymi przygotowanymi jeszcze na SD DLSzR i informacjami zdobytymi w sztabie armii ogólnowojskowej /APanc/, sprowadza się w tym okresie do wypracowania propozycji wykorzystania w operacji wydzielonego dla armii wysiłku oraz przygotowania przez obsadę WSD map, schematów, wykresów i tabel potrzebnych dla przejrzystego przedstawienia dowódcy armii tych propozycji. Propozycje opracowuje dowódca WSD przy pomocy oficerów dowództwa i sztabu dywizji wchodzących w skład zespołu WSD. Powinny one być uzgodniane w trakcie ich opracowywania ze sztabem armii ogólnowojskowej /APanc/ a szczególnie z oddziałami operacyjnymi i rozpoznawczym oraz dowództwem wojsk rakietowych i artylerii.

Propozycje powinny obejmować następujące zagadnienia:

- warunki działań lotnictwa, w tym możliwości przeciwdziałania obrony przeciwlotniczej /LM, rakiety i art.plot/ nieprzyjaciela podczas planowanej operacji;
- wpływ wykonywanych zadań przez lotnictwo według planu frontu na działania armii ogólnowojskowej /APanc/;
- zadania DLSzR otrzymane z armii lotniczej i wysiłek w zakresie działań na korzyść armii ogólnowojskowej /APanc/;
- możliwości DLSzR wykonania zadań ogniowych i rozpoznawczych w czasie, w odległości itp.;
- propozycje wykorzystania wysiłku DLSzR na korzyść armii ogólnowojskowej /APanc/ w świetle możliwości dywizji, w zakresie wykonania zadań ogniowych i zadań rozpoznawczych;

propozycje te powinny być sformułowane ogólnie na operację w przywiązaniu do zadania bliższego i dalszego armii oraz szczegółowo na pierwszy dzień działań;

- zabezpieczenie wykonania zadań przez DLSzR siłami i środkami DLSzR i siłami armii ogólnowojskowej /APanc/;

- współdziałanie DLSzR z wojskami armii, cel, miejsca i terminy uderzeń DLSzR wojsk rakietowych i artylerii armii oraz obowiązujące w pasie frontu sygnały współdziałania /sygnały oznaczenia czołowych oddziałów wojsk własnych, wzajemne wskazywanie celów, sygnał "ja swój samolot" itp./;

- organizacja dowodzenia i naprowadzania grup samolotów DLSzR na cele naziemne;

- potrzeby w zakresie świadczeń wojsk armii na korzyść lotnictwa /obrona lotnisk, wydzielanie marszrut dla ruchu kołowego jednostek lotniczych itp./.

Jak więc widać propozycje użycia lotnictwa przedstawione dowódcy armii /APanc/ przez dowódcę WSD dotyczą w głównej mierze wniosków z oceny sytuacji powietrznej, możliwości i sposobu wykorzystania sił DLSzR w operacji. Ocena możliwości użycia sił dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego powinna obejmować rozpatrzenia różnych wariantów zadań dywizji, możliwości ich wykonania i przewidywanych rezultatów działań, aby na tej podstawie zaproponować najbardziej właściwy sposób wykorzystania wysiłku i sił dywizji w przewidywanej operacji armii /APanc/.

Ponadto w tym okresie pracy, WSD DLSzR powinno uzgodnić ze sztabem armii /APanc/ różne inne zagadnienia, między innymi:

- przedsięwzięcia w zakresie opanowywania lotnisk nieprzyjaciela lub odcinków autostrad[1/];

1/ Lotnisko może być opanowane przez oddział wydzielony lub desant taktyczny. Dowódca armii /APanc/ stawiając zadania dowódcom związków taktycznych powinien w tym wypadku podać: kto, kiedy, jakimi siłami i w jaki sposób opanowuje lotnisko oraz jak długo je utrzymuje i komu przekazuje.

- sposób przekazania do wojsk armii ogólnowojskowej /APanc/ i oddziałów DLSzR zasad współdziałania oraz ustalenie potrzebnych sygnałów;

- w jakich terminach w stosunku do określonych gotowości bojowych i w jaki sposób precyzować lotnictwu zadania bojowe oraz zgłaszać zapotrzebowanie na wykonanie uderzeń lotniczych; ewentualne przecelowanie lotnictwa;

- potrzeby w zakresie zabezpieczenia działań lotnictwa przez wojska lądowe /np. obezwładnienie środków OPL npla, zadymianie itp./;

- sposoby wzajemnej wymiany informacji pomiędzy lotnictwem z wojskami armii odnośnie przebiegu działań i położenia wojsk armii oraz DLSzR i DLM;

- wzajemne informowanie się o przelotach lotnictwa /również z GO DLM/ przez strefy ognia artylerii, rakiet i innych naziemnych środków OPL; sygnały wzajemnego rozpoznawania się i bezpieczeństwa;

- sposoby przekazywania danych z rozpoznania powietrznego do wojsk armii /APanc/, a z rozpoznania wojsk lądowych - do DLSzR;

- miejsce rozmieszczenia, zasady wykorzystywania oraz sposób i kolejność przesuwania RPWN-ów;

- zakres wykorzystania środków łączności armii /APanc/ przez WSD i inne komórki lotnicze;

- terminy i kierunki przesunięć SD armii /APanc/ i WSD DLSzR oraz miejsca ich rozmieszczenia.

Dowódca WSD DLSzR melduje propozycje dowódcy armii /APanc/ zwykle w obecności szefów oddziałów sztabu armii i szefów rodzajów wojsk, a szczególnie szefów oddziału operacyjnego i rozpoznawczego oraz szefa wojsk rakietowych i artylerii armii.

Po wysłuchaniu tych propozycji dowódca armii /APanc/ podejmuje decyzję dotyczącą wykorzystania wojsk armii, w tym i przydzielonego wysiłku lotów dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego w operacji i w najbliższym dniu działań. Decyzja w odniesieniu do DLSzR przyjmuje najczęściej formę zaakceptowania złożonych przez WSD DLSzR propozycji lub wniesienia do nich określonych zmian według uznania dowódcy armii ogólno - wojskowej.

Treść decyzji na wykorzystanie DLSzR w operacji może być następująca:

- do wykonania jakich zadań ogniowych i rozpoznania skupić główny wysiłek lotnictwa,w tym i broni jądrowej w operacji armii ogólnowojskowej /APanc/;
- ogólny podział wysiłku lotnictwa na zadanie bliższe i dalsze armii ogólnowojskowej /APanc/;
- termin ogniowego przygotowania i rodzaje obiektów do zwalczania przez DLSzR; mogą być podane obiekty konkretne /artyleria, rakiety, itp./;
- wykorzystanie lotnictwa /DLSzR/ podczas wykonywania zadania bliższego przez armię, w tym rodzaje obiektów do zwalczania; udział w odpieraniu kontrataków;
- wykorzystanie lotnictwa /DLSzR/ podczas wykonywania zadania dalszego przez armię /APanc/ - zwalczanie przeciwuderzających odwodów npla; przygotowanie ogniowe i wsparcie przez DLSzR wprowadzanych do bitwy odwodów armii;
- główne rodzaje obiektów i okresy rozpoznania npla zarówno w zadaniu bliższym, jak i dalszym armii;
- przewidywana ilość sił przeznaczona do odwodu dowódcy armii /APanc/ na zadania ogniowe i rozpoznania.

Zakres przewidywanych dla DLSzR zadań na operację może być każdorazowo inny i jest ściśle zależny od sytuacji operacyjno-taktycznej, potrzeb armii w zakresie lotniczego wsparcia, możliwości bojowych dywizji itp. Niemniej jednak zadania na operację są formułowane w sposób stosunkowo ogólny.

Zadania dla dywizji na jeden dzień działań powinny być formułowane bardziej szczegółowo i mogą przedstawiać się następująco:

a/ W zakresie zadań ogniowych:

- do wykonania jakich zadań ogniowych i rozpoznania skupić główny wysiłek /DLSzR w tym i Bj/ w ciągu dnia działań;
- czas wzięcia przez DLSzR udziału w ogniowym przygotowaniu wejścia do bitwy wojsk armii /APanc/ lub konkretnych jej związków taktycznych; jakie obiekty nieprzyjaciela należy w tym celu obezwładnić lub zniszczyć i gdzie;
- dzień i godzina zwalczania odwodów npla wchodzących do kontrataku; rejony wyjścia do kontrataków;

- czas i miejsce działań DLSzR w celu opóźnienia podejścia odwodów lub uniemożliwienia wycofania się npla /obiekty, przeprawy i wojska/; według danych jakiego rozpoznania należy działać;

- ilość sił wydzielonych do odwodu; dla kogo odwód wydzielono i w jakiej ma być gotowości; do wykonywania jakich zadań jest przeznaczony;

- siły i środki przewidywane do wykonania uderzeń jądrowych, ilość bomb jądrowych; rodzaj obiektów uderzeń i przypuszczalne rejony lub rubieże;

b/ W zakresie zadań rozpoznania:

- pas i głębokość rozpoznania /rubież/;

- kiedy, gdzie i na jakie obiekty skupić główny wysiłek rozpoznania;

- ile wydzielić sił i z jakich oddziałów do wykonania poszczególnych zadań rozpoznawczych; czasy i częstotliwość rozpoznania określonych obiektów w ciągu dnia;

- siły lotnictwa rozpoznawczego wydzielone z DLSzR do odwodu dowódcy armii ogólnowojskowej /APanc/ i dowódcy armii lotniczej; stopnie gotowości bojowe w jakiej należy je utrzymywać;

Stopień detalizacji zadań na dzień działań DLSzR będzie zależny od sytuacji taktyczno-operacyjnej, posiadanych wiadomości o nplu, od stopnia szczegółowości decyzji dowódcy armii /APanc/ itp: każdorazowo może być inny.

Sprecyzowanie przez dowódcę armii /APanc/ zadania na operację i na najbliższy dzień działań są podstawą dla dowódcy WSD do wypracowania decyzji na działania dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego.

W tym celu dowódca WSD w razie potrzeby jeszcze analizuje ostatecznie sprecyzowane zadania bojowe i formułuje wytyczne dla podległych mu oficerów z obsady WSD na przygotowanie różnych danych niezbędnych do ostatecznego wypracowania decyzji. Jeśli zachodzi potrzeba dowódca przed udzieleniem wytycznych ogłasza zamiar wykonania zadania.

Następnie dowódca, zależnie od konieczności, wysłuchuje potrzebnych mu danych i precyzuje ostatecznie decyzję na

użycie sił DLSzR w operacji i w pierwszym dniu działań, określając równocześnie sposób wykonania zadań.

Z decyzją tą zapoznaje oficerów WSD, którzy opracowują ją w odpowiednich dokumentach. Decyzję na użycie DLSzR w operacji armii /APanc/ ujmuje się w planie działań DLSzR w operacji.

Plan działań DLSzR w operacji powinien zawierać:

a/ Ogólną ideę wykorzystania dywizji w operacji

- skupienie głównego wysiłku DLSzR i bomb jądrowych na wykonanie zadań ogniowych i rozpoznanie w ogniowym przygotowaniu i w toku operacji według zadań armii /bliższego i dalszego/ i według dni: określenie rodzajów obiektów do zwalczania i rozpoznania; ogólny sposób wykonania zadań; niekiedy mogą być podane konkretne obiekty, np. odwody, które będzie zwalczała DLSzR w drugim i trzecim dniu operacji;

b/ Rozwinięcie zagadnień wykorzystania DLSzR w operacji

- dzień i godzina udziału DLSzR w ogniowym przygotowaniu oraz rodzaje obiektów, które trzeba zwalczać; często będą podane obiekty konkretne, np. artyleria, rakiety na SO itp.; które oddziały dywizji wykonują uderzenie na wytypowane obiekty;[1/] wysiłek wydzielony na ogniowe przygotowanie; ogólny sposób wykonania tego zadania;

- rodzaje obiektów /lub obiekty konkretne/ przewidywane do zwalczania dla DLSzR podczas wykonywania zadania bliższego przez armię /APanc/; mogą to być podchodzące lub kontratakujące odwody npla; wysiłek DLSzR wydzielony do tego celu;

- obiekty do zwalczania w ramach izolacji pola walki /odwody, przeprawy/ zarówno w zadaniu bliższym jak i dalszym armii; wysiłek DLSzR wydzielony na wykonanie tego zadania z limitu przeznaczonego na wykonanie zadania bliższego i zadania dalszego;

- wysiłek DLSzR wydzielony na zabezpieczenie wysadzenia taktycznego desantu powietrznego organizowanego przez armię

1/ Ten element decyzji na operację będzie najczęściej posiadał treść taką samą lub podobną jak na dzień działań.

/APanc/; okres bądź dzień operacji, w którym wysiłek ten będzie realizowany;

- ogólny wysiłek DLSzR przeznaczony na wykonanie zadania dalszego armii /APanc/, jeżeli to będzie możliwe można również określić rodzaj obiektów przewidywanych do zwalczania np. podchodzące bądź przeciwuderzające odwody, konieczność wsparcia wprowadzanych do bitwy operacyjnych odwodów armii oraz zabezpieczenie forsowania przez związki armii przeszkody wodnej - wysiłek przewidywany na te zadania;

- główne rodzaje obiektów i szczególnie intensywne okresy rozpoznania taktycznego w zadaniu bliższym i dalszym armii; wysiłek na rozpoznanie taktyczne w zadaniu bliższym i dalszym armii oraz na rozpoznanie artyleryjskie;

- wysiłek przewidywany do odwodu dla dowódcy AL i dowódcy armii ogólnowojskowej /APanc/ na zadania ogniowe i rozpoznania; ewentualnie rodzaj obiektów do zwalczania i rozpoznania.

Oprócz tego, określa wykonawców na wykonanie zadań w ogniowym przygotowaniu na pierwszy i ewentualnie na drugi, nawet trzeci dzień operacji. Chodzi tutaj o to, że w okresie przygotowawczym do operacji, kiedy dowódcy DLSzR jest znane rozmieszczenie pułków dywizji /bazowanie/ w ugrupowaniu operacyjnym armii lotniczej może on określić, który pułk lotniczy i jakie zadanie będzie w tych dniach wykonywał. W operacji zaczepnej zmiana bazowania może nastąpić już w drugim /trzecim/ dniu działań i odbywa się ona według planów armii lotniczej, które dowódcy DLSzR na ogół wcześniej nie są znane i dlatego może on mieć trudności w ustaleniu wykonawców na te właśnie dni.

Dowódca DLSzR określa również ogólny sposób działań dywizji w operacji, na przykład uderzenia ześrodkowane na określone odwody i uderzenia kolejne na inne obiekty i sposoby wykonywania zadań przez pułki.

Schemat planu działań DLSzR w operacji - jak załącznik nr 7.

Jeżeli zaś chodzi o decyzję na dzień działań to może ona przedstawiać się następująco:

- cel działań DLSzR w zakresie wsparcia ogniowego i rozpoznania;

- zamiar wykonania zadania;

- koncentracja głównego wysiłku i generalny podział sił lub oddziałów dywizji na wykonanie zadań ogniowych i do rozpoznania, a w tym podział wysiłku na: zwalczanie wytypowanych obiektów w ramach przygotowania ogniowego; zwalczanie odwodów głównie wychodzących do kontrataków; izolację rejonu działań; rozpoznanie różnych grup obiektów na określonych kierunkach;

- wydzielony wysiłek do odwodu dowódcy armii /APanc/ i wyznaczony do odwodu dowódcy armii lotniczej;

- czas i numer gotowości bojowej oraz siły, które należy utrzymywać w gotowości do działań zgodnie z decyzją dowódcy armii /APanc/;

- sposób wykonania zadań ogniowych i rozpoznawczych;

- realizacja zabezpieczenia bojowego działań w ramach dywizji;

- koncepcja dowodzenia i organizacja określonych punktów dowodzenia lub ustalenie zakresu wykorzystania stanowisk już istniejących;

- zadania dla oddziałów na działania ogniowe: cel działań w stosunku do poszczególnych obiektów[1/], dzień i godzina zwalczania określonych /znanych/ obiektów, wysiłek przeznaczony do tego celu oraz rejony rozmieszczenia tych obiektów; obiekty wyznaczone do działań według danych z rozpoznania; obiekty uderzeń w ramach zabezpieczenia działań bojowych organizowanego ze szczebla dywizji; wysiłek wyznaczony do odwodu dowódcy armii /APanc/ i jego przeznaczenie, orientacyjne zadania następne pułków, czas i numer gotowości bojowej do działań;

- pas i rubież rozpoznania lub rejony; zadania rozpoznania; co, gdzie, kiedy, w jaki sposób rozpoznawać, częstotliwość rozpoznania w stosunku do tych obiektów, do których jest to celowe - co fotografować i w jaki sposób; początek rozpozna-

1/ Podaje się dla każdego obiektu lub rodzaju obiektu oddzielnie przy formułowaniu zadania w odniesieniu właśnie do danego obiektu. Zadanie dla każdego oddziału dywizji formułuje się zazwyczaj oddzielnie.

nia; wysiłek wydzielony na poszczególne zadania rozpoznania; wysiłek i typ samolotu wydzielony do odwodu armii ogólnowojskowej /APanc/ i dla dowódcy armii lotniczej oraz czas i numer gotowości bojowej;

- zadania dla sił, które zostały wyznaczone spoza DLSzR do zadań wsparcia tej armii /APanc/, z którą współpracuje już dywizja, formułuje się podobnie jak dla pułków własnych dywizji(na przykład dla eskadry z plmb realizującej swój wysiłek na korzyść omawianej armii)

- natężenie działań na dzień, na samolot /załogę/ dla poszczególnych pułków;

- czasy i sposób startu i ugrupowanie na trasie i w rejonie celów; warunki ataku oraz ładunek bojowy w zależności od potrzeb i sytuacji mogą być pozostawione do zadecydowania dla dowódców pułków lub nakazane przez dowódcę dywizji;

- osie tras lub trasy dla poszczególnych pułków;

- ubezpieczenie bojowe: jakie zadania, przez kogo, kiedy i gdzie są wykonywane w tym celu ze szczebla AL, bądź przez dywizję i co w tym względzie mają wykonać pułki we własnym zakresie; wysiłki wydzielone na te zadania; wyjaśnienie zagadnień współdziałania pomiędzy grupami samolotów ubezpieczających a grupami uderzeniowymi;

- zagadnienia współdziałania z wojskami lądowymi i artylerią armii /APanc/, pomiędzy pułkami dywizji i z oddziałami innych rodzajów lotnictwa;

- kto, kiedy, jakimi siłami i w jaki sposób kontroluje rezultaty wykonania zadań;

- dowodzenie: jakie punkty dowodzenia będą zorganizowane lub wykorzystane już istniejące punkty na ziemi i w powietrzu, zaczynając od SD dywizji poprzez samoloty dowódców grup w powietrzu do RPWN-ów włącznie; za pomocą jakich środków łączności ten system dowodzenia będzie powiązany /system łączności/ z ewentualnym wykorzystaniem retranslatora; podział oficerów dowództwa i sztabu, obsady WSD oraz obsług etatowych poszczególnych SD pomiędzy tymi punktami;określenie zakresu kompetencji obsad poszczególnych punktów dowodzenia w odniesieniu do podbierania decyzji na działanie dywizji na dzień /noc/ lub na jakieś jedno zadanie i w odniesieniu do grup samolotów wykonu-

jących zadanie w powietrzu /kto i o czym ma decydować/; kto zastępuje dowódcę dywizji na SD i na WSD DLSzR;

- terminy, miejsce i sposób meldowania decyzji przez dowódców pułków;

- terminy, miejsce i sposób przekazywania meldunków ustnych i pisemnych, za wykonanie poszczególnych zadań i za dzień działań tak w odniesieniu do zadań ogniowych jak i z rozpoznania; terminy i sposób dostarczania fotodokumentów.

Przedstawione decyzje /na działania w operacji i na dzień działań/ powinny zawierać w swojej treści również zadania ze szczebla armii lotniczej, jeżeli DLSzR chociaż niewielką ilością wysiłku będzie je realizowała w toku operacji lub w pierwszym dniu działań. Decyzje te dowódca DLSzR wypracowuje na ogólnie przyjętych zasadach, w zależności od sytuacji na WSD lub SD DLSzR. Na WSD dywizji w wypadku, gdy organizacja działań według planu armii ogólnowojskowej i planu armii lotniczej odbywa się równolegle i gdy dywizja zaangażowana jest do działań według planu armii lotniczej tylko niewielkimi siłami. Jeśli natomiast DLSzR jest zaangażowana do działań według planu armii lotniczej całością lub większością sił wówczas dowódca z szefami wydziałów i służb pracuje na SD DLSzR.

Decyzja na dzień działań jest, jak widać, bardziej szczegółowa niż decyzja na operację. Dowódca WSD /dywizji/ musi tutaj współdecydować o takich elementach, jak:[1/] przewidywane do zwalczania i rozpoznania obiekty; podział wysiłku na wytypowane obiekty uderzeń i rozpoznania w ogniowym przygotowaniu i na inne cele przewidywane do zwalczania w ciągu dnia;czasy uderzeń i rozpoznania. Osobiście dowódca DLSzR decyduje o tym, który spośród podległych mu pułków będzie wykonawcą określonych zadań; o sposobie wykonania poszczególnych zadań i przewidywanych do tego siłach; o sposobie ubezpieczenia wykonania zadań zarówno na szczeblu dywizji jak i w ramach pułków oraz wyznaczony na ten cel wysiłek; precyzuje zadania dla podległych pułków na pierwszy lot i orientacyjnie

---

1/ O elementach tych decyduje wspólnie z dowódcą armii ogólnowojskowej /APanc/.

na loty następne; określa osie tras dla pułków, sposób kontroli wykonania zadania, zagadnienia dowodzenia, meldunków i wszystkie inne elementy, które muszą w sposób całkowicie pełny zamknąć organizację wykonania zadań bojowych w planowanym dniu działań oraz w sposób orientacyjny na loty następne tegoż dnia.

Niektóre elementy decyzji są wypracowywane przez dowódcę WSD w ścisłym porozumieniu z dowódcą armii /APanc/. Dowódca armii wysłuchując możliwości ogniowych rakiet i artylerii oraz lotnictwa przedstawionych mu przez dowódców tych rodzajów wojsk w ścisłej ich konfrontacji z potrzebami pola walki i obiektami, które należy zwalczać w zaistniałej sytuacji operacyjno-taktycznej w pasie działań armii ostatecznie decyduje, jakie z nich należy zwalczać przez DLSzR. Decyzję w tym względzie pobiera uwzględniając możliwości DLSzR i sugestie dowódcy lotniczego na temat obiektów działań dla lotnictwa.

Ponadto dowódca armii /APanc/ w oparciu o zamierzony plan operacji decyduje ostatecznie również o tym,kiedy DLSzR powinna wykonać określone dla niej zadania bądź zwalczać wytypowane obiekty i jaki należy osiągnąć rezultat działań /zniszczyć, obezwładnić, zatrzymać na określony przeciąg czasu, wesprzeć wejście do walki itp./.

Równocześnie z tym dowódca armii określa jakie zadania, głównie ubezpieczające, wykonują na korzyść DLSzR wojska armii.

Na przykład:

- obezwładnienie naziemnych środków OPL npla przez własną artylerię lub rakiety;
- zadymienie określonych odcinków frontu;
- radioelektroniczne przeciwdziałanie;
- "odcinanie" myśliwców npla przez własną artylerię i rakiety przeciwlotnicze;
- uchwytywanie dla dywizji lotnisk npla;
- obrona lotnisk DLSzR;
- dostarczanie dla DLSzR danych z rozpoznania ogólnowojskowego.

Z powyższego widać, że decyzja dowódcy WSD DLSzR jest oparta w sposób fundamentalny na decyzji dowódcy armii /APanc/ do operacji i wiąże się ściśle z elementami jego decyzji do-

tyczącymi wykorzystania DLSzR w operacji - jest jak gdyby dalszym, pełnym, specjalistycznym rozwinięciem tych elementów. Decyzję na działania DLSzR w okresie operacji armii ogólnowojskowej i na każdy dzień działań dowódca dywizji melduje na SD armii lotniczej, najczęściej przez techniczne środki łączności. Na polecenie SD armii lotniczej wprowadza do tej decyzji ewentualne zmiany.

Podjętą przez dowódcę decyzję oficerowie z zespołu WSD opracowują w odpowiednich dokumentach bojowych.

Decyzję użycia DLSzR w operacji ujmuje się w planie operacji armii /mapa/ oraz w planie działań bojowych DLSzR w operacji i armii. Decyzję na pierwszy dzień działań ujmuje się również w "planie działań ogniowych DLSzR"/załącznik nr 8/ w "planie działań rozpoznawczych" /załącznik nr 9/ oraz w rozkazie bojowym /załącznik nr 10/ i zarządzeniu rozpoznawczym /załącznik nr 11/. Rozkaz bojowy i zarządzenie rozpoznawcze wysyła się do pułków jako zadanie bojowe.

Z chwilą przekazania zadań do pułków, wypracowania przez nie decyzji na wykonanie zadań i osiągnięcia nakazanego stopnia gotowości bojowej rozpoczyna się na WSD DLSzR następny okres pracy związany z kierowaniem wykonania zadań przez DLSzR na rzecz armii /APanc i AL/ w ramach przydzielonego wysiłku.

W tym okresie WSD DLSzR powinno zebrać dane o gotowości bojowej podległych pułków i przekazać odpowiednie meldunki o tym do sztabu armii /APanc/, bądź też przedstawicielowi dowódcy AL, który meldunek ten przekazuje sam do AL.

Pracę WSD DLSzR w zakresie kierowania wykonaniem zadań w ciągu dnia przez podległe pułki można podzielić na czynności związane z kierowaniem oddziałami wykonującymi loty na zadania planowane oraz loty na zadania nieplanowane nazywane również zadaniami doraźnymi.

Czynności WSD związane z kierowaniem wykonania zadań planowanych polegają na kontrolowaniu terminów startów, wykonawców na zadania, śledzenie przebiegu lotu za pomocą środków radiotechnicznych a szczególnie działań w rejonie celów, okazywanie pomocy lecącym grupom /w granicach możliwości WSD/ poprzez uprzedzanie o niebezpiecznych zjawiskach pogody, wybu-

chach jądrowych, bądź o ewentualnych atakach lotnictwa myśliwskiego nieprzyjaciela. WSD powinno więc w określonym etapie lotu grup samolotów do celu "Przejmować" je od SD dywizji poprzez nawiązanie z nimi łączności radiowej i w razie potrzeby przekazywać na odpowiednie RPWN-y. W trakcie tego, w zależności od sytuacji, WSD może dodatkowo precyzować obiekty uderzeń i rozpoznania w planowanym locie lub nawet zmienić zadania w stopniu jeszcze większym, na przykład przecelować na inny obiekt.

Podczas lotu grup na trasie powrotnej WSD ponownie nawiązuje z nimi łączność albo też, jeżeli pozwala na to zasięg łączności, utrzymuje ją nieprzerwanie i odbiera meldunki o wykonaniu zadań zarówno ogniowych, jak i rozpoznawczych. Ponadto, w razie potrzeby, przekazuje grupom samolotów w powietrzu zmiany dotyczące lotnisk lądowania i inne potrzebne dane. Oprócz tego zespół WSD powinien ciągle zbierać dane potrzebne do wypracowywania w ciągu dnia bieżących, doraźnych decyzji przez dowódcę WSD.

Decyzje doraźne dotyczą organizacji wykonania uderzeń lub rozpoznania przez oddziały dywizji na cele nie wykryte do chwili zakończenia planowania działań przez WSD, bądź też cele, w stosunku do których nieoczekiwanie zaistniała potrzeba zwalczania ich przez lotnictwo. W tym przypadku, WSD w porozumieniu ze sztabem armii /APanc/ i według poprzednio podanych zasad określa, który obiekt należy zwalczać /rozpoznać/ oraz decyduje kiedy wykonać uderzenie /rozpoznanie/, jaki należy osiągnąć cel działań, kto ma zadanie wykonać i jakim wysiłkiem[1/], sposób wykonania zadania, ubezpieczenia bojowe i współdziałania, jeżeli zadanie jest wykonywane przez pododdziały z różnych pułków. WSD powinno przy tym ustalić również, które punkty dowodzenia będą brały udział w kierowaniu wykonaniem tego doraźnego zadania i jaki będzie zakres ich kompetencji w tym względzie, komu i jakie składać meldunki o wykonaniu.

1/ W ramach dziennego wysiłku działań.

Zadania na zwalczanie celów doraźnych w ciągu dnia WSD przekazuje wykonawcom głównie za pomocą technicznych środków łączności.

Udział WSD DLSzR w kierowaniu lotem grup samolotów w powietrzu na zadania doraźne może być taki sam jak i podczas lotów na zadania planowane.

W ciągu dnia działań WSD powinno również zbierać nie - ustannie meldunki o wykonaniu poszczególnych zadań oraz wszelkie inne dane potrzebne do podsumowania rezultatów wykonania zadań zarówno planowanych, jak i doraźnych, w dzień i w nocy. Jedną z podstawowych czynności WSD w tym okresie jest zbieranie danych dotyczących odtwarzania gotowości bojowej poszczególnych eskadr i aktualnego stanu jej gotowości w celu bieżącego orientowania się, jakimi siłami dywizja dysponuje na lotniskach, a jakie siły znajdują się w powietrzu. Dane te ewidencjonuje się i prowadzi w "Tabeli działań ogniowych" i w "Tablicy działań rozpoznawczych".

Nie trudno zauważyć, że działalność WSD DLSzR w ciągu dnia idzie w wielu kierunkach, głównie jednak w kierunku realizacji decyzji dowódcy wypracowanej na dany dzień działań poprzez kierowanie wykonaniem zadań ogniowych i rozpoznawczych przez podległe pułki, zbieranie danych niezbędnych do wypracowywania decyzji doraźnych, zbieranie danych dotyczących stanu gotowości bojowej dywizji oraz meldunków o wykonaniu zadań potrzebnych z jednej strony do złożenia przełożonemu sprawozdania o rezultatach działań.

WSD DLSzR zbiera głównie meldunki ustne o wykonaniu zadań od dowódców grupy samolotów w powietrzu i ze sztabów pułków przekazywane przez techniczne środki łączności. Meldunki te jednak mogą być konfrontowane na miejscu z danymi otrzymywanymi ze sztabu armii /APanc/ szczególnie, jeżeli chodzi o zadania ogniowe co jest momentem dodatnim. Sztab dywizji /SD/ natomiast oprócz meldunków ustnych powinien również otrzymywać od pułków meldunki pisemne i fotodokumenty. Na podstawie tego i posiadanych własnych danych sztab dywizji powinien opracować na piśmie komunikat pełny o rezultatach działań i przekazać do pułków. Podstawową częścią tego komunikatu powinny być wnioski - wytyczne do dalszych działań. Na podsta-

wie opracowanego komunikatu omówienia rezultatów wykonania zadań bojowych może dokonać również ustnie np. szef sztabu dywizji wyjeżdżając do określonego pułku, bądź wzywając zainteresowanych dowódców na SD dywizji.

W końcu każdego dnia działań dowódca WSD DLSzR na podstawie znajomości sytuacji taktyczno-operacyjnej, wytycznych i zamiaru dowódcy armii na następny dzień operacji i rozporządzalnego wysiłku lotnictwa, jak też posiadanych sił składa propozycje dla dowódcy armii na wykorzystanie lotnictwa. Po sprecyzowaniu zadań przez dowódcę armii /APanc/ dla DLSzR dowódca WSD wypracowuje decyzję do działań na dzień następny. Decyzja ta jest opracowywana w odpowiednich dokumentach i po zaakceptowaniu przez dowódcę DLSzR przekazuje się ją wykonawcom. Ten tok pracy na WSD DLSzR ma miejsce w końcu każdego dnia operacji. Zarówno treść pracy nad wypracowaniem decyzji, dokumenty, w których się ją opracowuje oraz treść decyzji są takie same jak podczas pracy w okresie przygotowawczym do operacji. Treść ta została podana w rozdziale poprzednim. W przypadku jednak potrzeby przebazowania oddziałów dywizji na nowe lotniska /co jest z reguły zarządzane przez sztab AL/ do treści tej pracy i decyzji dojdą elementy związane z organizacją przebazowania. Zajdzie również konieczność opracowania dodatkowych dokumentów, a więc: planu przebazowania, rozkazu na przebazowanie oraz odpowiednich dokumentów łączności[1/].
Ma to najczęściej miejsce w drugim, lub kolejnym, dalszym dniu operacji zaczepnej armii.

Ogólnie jest wiadomo, że armia /APanc/ powinna przechodzić kolejno z jednej operacji zaczepnej do następnej. To znaczy z chwilą kończenia się /wygasania/ jednej operacji armii /APanc/ otrzymuje zadanie na operację następną. Niekiedy, jednak w rezultacie określonego rozwoju sytuacji taktyczno-operacyjnej bywa i tak, że w toku trwania działań, na przykład w połowie operacji, armia otrzymuje inne, nieco, lub radykalnie zmienione zadanie. W obydwóch tych wypadkach sztab armii /APanc/ musi wypracować nową decyzję na operację i sporządzić nowy plan operacji lub skorygować poprzedni. Dodatkową trudność

1/ Dokumenty na przebazowanie są opracowywane na SD DLSzR.

w tym wypadku, w porównaniu z pracą w poprzednio omawianym okresie przygotowawczym, powoduje fakt, że sztab armii musi na bieżąco kierować działaniami walczącymi już nieraz w bardzo trudnych sytuacjach podległych związków, wypracowywać decyzje na następny dzień działań i równocześnie wypracować decyzję na następną operację oraz ująć ją w odpowiednie dokumenty.

Odpowiednio do tego musi pracować WSD DLSzR i z takimi samymi spotka się trudnościami jak i sztab armii /APanc/. Po otrzymaniu ze sztabu armii lotniczej wysiłku i zadań dla DLSzR na następną operację, dowódca WSD pracuje w sposób podobny jak w okresie przygotowawczym do pierwszej operacji, a więc: składa referat dowódcy armii /APanc/ o możliwościach lotnictwa; przedstawia propozycje na wykorzystanie lotnictwa w dniu następnym i w operacji i wypracowuje ostateczną decyzję na działania DLSzR. Decyzję tę odzwierciedla się w dokumentach podanych poprzednio. Oficerowie z obsady WSD uzgadniają ponadto ze sztabem armii /APanc/ zagadnienia współdziałania, ubezpieczenia działań bojowych, dowodzenia i sygnały współdziałania.

Przekazywanie decyzji dowódcy DLSzR do wykonawców odbywa się tak, jak w okresie przygotowawczym, to znaczy za pomocą rozkazu bojowego i zarządzenia rozpoznawczego.

Trudność wypracowania decyzji na działania DLSzR będzie wynikała z faktu, że trzeba to robić w toku trwania operacji w warunkach bardzo ograniczonego czasu i nie zawsze jasnych sytuacjach, podczas przeciwdziałania nieprzyjaciela, w obliczu różnych strat w dywizji itp. Zespół WSD DLSzR musi się z tym liczyć i być do tego pod każdym względem przygotowany.

4. Obieg informacji podczas współpracy WSD DLSzR z SD armii ogólnowojskowej /APanc/ i z SD DLSzR

Podczas wspólnej pracy WSD DLSzR z SD armii /APanc/ szczególnie ścisłe kontakty utrzymuje WSD z oddziałem operacyjnym i rozpoznawczym armii oraz z szefostwem wojsk rakietowych i artylerii armii. Ponadto WSD powinna być w ciągłym kontakcie również z GO DLM. Jeżeli zaś chodzi o kierunek lotniczy, to WSD powinno ściśle współpracować z SD AL, z SD DLSzR

oraz z pułkami DLSzR. W związku z tym, pomiędzy wspomnianymi komórkami /ogniwami/ powinien być zorganizowany odpowiedni obieg informacji. Zakres tej informacji zależy od realizacji ogniw, w których ma ona przebiegać. Można ustalić następujące ogniwa obiegu nformacji:

- 1 - WSD -SD /sztab/ armii ogólnowojskowej /APanc/;
  2 - WSD - SD /sztabu/ armii lotniczej;
  3 - WSD - SD /sztab/ DLSzR;
  4 - WSD - GO DLM;
  5 - WSD - SD /sztaby/ pułków DLSzR;
  6 - WSD - RPWN-y i oficerowie łącznikowi;
  7 - WSD - dowódcy grup samolotów w powietrzu.

Ad 1. Jeżeli chodzi o wymianę informacji w ogniwie pierwszym, to została ona już częściowo przedstawiona w części, w której mowa o podstawowych czynnościach, jakie ma do wykonania WSD oraz w propozycjach dowódcy WSD dla dowódcy armii /APanc/. W uzupełnieniu tamtego należy dodać, że WSD w oddziale operacyjnym armii informuje się o: zadaniach armii i poszczególnych jej związkach; decyzjach ich na wykonanie tych zadań i związanych z tym terminami, ugrupowaniu i przegrupowaniach wojsk armii, przebiegu linii styczności bojowej; osi i terminach przesunięć SD armii; własnych oddziałach rozmieszczonych na terenie npla; sygnałach oznaczenia przedniego skraju; środkach łączności, którymi WSD może się posługiwać i sposobach ich wykorzystania.

WSD informuje oddział operacyjny armii o: wylocie grup samolotów na zadanie na korzyść armii; sygnałach rozpoznawczych własnych samolotów; przebiegu wykonywania tych zadań i o ich rezultatach; gotowościach pułków na lotniskach do wykonania zadań i ich możliwościach czasowych oraz ogniowych. Dostarcza oddziałowi operacyjnemu do planu operacji armii /APanc/ zagadnienia dotyczące działań lotnictwa ze szczebla nadrzędnego i DLSzR.

WSD DLSzR i oddział operacyjny armii wspólnie ustalają brakujące sygnały współdziałania oraz uzgadniają sposób i terminy przesunięcia SD armii i WSD DLSzR

/podział ich na rzuty/ a szczególnie dowódców, bez naruszenia ciągłości dowodzenia.

W oddziale rozpoznawczym armii /APanc/ WSD uzyskuje informacje dotyczące ugrupowania i możliwości wojsk npla i ewentualnych obiektów uderzeń oraz charakterystykę tych obiektów. Oddziałowi rozpoznawczemu WSD DLSzR dostarcza dane z rozpoznania powietrznego otrzymane z AL, z rozpoznania prowadzonego przez własny plrt i załogi wykonujące zadania ogniowe, dane o samolotach znajdujących się w gotowości do rozpoznania i ich możliwościach. Oficerowie rozpoznawczy z WSD DLSzR biorą udział w opracowaniu planu rozpoznania armii oraz dostarczają danych potrzebnych do planowania rozpoznania.

Wspólnie ustalają zadanie na rozpoznanie na korzyść armii /APanc/. Określają sposób odbioru rezultatów wykonania tych zadań od wykonawców i dostarczenia ich zainteresowanym.

WSD DLSzR i sztab szefa wojsk rakietowych i artylerii wymieniają między sobą informacje w zakresie wytypowania obiektów uderzeń dla DLSzR, dla rakiet i artylerii /armii lub dywizji/ środkami jądrowymi i konwencjonalnymi; terminy działań, rozmieszczenie SD rakiet i artylerii, kierunki prowadzenia ognia i wierzchołkowe torów pocisków, osie tras samolotów lecących na zadanie bojowe.

Ad 2. W ogniwie WSD - SD /sztab/ armii lotniczej przez SD DLSzR, dowódca WSD przekazuje wszystkie dane o przebiegu działań wojsk armii oraz melduje dowódcy AL wnioski i propozycje /jeżeli przy armii nie ma przedstawiciela/ o zakresie potrzeb wsparcia wojsk siłami lotnictwa. Ponadto WSD zbiera informacje o rezultatach działań lotnictwa działającego w pasie działań armii według planu frontu i przekazuje do AL oraz informuje sztab AL o sytuacji bojowej wojsk armii, warunkach meteorologicznych, o opanowanych lotniskach i realizacji przedsięwzięć /wykonywanych przez wojska armii/, w zakresie inżynieryjno-lotniczego zabezpieczenia oraz przekazuje dane uzyskane z rozpoznania naziemnego i powietrznego.

Ad 3. WSD przekazuje na SD DLSzR następujące informacje:
- zadanie armii /APanc/ i dane na korzyść armii /APanc/ i AL i terminy ich wykonania;
- ustalone sygnały współdziałania pomiędzy wojskami armii ogólnowojskowej /APanc/ a lotnictwem i DLSzR;
- przebieg linii styczności bojowej wojsk armii z nieprzyjacielem;
- dane z rozpoznania ogólnowojskowego i powietrznego;
- rezultaty wykonania zadania na podstawie meldunków ogólnowojskowych i z rozpoznania powietrznego.

Z przeliczenia tylko tych podstawowych elementów obiegu informacji pomiędzy WSD a DLSzR widać, że mają one głównie charakter taktyczno-operacyjny.

Ad 4. Jak wiadomo, w przyjętym systemie dowodzenia na SD armii /APanc/ znajduje się również GO DLM. Jej podstawowym zadaniem jest współpraca z szefem OPL armii w zakresie organizacji i realizacji, wspólnej osłony wojsk armii przez DLM, rakiety i artylerię przeciwlotniczą od uderzeń i rozpoznania powietrznego npla. GO DLM współpracuje z SD szefa OPL armii i SD DLM. Z tego też względu WSD DLSzR musi wymieniać niektóre informacje z GO DLM.

Dotyczą one głównie ze strony DLSzR - tras i wysokości lotu grup samolotów myśliwsko-szturmowych i rozpoznawczych lecących na zadanie ogniowe i rozpoznanie oraz ich profilu lotów, typów tych samolotów i wielkości grup; sygnałów rozpoznawczych samolotów /grup/ DLSzR; ugrupowań bojowych, w wypadku jeżeli myśliwce DLM będą osłaniały bezpośrednie samoloty DLSzR. Ze strony GO DLM - miejsc rozmieszczenia SO rakiet i art.plot armii /APanc/; lotnisk pułków DLM, głównych i zapasowych; stref dyżurowania i patrolowania w powietrzu myśliwców DLM, dyżurujących /patrolujących/ sił, wysokości i terminów dyżurowania /patrolowania/; ugrupowań bojowych i sposób dyżurowania /patrolowania/; zagadnień udzielania pomocy samolotom myśliwsko-szturmowym przez myśliwce DLM /odcinanie myśliwców npla, także przez rakiety i art.plot/; sygnałów rozpoznawczych myśliwców i sygnałów współdzia-

łania; kanałów łączności do porozumiewania się samolotów myśliwskich i myśliwsko-szturmowych w powietrzu; sposobów roboczego porozumiewania się WSD DLSzR z GO DLM.

Ad 5. W toku działań bojowych, a szczególnie podczas wykonywania zadań wsparcia bezpośredniego wojsk armii /APanc/, kiedy bardzo ważna jest szybkość reagowania lotnictwem na polu walki, niepomiernie ważny jest bezpośredni kontakt pomiędzy przełożonym a podwładnym, w tym wypadku pomiędzy WSD DLSzR a SD plmsz i plrt, a w związku z tym i obieg informacji pomiędzy tymi punktami dowodzenia.

WSD DLSzR przekazuje przez SD DLSzR do pułków:

- niezbędne informacje o działaniach wojsk armii;
- przebieg linii styczności bojowej tak często w ciągu doby, jak często nastąpiła istotna jej zmiana z punktu widzenia działań lotnictwa;
- potrzebne pułkom dane z rozpoznania uzyskane zarówno z oddziału rozpoznawczego armii, jak i z innych źródeł;
- zadanie ogniowe i rozpoznawcze planowane i doraźne;
- zadania te mogą być przekazywane do pułków za pomocą technicznych środków łączności, poprzez dokumenty bojowe a w decydujących okresach osobiście przez dowódcę WSD /dcę DLSzR/, który w tym celu może udać się na SD DLSzR dokąd powinni przybyć dowódcy plmsz i dowódca plrt;
- polecenia dotyczące regulacji stopni gotowości bojowej, sił jakie należy w nich utrzymywać oraz niekiedy ładunków bojowych;
- grupy samolotów z odnośnych pułków znajdujących się w powietrzu i przejęte przez WSD wcześniej drogą radiową z SD pułków dla kierowania ich lotem na wykonanie zadań;
- przedsięwzięcia zabezpieczenia bojowego, bądź ochrony lub obrony realizowane na rzecz pułków lotniczych przez wojska armii /np. obezwładnienie OPL npla lub obrona lotnisk/;
- marszruty przemarszów naziemnych rzutów zabezpieczenia pułków podczas przebazowania w strefie tyłów armii

oraz terminy ich wykorzystania; sygnały współdziałania z wojskami lądowymi oraz sygnały rozpoznawcze.

Stanowiska dowodzenia pułków przekazują na WSD przez SD DLSzR:

- dane dotyczące przebiegu odtwarzania gotowości bojowej; siły znajdujące się w różnych stopniach gotowości;
- meldunki o starcie poszczególnych grup samolotów na zadania ogniowe i rozpoznania;
- grupy samolotów w powietrzu, które wystartowały na wykonanie zadań ogniowych lub rozpoznawczych;
- meldunki dotyczące strat i uzupełnień personelu latającego, samolotów i wszelkiego rodzaju zaopatrzenia;
- meldunki o przebiegu przebazowania poszczególnych rzutów pułku;
- meldunki ustne o rezultatach wykonania zadań ogniowych oraz udokumentowane /fotoschematy/ z rozpoznania;
- meldunki o sytuacji w rejonie lotnisk i możliwości ich wykorzystania.

SD pułków sporządzają ponadto i wysyłają również na SD DLSzR meldunki pisemne o rezultatach wykonania zadań. Są one dla SD DLSzR podstawą do sporządzania meldunku pisemnego o rezultatach działań dywizji dla AL oraz służą do podsumowania i omówienia wyników działań w dywizji.

Ad 6. W ogniwie WSD DLSzR - RPWN są przekazywane następujące podstawowe informacje. Z WSD do RPWN: prawdopodobne obiekty uderzeń i miejsca ich znajdowania się; konkretne obiekty uderzeń dla grup samolotów, które RPWN ma naprowadzać; ewentualną zmianę zadania dla grup samolotów znajdujących się już w powietrzu; wielkość grupy samolotów przekazanej do naprowadzania i kryptonim jej dowódcy;

RPWN potwierdza na WSD przejęcie grupy do naprowadzania, informuje o sytuacji na ziemi i w powietrzu w kontrolowanym przez siebie obszarze; podaje przebieg linii styczności bojowej na swoim odcinku, miejsca rozmieszczenia art.plot dywizji, przy której znajduje się RPWN oraz kierunek ich omijania przez samoloty; informuje o rozmieszczeniu naziemnych środków OPL npla za linią

styczności bojowej wojsk na swoim kierunku i o warunkach atmosferycznych; melduje o rezultatach działań naprowadzanych grup samolotów; przekazuje naprowadzaną grupę samolotów z powrotem na WSD DLSzR; składa meldunki o przebiegu zmiany swojego miejsca rozlokowania.

Ad 7. Wiadomo, że WSD DLSzR rozmieszcza się przy SD armii /APanc/ tj. pomiędzy węzłem lotniskowym dywizji odległym 100 i więcej km od linii styczności bojowej wojsk a RPWN-ami znajdującymi się najczęściej w odległości kilku /kilkunastu/ kilometrów od czołowych oddziałów własnych wojsk lądowych. Z tytułu rozmieszczenia w tym właśnie miejscu oraz z tytułu funkcji, jakie wykonuje ono w całokształcie procesu dowodzenia lotnictwem wykonującym zadania wsparcia wojsk, WSD często zmuszone jest do utrzymywania kontaktu z dowódcami grup samolotów w powietrzu lecącymi na zadania bojowe. Kontakt ten sprowadza się do przekazywania dowódcom grup w powietrzu informacji dotyczących: ostatnich danych o sytuacji na ziemi i w powietrzu w rejonie, w którym ma być wykonywane zadanie bojowe; potwierdzenia potrzeby wykonywania postawionego grupie na lotnisku zadania bojowego; ewentualnej zmiany zadania bojowego i obiektu uderzenia /przecelowanie/; ubezpieczenia wykonania zadania /kto, kiedy, sposób/, terminu i sposobu złożenia meldunku o wykonaniu zmienionego zadania bojowego; który RPWN będzie naprowadzał na wyznaczony cel i jego kryptonim.

Dowódcy grup samolotów w powietrzu przekazują drogą radiową na WSD; wielkość grupy lecącej na zadanie bojowe; kryptonim dowódcy grupy; potwierdzenie lotu na wykonanie określonego zadania bojowego lub zrozumienie zadania zmienionego przez WSD; meldunki ustne o sytuacji w powietrzu i o wykonaniu zadania bojowego; ważne dane rozpoznawcze i ewentualne straty własne. Niektóre z podanych informacji będą wymienione pomiędzy WSD a SD plmsz drogą telefoniczną już wcześniej i dlatego w czasie lotu nie może mieć miejsca ich wymiana.

Z treści powyższych informacji wymienianych pomiędzy WSD a pozostałymi organami systemu dowodzenia lotnictwem frontowym wynika, że bez sprawnego obiegu informacji nie do

pomyślenia jest sprawne kierowanie działaniami pułków podległych dowódcy dywizji. Dlatego oprócz wymaganej sprawności dowództw i sztabów decydujące znaczenie ma również dobrze zorganizowany system łączności wiążący poszczególne elementy systemu dowodzenia oraz niezawodność środków tego systemu.

III. WYBRANE ZAGADNIENIA ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH DLSzR

1. Zabezpieczenie nawigatorskie

Treść i zakres nawigatorskiego zabezpieczenia działań bojowych dywizji lotnictwa szturmowo-rozpoznawczego zależy od rodzaju zadań wykonywanych przez dywizję oraz od zakresu decydowania, jaki dowódca armii lotniczej wyznaczy dowódcy dywizji.

Cechą szczególną pracy służby nawigatorskiej dywizji jest konieczność zabezpieczenia działań dwóch rodzajów lotnictwa: lotnictwa myśliwsko-szturmowego i rozpoznawczego różniących się charakterem, wykonywanych zadań, typami samolotów i taktyką działań.

Propozycje nawigatorskiego zabezpieczenia zadań DLSzR wg planu AL będą najczęściej obejmowały następujące zagadnienia:

a/ który pułk ma wykonywać dane zadanie, z uwagi na jego bazowanie, wyszkolenie, posiadane środki rażenia, możliwość wykonania kolejnych zadań w nakazanym czasie z uwzględnieniem odtworzenia gotowości bojowej;

b/ proponowane środki rażenia z uwagi na cel działań oraz rodzaj i odległość obiektów działań;

c/ oczekiwane rezultaty działań, jeżeli armia lotnicza nakazała wysiłek /ilość samolotów/, względnie potrzebna ilość sił, jeżeli o tym ma decydować dywizja;

d/ trasy i profile lotu dla grup samolotów poszczególnych pułków w zakresie pozostawionym do decyzji dowódcy dywizji, a także sposoby manewru w rejonie celu, jeżeli sytuacja uzasadnia celowość ustalenia tego na szczeblu dywizji /np. z uwagi na zachowanie warunków bezpieczeństwa, lub na krótki czas na organizację działań/.

Jeżeli chodzi o udział służby nawigatorskiej w planowaniu działań DLSzR na korzyść armii ogólnowojskowej, to st.nawigator dywizji najczęściej określa:

a/ Zadania, jakie dywizja jest w stanie wykonać posiadanymi siłami, przy wykorzystaniu dysponowanych środków rażenia;

b/ Potrzebne siły i środki rażenia dla wykonania poszczególnych zadań, a także wykonawców, z uwzględnieniem rodzaju zadania oraz położenia obiektów uderzenia.

c/ Możliwości czasowe /np. najwcześniejszy czas wykonania kolejnego uderzenia przez daną grupę samolotów, najwcześniejszy i najpóźniejszy czas wykonania uderzenia na dany obiekt lub rubież z lotu dziennego/ w powiązaniu z długotrwałością wykonywania poszczególnych zadań co stanowi, między innymi, podstawę do podziału wysiłku na realizację tych zadań w toku operacji.

d/ Możliwości ogniowe z uwzględnieniem proponowanego ładunku bojowego, charakteru obiektów działań, sytuacji taktyczno-nawigacyjnej itp.

e/ Propozycje wykorzystania radiolokacyjnych posterunków wykrywania i naprowadzania do nawigatorskiego zabezpieczenia działań.

Ponadto st. nawigator dywizji, niezależnie od tego, czy dywizja będzie wykonywała zadania według planu armii lotniczej, czy też armii ogólnowojskowej, winien określić i zameldować dowódcy dywizji:

a/ Możliwości różnych grup samolotów DLSzR w odległości w poszczególnych dniach i etapach operacji, z uwzględnieniem /ustalonego przez armię lotniczą/ manewru lotniskowego i w odniesieniu do przewidywanych obiektów /rubieży/ działań dywizji.

b/ Propozycje odnośnie planowania manewru lotniskowego poszczególnych pułków dywizji w toku operacji z uwzględnieniem zabezpieczenia działań przez środki UL;

c/ Potrzeby i możliwości asortymentowe środków rażenia w poszczególnych dniach i etapach operacji /wspólnie z szefem strzelania powietrznego i zastępcą dowódcy do spraw techniki i zaopatrzenia/.

d/ Wpływ terenu i pogody na działania dywizji.

e/ Wykorzystanie środków UL dla zabezpieczenia wykonania poszczególnych zadań.

f/ Nawigatorskie dane i propozycje związane z wykonaniem zadań przez pułk rozpoznania taktycznego, a mianowicie:

- możliwości pułku w odległości i w czasie;
- podział zadań pomiędzy eskadry z uwzględnieniem ich taktycznego promienia działania, charakteru zadań, wyposażenia samolotów oraz ilości członków załogi.

W zakresie planowania działań dywizji na dany dzień st. nawigator DLSzR przedstawia propozycje związane z podziałem sił na poszczególne zadania i wyznaczeniem wykonawców oraz koordynacją działań lotnictwa uderzeniowego i lotnictwa rozpoznawczego w czasie, miejscu i przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem wzajemnego zabezpieczenia działań oraz propozycje odnośnie przebazowania rzutów powietrznych dywizji /jeżeli w danym dniu ma nastąpić przebazowanie/.

W odniesieniu do wykonania szczegółowych /pojedynczych/ zadań st. nawigator DLSzR winien przedstawić głównie te dane i propozycje, które z uwagi na konieczność koordynacji równoczesnych działań pułków i zapewnienie warunków bezpieczeństwa winny być nakazane, względnie rozstrzygnięte przez dowódcę dywizji. Ilość i zakres tych danych i propozycji zależy od całokształtu sytuacji taktyczno-nawigacyjnej, w jakiej ma być wykonywane zadanie. Mogą one przykładowo ujmować:

- osie tras, profil i warunki lotu do poszczególnych obiektów /jeżeli dowódca dywizji zamierza lub powinien o tym decydować/, względnie ograniczenia warunków lotu /np. wysokość minimalna z uwagi na ukształtowanie terenu lub odległość do celu, wysokość maksymalna z uwagi na możliwości wykrycia przez radiolokacyjny system npla i zasięg ognia skutecznego naziemnych środków OP npla, przedziały wysokości uwzględniające przecinanie się tras/. Wskazane jest przedstawienie tych propozycji w postaci graficznej na mapie;
- najbardziej celowe warunki, sposoby i metody bombardowania oraz manewr w rejonie celów, ale tylko w takiej sytuacji, kiedy w tym samym rejonie mają lub mogą działać jednocześnie grupy różnych pułków i pozostawienie dowódcom pułków swobody w decydowaniu o manewrze mogłyby doprowadzić do sytuacji kolizyjnych;
- sposoby określenia współrzędnych rozpoznanych obiektów przez załogi wykonujące zadania rozpoznania;

Wskazane jest przedstawienie powyższych nawigatorskich danych i propozycji w następującej postaci:

- możliwości w odległości, możliwości czasowe, propozycje odnośnie wykorzystania RPWN-ów, propozycje odnośnie manewru lotniskowego i przebazowania rzutów powietrznych poszczególnych pułków dywizji, osie tras oraz profil i warunki lotu a także proponowane ograniczenia w tym zakresie - graficznie na mapie;

- możliwości ogniowe, potrzeby asortymentowe w zakresie środków rażenia, propozycje odnośnie podziału środków UL na poszczególne lotniska dywizji, a także czasy świtu i zmroku - w postaci tabel;

- propozycje tyczące ugrupowania bojowego na trasie i w rejonie celu, a także manewrów w rejonie celu - w postaci schematów z niezbędnym opisem;

- pozostałe dane i propozycje w formie takstualnej /ustnie/.

Po przedstawieniu dowódcy dywizji swoich wniosków i propozycji oraz po powzięciu przez dowódcę dywizji decyzji st. nawigator dokonuje, jeżeli konieczność taka wynika z decyzji dowódcy, niezbędnych korekt w swoich obliczeniach i propozycjach względnie dokonuje dodatkowych obliczeń, a następnie wrysowuje na mapę decyzji dowódcy jej nawigatorskie elementy.

Zarządzenie nawigatorskie, st. nawigator dywizji wysyła najczęściej razem z rozkazem bojowym. W uzasadnionych wypadkach może ono być wysyłane również oddzielnie. Zarządzenie nawigatorskie winno zawierać te dane, informacje i wytyczne nawigatorskie, które są potrzebne pułkom oraz nawigatorom pracującym na punktach naprowadzania - do wykonania zadań postawionych przez dowódcę dywizji, przy tym tylko te, które nie zostały w ogóle, względnie też w zakresie wystarczająco szczegółowym podane w rozkazie bojowym. Zarządzenie nawigatorskie nie może być sprzeczne z rozkazami i zarządzeniami przełożonych.

Jeżeli zachodzi potrzeba do zarządzenia nawigatorskiego mogą być załączone niezbędne dane i wykresy, jak na przykład: mapa z wrysowanymi danymi, tabela podziału zasadniczych środków UL na poszczególne lotniska węzła lotniskowego dywizji, tabela obrazująca możliwości dywizji w zakresie jednoczesnych naprowadzeń, schemat manewru poszczególnych grup samolotów w rejonie celu, uwzględniający warunki wzajemnego bezpieczeństwa

w wypadku konieczności działania kilku grup w jednym czasie i rejonie.

Podczas przygotowania pułków i punktów naprowadzania do działań bojowych st. nawigator dywizji powinien kontrolować przebieg tego przygotowania pod względem nawigatorskim oraz udzielić niezbędnej pomocy szczególnie temu pułkowi /punktowi naprowadzania/, który ma do wykonania najtrudniejsze, względnie najważniejsze zadanie, albo który znajduje się w najtrudniejszej sytuacji, tak z uwagi na wyszkolenie personelu latającego, jak też i właściwości taktyczno-techniczne posiadanych samolotów /RLS/, czy też wyposażenia lotniska w środki ubezpieczenia lotów.

Na polecenie lub też za zgodą dowódcy st.nawigator dywizji może być obecny podczas meldowania decyzji przez dowódców poszczególnych pułków. W takim wypadku st. nawigator może zadawać pytania, celem wyjaśnienia lub skorygowania nawigatorskich elementów decyzji, względnie też udzielić dowódcom pułków dodatkowych informacji i wskazówek.

Niezależnie od kierowania całokształtem nawigatorskiego przygotowania dywizji do działań bojowych, st. nawigator dywizji do działań winien przygotować się również indywidualnie do swojej pracy w trakcie działań tak, ażeby służba nawigatorska dywizji była w stanie, w wypadku zaistnienia takiej konieczności, równocześnie kierować realizacją nawigatorskiego zabezpieczenia trwających działań oraz przygotować niezbędne dane i propozycje, tyczące wykonania przez dywizję następnych zadań, w miarę ich napływu.

Podczas działań bojowych st. nawigator dywizji przebywa na SD lub WSD dywizji, zazwyczaj tam, gdzie znajduje się dowódca dywizji. Celem pracy st. nawigatora dywizji w tym okresie jest kierowanie całokształtem nawigatorskiego zabezpieczenia odbywających się działań bojowych dywizji, jak też i przygotowaniem dywizji pod względem nawigatorskim do wykonania następnych zadań.

Podstawą do pracy st. nawigatora dywizji w okresie działań bojowych jest aktualny stan sytuacji taktyczno-nawigacyjnej ukształtowanej w wyniku przebiegu działań oraz decyzja dowódcy dywizji podejmowana w toku działań. W szczególności st.

nawigator DLSzR winien proponować dowódcy sposoby i przedstawiać możliwości wykonania wyłaniających się zadań /w odległości i w czasie/, proponować środki rażenia i wykonawców, osie tras, profil lotu, zabezpieczenie działań przez środki UL oraz możliwości wykorzystania RPWN-ów.

W wypadku przydzielania dywizji nowego lotniska /lotnisk/ st. nawigator winien zaproponować, który pułk lub które eskadry przebazować na to lotnisko, jak rozmieścić środki UL oraz wziąć udział w opracowaniu strefy manewru w ZWA i w TWA przed lądowaniem na tym lotnisku. W wypadku zniszczenia części środków UL w stopniu uniemożliwiającym zabezpieczenie działań w trudnych warunkach atmosferycznych ze wszystkich lotnisk bazowania dywizji, zaproponować takie przegrupowanie sił i środków UL, ażeby przynajmniej jedno lotnisko. to mianowicie, które z uwagi na swe położenie, typ i ilość bazujących samolotów, rodzaj i wielkość drogi startowej posiada w konkretnej sytuacji największą wartość dla dywizji, było wyposażone w środki UL, umożliwiające działanie z tego lotniska w każdych warunkach atmosferycznych, tak w dzień jak i w nocy. Wówczas samoloty dywizji, które wystartowały z pozostałych lotnisk, wyposażonych w niedostateczną ilość środków UL, będą mogły w przypadku konieczności /np. zaistnienia TWA w trakcie przebywania samolotów w powietrzu /lądować na tym właśnie lotnisku.

Równomierne natomiast rozmieszczenie, niewystarczającej dla pełnego zabezpieczenia ilości środków UL na wszystkich lotniskach, mogłoby utrudnić, a nawet uniemożliwić wykonanie przez samoloty dywizji zadań w TWA.

Najważniejszym dokumentem pracy st.nawigatora dywizji podczas działań bojowych jest jego mapa pracy, na którą winien on wrysować wszystkie niezbędne elementy sytuacji taktyczno-nawigacyjnej w miarę narastania i rozwoju tej sytuacji, a także swoje propozycje dla dowódcy oraz elementy nawigatorskie obrazujące aktualną możliwość dywizji.

St. nawigator dywizji winien uważnie śledzić, analizować i oceniać przebieg działań bojowych dywizji oraz wyciągać z nich wnioski odnośnie organizacji i realizacji nawigatorskiego zabezpieczenia działań bojowych tak, ażeby skuteczność tego zabezpieczenia znajdowała się na wymaganym poziomie i stawała się coraz lepsza.

2. Zabezpieczenie radiolokacyjne

Zabezpieczenie radiolokacyjne działań bojowych dywizji szturmowo-rozpoznawczej polega na kontrolowaniu lotów i przelotów samolotów dywizji wykonujących zadania bojowe. Powyższą kontrolę prowadzą wydzielone posterunki radiolokacyjne wykrywania i naprowadzania. Ponadto posterunki te zabezpieczają naprowadzanie pojedynczych samolotów lub grup samolotów szturmowo-rozpoznawczych na wybrane cele naziemne. Oprócz tego zabezpieczenie radiolokacyjne obejmuje także sprawy związane z udzielaniem pomocy załogom samolotów szturmowo-rozpoznawczych, które utraciły orientację i sprowadzeniem ich na lotniska bazowania.

Podczas wykonywania zadań z zakresu zabezpieczenia radiolokacyjnego działań bojowych dywizji szturmowo-rozpoznawczej, posterunki radiolokacyjne wykrywania i naprowadzania powinny dostarczyć na WSD i SD DLSzR aktualną i wiarygodną informację radiolokacyjną, która zapewniłaby:

- wyprowadzenie samolotów szturmowo-rozpoznawczych w nakazane rejony działań bojowych;
- dowodzenie samolotami szturmowo-rozpoznawczymi w powietrzu;
- powrót samolotów szturmowo-rozpoznawczych na lotniska bazowania.

Z uwagi na to, że nakazane rejony działań dywizji szturmowo-rozpoznawczej w przeważających wypadkach rozmieszczone są na terytorium przeciwnika, to wojska radiotechniczne frontowego systemu OPL nie zawsze będą w stanie zabezpieczyć działania bojowe dywizji. Będzie to zależało od wielu czynników, a mianowicie od:

- odległości pomiędzy RPWN-ami, które zabezpieczają naprowadzanie a nakazanym rejonem działań dywizji szturmowo-rozpoznawczej;
- wysokości i prędkości lotu samolotów wykonujących zadania;
- możliwości taktyczno-tech. stacji radiolokacyjnych, szczególnie od ich zasięgu wykrywania na poszczególnych wysokościach.

Do zabezpieczenia działań bojowych dywizji szturmowo-rozpoznawczej pod względem radiolokacyjnym w strefie działań wojsk frontu wykorzystuje się radiolokacyjne posterunki wykrywania i naprowadzania /RPWN/. W zależności od posiadanego sprzętu radiolokacyjnego i wykonywanych zadań RPWN-y rozmieszczane są bliżej lub dalej od linii styczności walczących wojsk. RPWN-ny posiadające sprzęt radiolokacyjny typu P-15, Jawor, Bogota, oraz PRW-9 rozmieszczane są zazwyczaj 10-12 km od linii styczności walczących wojsk. RPWN- y posiadające sprzęt typu P-35, PRW-11, Jawor, Bogota oraz P-40 rozmieszczane są od linii styczności walczących wojsk na 30-40 km i dalej.

Zasadniczym zadaniem tych RPWN-ów jest wykrywanie i rozpoznanie nieprzyjaciela powietrznego oraz powiadamianie i ostrzeganie wojsk i sztabów o zagrożeniu z powietrza, a także bezpośrednie zabezpieczenie naprowadzania własnych samolotów myśliwskich na cele powietrzne oraz samolotów szturmowo-rozpoznawczych na cele naziemne.

W celu prowadzenia pracy bojowej pododdział radiotechniczny, stosuje określone ugrupowanie, które składa się:

- ze stanowisk rozwinięcia stacji radiolokacyjnych;
- z centrum nadawczego /miejsca rozwinięcia radiostacji średniej i dużej mocy/;
- z centrum odbiorczego /miejsca usytuowania odbiorników radiowych pracujących w kierunkach i w sieciach meldowania, dowodzenia i powiadamiania/;
- z jednej - dwóch rozwiniętych radiostacji UKFR-824 lub R-834 do łączności z samolotami w powietrzu;
- z ruchomego punktu dowodzenia /RPD/;
- ze stanowisk ogniowych przeciwlotniczych karabinów maszynowych i posterunku obserwacji wzrokowej;
- z grupy środków ciągu;
- z punktu gospodarczego;

Wariant ugrupowania bojowego RPWN jest przedstawiony na schemacie nr 13.

Ugrupowanie bojowe RPWN powinno zapewnić: najbardziej ekonomiczne i celowe wykorzystanie stacji radiolokacyjnych, utrzymanie ciągłego /bez przerw działającego/ dowodzenia wszystkimi elementami ugrupowania bojowego oraz żywotność tych elementów.

Pracą bojową poszczególnych elementów ugrupowania bojowego RPWN kieruje dowódca pododdziału radiotechnicznego. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy wydzielana RLS zabezpiecza naprowadzanie samolotów na cele naziemne czy też powietrzne. W takich sytuacjach pracą bojową RLS dowodzi /kieruje/ nawigator operator.

Przegrupowanie RPWN-ów w czasie przygotowania wojsk frontu do operacji zaczepnej jest planowane na całą głębokość operacji frontu z takim wyliczeniem, ażeby nie naruszyć ciągłości pola radiolokacyjnego, szczególnie na linii styczności wojsk oraz w pasach współdziałania.

Wariant ugrupowania sił i środków WRT zabezpieczających działania bojowe DLSzR jest przedstawiony na schemacie nr 14.

Ponad wymienione już siły i środki WRT w strefie działań frontu znajdują się jeszcze inne środki radiotechniczne podległe zarówno DLSzR jak i DLM. Jednak środki te z uwagi na większe oddalenie od linii styczności wojsk /70-150 km/ i wykonywane zadania nie mogą być wykorzystane do bezpośredniego zabezpieczenia naprowadzania samolotów z DLSzR na cele naziemne.

3. Zabezpieczenie w zakresie łączności

Do zabezpieczenia pracy dowództwa i sztabu DLSzR jest przeznaczony samodzielny batalion łączności.

Batalion zawiera trzy kompanie /w tym dwie kompanie łączności i jedna kompania radioliniowa/, wojskową stację pocztową i kwatermistrzostwo, sekcję techniczną, sekcję samochodową, sekcję uzbrojenia i pluton medyczny.

Schemat organizacji samodzielnego batalionu łączności DLSzR - załącznik nr 15.

Możliwości sprzętu łączności oraz jego ilość stanowią o wyborze najbardziej racjonalnego systemu łączności DLSzR.

Dowodzenie działaniami DLSzR odbywa się z dwóch stanowisk dowodzenia - z SD DLSzR w rejonie węzła lotniskowego i z WSD DLSzR przy SD wspieranej armii ogólnowojskowej.

Wynika stąd konieczność posiadania wielokanałowej łączności różnymi środkami pomiędzy SD i WSD, by zapewnić łączność i między stanowiskami dowodzenia i obydwóch stanowisk dowodzenia bezpośrednio z podległymi pułkami.

Połączenie z dowództwem AL doprowadza się na SD i węzeł łączności ILSzR z możliwością połączenia z WSD DLSzR.
WSD DLSzR wraz ze stanowiskiem dowodzenia armii ogólnowojskowej może przenosić się do trzech razy na dobę, w związku z tym winny być wydzielone siły i środki łączności na dwa samodzielne położenia WSD DLSzR.
Gdy jeden zespół sił i środków łączności obsługuje pracujące WSD DLSzR - drugi zespół jest w gotowości do wyruszenia na nowe miejsce.

SD DLSzR tak często nie przebazowuje się, więc nie jest konieczne posiadanie dwóch zespołów sił i środków, tym bardziej, że należy część środków łączności przeznaczyć na zapasowe stanowisko dowodzenia DLSzR.

Ponadto podział pozostałych środków łączności na dwa położenia SD DLSzR w znacznej mierze uszczuplił by możliwości zabezpieczenia łączności SD.

Schemat organizacji łączności telefoniczno-telegraficznej SD i WSD DLSzR dowodzenia i współdziałania przedstawia schemat - załącznik nr 16.

Jak widać z rysunku na wszystkich kierunkach są kanały łączności o podobnym przeznaczeniu:

- kanał dowodzenia, który łączy bezpośrednio stanowiska dowodzenia i służy dla potrzeb dowodzenia;
- kanał meldowania o działaniach;
- kanał łączności między-centralowej dla potrzeb ogólnych;
- kanał łączności telegraficznej dla potrzeb ogólnych.

Ponadto w danym wariancie dla potrzeb pionu zaopatrzenia lotniczo-technicznego wydzielono oddzielne łącza telegraficzne, które powinny być wykorzystywane w systemie telegrafii abonenckiej. Chodzi o to, by bataliony zaopatrzenia mogły łączyć się z Wydziałem Zaopatrzenia DLSzR i dalej z Tyłowym SD AL. Dla potrzeb zaopatrzenia połączenia telegraficzne są bardziej racjonalne niż telefoniczne, gdyż charakter przekazywanych informacji wymaga bezpośrednio formy pisemnej.

Naziemna łączność radiowa DLSzR przy sprawnie działającej łączności radioliniowej jest systemem rezerwowym i tylko minimalna część tego systemu w tym czasie może być wykorzystywana /sieci ostrzegania itp./.

Przykładowy schemat organizacji naziemnej łączności radiowej DLSzR jest podany w załączniku nr 17.

Dowodzenie drogą radiową odbywa się w sieci dowódcy AL ze szczebla armii lotniczej i w sieci naziemnej dowodzenia DLSzR ze szczebla dowództwa dywizji.

Układ sieci naziemnej dowodzenia DLSzR i kierunków meldowania z pułków pozwala jak i w sieci radioliniowej podawać komendy z SD i WSD DLSzR do podległych pułków nie przerywając strumienia informacji z poszczególnych pułków o wykonywaniu komend, o działaniach bojowych itp.

Praca sztabowa odbywa się w sieciach sztabowych AL i DLSzR, przy czym w okresach zwiększonej korespondencji sieć sztabowa może być przekształcona w kierunki radiowe przez wyprowadzanie z sieci potrzebnych korespondentów na inne fale radiowe.

Łączność radiowa z radiolokacyjnymi posterunkami wykrywania i naprowadzania naziemnego jest utrzymywana w oddzielnej sieci /SR WSD DLSzR z RPWN /n/.

W skład tej sieci wchodzą WSD DLSzR, radiostacje przy RPWN /n/ - i może włączać się radiostacja SD DLSzR.

Ponadto w tej sieci winny również pracować odbiorniki stanowisk dowodzenia pułków.

W takim układzie sieć może być wykorzystywana również dla ewentualnego bezpośredniego wywołania lotnictwa przez RPWN/n/.

Łączność powietrzna DLSzR zawiera szereg fal radiowych /tzw. kanałów/, które są przeznaczone do pracy w różnych etapach lotu samolotu podczas wykonywania różnych zadań.

Wariant 1 wyznaczenia 20 fal dla sieci powietrznych przedstawia schemat - załącznik nr 18.

Radiostacje pokładowe samolotów mogą być włączone kolejno do pracy w tylu sieciach, ile fal zawierają ich mechanizmy pamięciowe. Na schemacie jest podany podział częstotliwości dla radiostacji 4,6 i 20 kanałowych.

Prawie wszystkie częstotliwości są przydzielone dla większych lub mniejszych grup samolotów. Radiostacje naziemne dostosowują swoje częstotliwości do wykonujących zadania grup samolotów. Stwarza to poważny kłopot w pracy z ziemi z różnych punktów z różnymi grupami samolotów dywizji.

Ponadto fale ultrakrótkie jeszcze bardziej utrudniają dowodzenie w takim układzie, gdyż radiostacje naziemne pracujące na jednej częstotliwości, a odległe od siebie o ponad 30-40 km nie słyszą się wzajemnie, piloci natomiast słyszą wszystko w promieniu kilkuset km.

Na przykład jeżeli kilka grup samolotów jednego plmsz naprowadzanych jest jednocześnie przez kilka posterunków radiolokacyjnych na jednej fali - wzajemne zakłócenia są bardzo trudne do uniknięcia a właściwie są one funkcją losową wprost proporcjonalną do ilości komend podawanych z ziemi.

Im więcej komend - tym większe prawdopodobieństwo jednoczesnego włączenia się na nadawanie dwóch i więcej radiostacji naziemnych. Manewrowanie falami /naprowadzania z RPWN, dowodzenia samolotami plmsz, dowodzenia samolotami DLSzR, współdziałania rodzajów lotnictwa itp./ w trakcie wykonywania zadań przez pilotów jeszcze bardziej utrudnia dowodzenie z poszczególnych RPWN i stanowisk dowodzenia.

Na schemacie podziału częstotliwości łączności powietrznej w wariancie 2 /załącznik nr 19/ jest podany inny podział częstotliwości, mianowicie fale są przydzielone dla poszczególnych radiostacji naziemnych /RPWN, WSD, SD/.

Fale eskadrowe, pułkowe i dywizyjne są przeznaczone w zasadzie tylko dla dowodzenia i współdziałania w powietrzu podczas lotu grupowego, natomiast dla otrzymywania komend, wskazówek itp. piloci winni przełączać się na falę tego RPWN, który ma ich naprowadzać lub tego SD, który ma nimi dowodzić. Cały lot na zadanie winien być w zakresie łączności zawczasu rozpracowany według etapów, a dynamika pracy radiowej przed wylotem rozegrana.

W tym układzie każdy RPWN może na swojej fali naprowadzać jednocześnie kilka grup samolotów bez obawy, że jego komenda zostanie zakłócona inną r-cją naziemną, np. przez sąsiedni RPWN.

4. Zabezpieczenie tyłowe

Dowodzenie tyłami DLSzR jest elementem dowodzenia dywizji w całości. Obejmuje ono całokształt przedsięwzięć i czynności z zakresu przygotowania i organizacji zabezpieczenia

tyłowego działań bojowych dywizji, na które składają się:

- utrzymanie jednostek tyłowych w stałej gotowości do zabezpieczenia materiałowego, lotniskowo-technicznego, technicznego i medycznego oddziałów lotniczych dywizji;
- przygotowanie danych do decyzji dowódcy dywizji;
- ocena sytuacji tyłowej;
- powzięcie decyzji przez dowódcę dywizji w zakresie zabezpieczenia tyłowego dywizji;
- terminowe stawianie zadań tyłom;
- sprawne planowanie pracy tyłów jak również zabezpieczenia tyłowego;
- manewr siłami i środkami tyłów dywizji odpowiednio do zmian zachodzących w sytuacji bojowej i tyłowej;
- stała i systematyczna kontrola wykonania zarządzeń oraz pracy tyłów dywizji;
- opracowanie podstawowych dokumentów tyłowych;
- współdziałania i koordynacja prac wydziału zaopatrzenia i pozostałych wydziałów sztabu dywizji;
- analiza rezultatów pracy tyłów, ustalenie przyczyn zaistniałych niedociągnięć w zabezpieczeniu tyłowym, usuwanie przesłanek do ich powstania itp.

Kierowanie tyłami DLSzR odbywa się na podstawie zarządzeń i wytycznych dowódcy dywizji i zastępcy dowódcy AL ds techniki i zaopatrzenia.

Ogólne kierownictwo i odpowiedzialność za pracę tyłów DLSzR spoczywa na dowódcy dywizji. Dca dywizji kieruje tyłami przez swego zastępcę ds techniki i zaopatrzenia. Dowódca dywizji stawia główne zadania tyłom z zakresu zabezpieczenia tyłowego oddziałów lotniczych i dywizji w całości, podejmuje decyzje dotyczące zadań organizacji zabezpieczenia tyłowego, rozdziela dla poszczególnych oddziałów limity zużycia środków materiałowych zgodnie z ich zadaniami bojowymi, kontroluje pracę tyłów i podejmuje niezbędne kroki w celu likwidacji niedociągnięć w ich pracy.

Bezpośrednio pracą tyłów DLSzR kieruje zastępca dcy dywizji ds techniki i zaopatrzenia. Wytyczne i zarządzenia zcy dcy ds techniki i zaopatrzenia w zakresie zabezpieczenia tyłowego obowiązują dowódców wszystkich oddziałów wchodzących w skład dywizji.

Zastępca dcy DLSzR ds techniki i zaopatrzenia, kierując tyłami dywizji rozdziela i stawia jednostkom tyłowym zadania z zakresu zabezpieczenia tyłowego działań bojowych dywizji, kontroluje ich działalność oraz okazuje im niezbędną pomoc w pracy. Dowodzenie całością służb technicznych i zaopatrzenia sprawuje przy pomocy wydziałów: inżynieryjno-lotniczego oraz zaopatrzenia.

Aparat tyłowy armii lotniczej kieruje przygotowaniem nowych i rozbudową starych lotnisk, budową urządzeń stałych na lotniskach, zaopatrywaniem w środki materiałowe i sprzęt, ewakuacją i remontem sprzętu oraz kontroluje działalność tyłów dywizji.

Dowódca dywizji, przeprowadzając analizę zadania bojowego, w celu ustalenia i skonkretyzowania wytycznych odnośnie przygotowania tyłów do zabezpieczenia działań bojowych oraz opracowania materiałów potrzebnych do wypracowania decyzji na działania bojowe - powinien również wyjaśnić ogólne zadanie dla tyłów dywizji.

Przy analizie zadania bojowego i wstępnej ocenie sytuacji w części dotyczącej tyłów dowódca dywizji rozpatruje:

- ogólne zadania tyłów /np. ilości samolotolotów jaką winny zabezpieczyć tyły, czy w czasie wykonywania zadania przewiduje się manewr lotniskowy, a w związku z tym przygotowania lotnisk, orientacyjny termin ich gotowości itp./;
- wpływ sytuacji powietrznej i naziemnej na pracę tyłów;
- czas, jakim tyły będą dysponować na przygotowanie i organizację zabezpieczenia tyłowego działań bojowych dywizji;
- potrzebne dane sytuacji tyłowej do wypracowania decyzji oraz termin ich przedstawienia.

W wykonaniu przeprowadzonej analizy zadania /i wstępnej oceny sytuacji/ dowódca dywizji udziela wytycznych swemu zcy ds techniki i zaopatrzenia.

Treść wytycznych, która będzie zależeć od charakteru otrzymanego zadania bojowego oraz od dysponowanego czasu na organizację zabezpieczenia tyłowego - winna przede wszystkim określać ogólny kierunek przygotowania zabezpieczenia tyłowego działań bojowych dywizji do czasu ogłoszenia decyzji dowódcy dywizji.

W wytycznych dowódcy dywizji podaje się:

- ogólne zadania bojowe dywizji;
- natężenie działań bojowych;
- orientacyjnie potrzebny rodzaj i typ bojowych środków materiałowych;
- orientacyjnie terminy gotowości jednostek tyłowych do zabezpieczenia działań bojowych dywizji i poszczególnych pułków;
- czy planuje się manewr lotniskowy podczas wykonywania zadania bojowego;
- jakie dane i w jakim czasie powinien przedstawić zastępca ds techniki i zaopatrzenia dowódcy dywizji.

Na podstawie wytycznych dowódcy dywizji i otrzymanych informacji z AL dotyczących zwłaszcza zabezpieczenia lotniskowego i materiałowego - zca dcy dywizji ds techniki i zaopatrzenia przeprowadza analizę zadania tyłów, a następnie może wydać szefom podległych wydziałów i dowódcom jednostek tyłowych zarządzenie dotyczące wstępnych przedsięwzięć organizacji zabezpieczenia działań bojowych dywizji. Dalej, gdy okaże się potrzebne ,zapoznaje on szefów podległych wydziałów z zadaniem bojowym dywizji i zadaniem tyłów w zakresie niezbędnym dla ich pracy oraz udziela wytycznych odnośnie przygotowania danych dla dowódcy dywizji.

W wyniku przeprowadzonej oceny położenia tyłów, zca ds techniki i zaopatrzenia powinien ustalić:

- stan eksploatacyjny lotnisk będących w dyspozycji dywizji i możliwości zaspokojenia potrzeb lotniskowych dywizji w toku operacji;
- możliwości jednostek tyłowych w zabezpieczeniu działań bojowych dywizji;
- zabezpieczenie materiałowe dywizji, zapasy środków materiałowych,ich urządzenie, dowóz środków materiałowych z armii lotniczej, niezbędny manewr środkami materiałowymi;
- możliwości zabezpieczenia technicznego;
- sposób i możliwości zabezpieczenia manewru lotniskowego dywizji i w związku z tym manewr siłami i środkami tyłów.

Przygotowane dane dla dowódcy dywizji o stanie i możliwościach tyłów są uzgodnione z pozostałymi wydziałami sztabu dywizji. Dane sytuacji tyłowej przedstawiane dowódcy dywizji będą jednocześnie propozycjami zcy dcy ds techniki i zaopatrzenia w zakresie zabezpieczenia tyłowego działań bojowych dywizji.

Propozycje te powinny obejmować następujące zagadnienia:

- stan węzła lotniskowego i poszczególnych lotnisk, terminy przydziału i położenie nowych lotnisk;
- stan gotowości i rozmieszczenie sił i środków tyłów dywizji oraz ich możliwości;
- zabezpieczenie materiałowe, organizację zaopatrywania i dowozu środków materiałowych na poszczególne lotniska;
- zabezpieczenie techniczne;
- zabezpieczenie planowanego manewru lotniskowego;
- organizację obrony, ochrony i maskowania zakładów i urządzeń tyłowych itp.

W zależności od sytuacji propozycje /dane/ mogą obejmować i inne zagadnienia dotyczące organizacji i pracy tyłów, które dowódca dywizji poleci przedstawić szefowi zaopatrzenia.

Powyższe propozycje /dane/ opracowuje się z reguły na mapie z legendą i odpowiednimi załącznikami.

Propozycje te powinny zapewniać dowódcy dywizji możliwość prawidłowego skorygowania pracy tyłów z działaniami bojowymi dywizji oraz postawienia tyłom uzasadnionych i skonkretyzowanych zadań.

W decyzji dowódcy dywizji dla tyłów winny być ujęte następujące zasadnicze zagadnienia:

- terminy gotowości tyłów do zabezpieczenia działań bojowych dywizji;
- natężenie działań bojowych dla każdego pułku;
- limity zużycia środków materiałowych dla poszczególnych oddziałów dywizji;
- wielkość ruchomej rezerwy paliwa, amunicji i innych środków materiałowych i jej urzutowanie /o ile uzna to dowódca dywizji za potrzebne/;

- warianty manewru lotniskowego i terminy stworzenia nieodzownych zapasów na lotniskach manewrowych /zapasowych/;

- przedsięwzięcia organizacji obrony i maskowania oraz inne mające wpływ na zabezpieczenie działań bojowych dywizji.

Zastępca do spraw techniki i zaopatrzenia, będąc współuczestnikiem procesu opracowania decyzji dowódcy dywizji, opracowuje równolegle, wraz z podległymi wydziałami, koncepcję lotniskowego, materiałowo-technicznego i inżynieryjno-lotniczego zabezpieczenia działań bojowych dywizji.

Po jej zatwierdzeniu przekazuje się ją podwładnym służbom i jednostkom tyłowym do realizacji.

Planowanie i organizacja pracy tyłów dywizji odbywa się na podstawie zarządzenia tyłowego armii lotniczej, decyzji dowódcy dywizji i zatwierdzonej koncepcji tyłowego zabezpieczenia dywizji.

Zasadniczymi dokumentami tyłowymi są:

- plan zabezpieczenia tyłowego działań bojowych dywizji;
- rozkaz /zarządzenie/ dotyczące organizacji i pracy tyłów;
- sprawozdanie i meldunki;
- mapy i inne dokumenty robocze,

Plan z zasady opracowuje się na okres wykonywania zadania bojowego przez DLSzR.

Plan zabezpieczenia tyłowego działań bojowych dywizji jest dokumentem, w którym są ujęte na podstawie analizy i kalkulacji wszystkie elementy dotyczące zabezpieczenia tyłowego dywizji, a mianowicie:

- bazowanie dywizji /granice węzła lotniskowego lotniska, przewidywane bazowanie w toku operacji, rozmieszczenie jednostek dywizji/ itp.;
- drogi dowozu i ewakuacji, ich stan, sposób wykorzystania które obsługuje;
- zabezpieczenie materiałowe dywizji jak i poszczególnych oddziałów wchodzących w skład dywizji;
- organizacja dowozu i ewakuacji /kto i kiedy, jakimi środkami/;
- organizacja zabezpieczenia technicznego i technicznej pomocy i ewakuacji sprzętu bojowego i obsługi;

- manewr siłami i środkami tyłów dywizji;
- organizacja zabezpieczenia działań bojowych dywizji i lotnisk zapasowych /manewrowych/;
- niezbędne dane z organizacji tyłów AL i tyłów wspieranej armii ogólnowojskowej;

W planie tym mogą być ujęte w zależności od potrzeb również i inne zagadnienia, jak na przykład: organizacja obrony i ochrony, organizacja dowodzenia tyłami i łączności, wykorzystania zasobów miejscowych itp.

W toku działań bojowych /wykonywanie zadania/ plan jest uaktualniony, przystosowany do potrzeb zabezpieczenia tyłowego dywizji. W niektórych wypadkach może zaistnieć potrzeba opracowania planów zabezpieczenia tyłowego każdego zadania dywizji z osobna. Wówczas ilość zagadnień ujętych w planie ogranicza się do ilości niezbędnie potrzebnej.

Plan wykonuje się przeważnie na mapie, załączając do niej niezbędne tabele.

Plan zabezpieczenia tyłowego działań bojowych dywizji jest podstawą do opracowania zarządzenia tyłowego i planów pracy poszczególnych służb tyłów, kierowanie tyłami DLSzR realizowane jest w zasadzie z SD dywizji.

Na WSD dywizji znajduje się grupa operacyjna służb technicznych i zaopatrzenia /2-3 oficerów/, wyposażona w pełny komplet dokumentów kierowania działalnością tyłów dywizji. Zapewnia to zastępcy dowódcy ds techniki i zaopatrzenia warunki sprawnego kierowania tyłami zarówno z SD jak WSD dywizji.

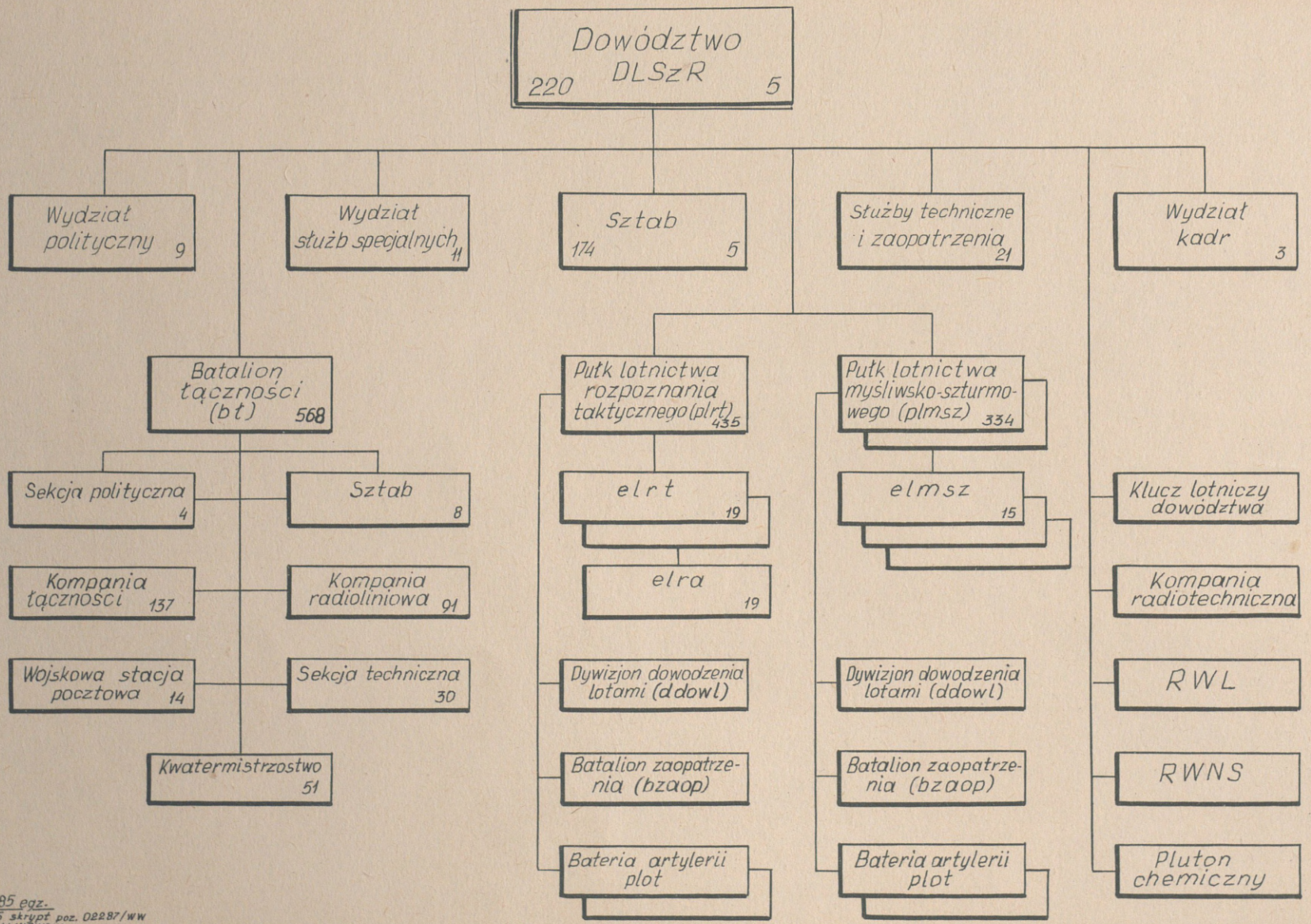
Odbito 85 egz.
Egz.nr 1-85 Bibl.tajna
Wyk.zespół oficerów
Druk.K.L.
Nr.ks.01173/02287/WW

SCHEMAT ORGANIZACYJNY

DYWIZJI LOTNICTWA SZTURMOWO-ROZPOZNAWCZEGO DLSzR

(wariant)

TAJNE
Egz. Nr ...
Nr ks. 02510/WW

Wykonano 85 egz.
Egz. Nr 1-85 skrypt poz. 02287/WW
Obrac. płk. MALINOWSKI
Bus. 36 do 10.08.1978 r.

Załącznik nr 2
TAJNE
Egz. Nr.....
Nr ks. 0251/WW

SCHEMAT ORGANIZACYJNY DOWÓDZTWA I SZTABU DLSzR

(wariant)

- Dowódca DLSzR
  - Adiutant dcy DLSzR
  - Dowództwo DLSzR — 220 — 5
    - Wydział kadr 3
    - Zca dcy DLSzR d/s politycznych 1
      - Wydział polityczny 8
    - Zca dcy DLSzR d/s liniowych 1
      - Szef służby zabezp. wysokości i ratow.
      - Wydz. służb specjalnych 10
        - Starszy nawigator
          - St. pomocnik st. nawigatora
        - Szef strzelania powietrznego
          - Pom. szefa strz. powietrznego
        - Pom. Szefa Wydz. d/s ewid. i sprawozdawcz.
          - St. kreślarz i mag. map
      - Insp. techniki pilotażu
        - Szef służby zdrowia
          - Pom. szefa służby zdrowia
    - Szef Sztabu Zca dcy DLSzR 1
      - Sztab DLSzR
        - Szef wydz. operacyjnego zca szefa sztabu 1
          - Wydział operacyjny
            - St. pom. szefa wydz. operac. 4
            - Pom. szefa wydziału operac. 4
            - Ofic. łącznikowi lotn. do DZ(DPanc) 4
            - Starszy kreślarz 1
        - Szef wydziału rozpoznawczego 1
          - Wydział rozpoznawczy
            - St. pom. szefa wydz. rozp. 2
            - Pom szefa wydz. rozp. 1
            - Pom. szefa wydz. rozp. (tumacz) 1
        - Szef wydziału zabezpieczenia dowodzenia Zca Szefa Szt. DLSzR 1
          - Wydz. zabezpiecz. dowodzenia
            - Szef łączności 1
              - St. pomoc. szefa łączn. 3
                - Pom. szefa łączn. 2
              - Oficer szyfrowo-kodowy 1
                - Pom. ofic. szyfrowo-kodowego 1
            - Szef służby ubezpieczenia lotów 1
              - Pom. szefa służby ubezp. lotów 1
            - Szef służby meteorologicznej 1
              - Biura meteorologiczne 17
            - Szef służby radiotechnicznej 1
        - Szef zabezpieczenia chemicznego 1
          - Pom. szefa zabezpieczenia chemicznego 1
          - Stacja obliczeniowa i analizy skażeń 5
          - Radca prawny 1
          - St. inspektor wychowania fizycznego 1
        - St. pom. Szefa Sztabu d/s ogólnowojsk 1
        - St. pom. szefa sztabu d/s mobilizacji 1
        - Kierownik kancelarii 1
          - Kancelaria tajna i jawna 4
            - Placówka cenzury wojskowej 3
            - Plutot ochrony sztabu 35
        - Szef wydziału organizacyjno-ewidencyjnego 1
          - Wydz. organizacyjno-ewidencyjny
            - Pom. szefa wydziału 1
              - Podoficer ewidencyjny 1
        - Dowódca stanowiska dowodzenia DLSzR 1
          - Stanowisko dowodzenia (ok 80)
            - Dyżurni odpowiedzialni 4
              - Nawigatorzy naprowadzania (do 14)
              - Oficerowie rozpoznania 4
              - Oficerowie łączności 4
            - Inspektor ruchu lotniczego 1
              - Dyżurni ruchu lotniczego 8
              - Starszy planszecista 1
              - Planszeciści 20
            - Nawigatorzy kierunku (do 16)
              - w tym na RPWN

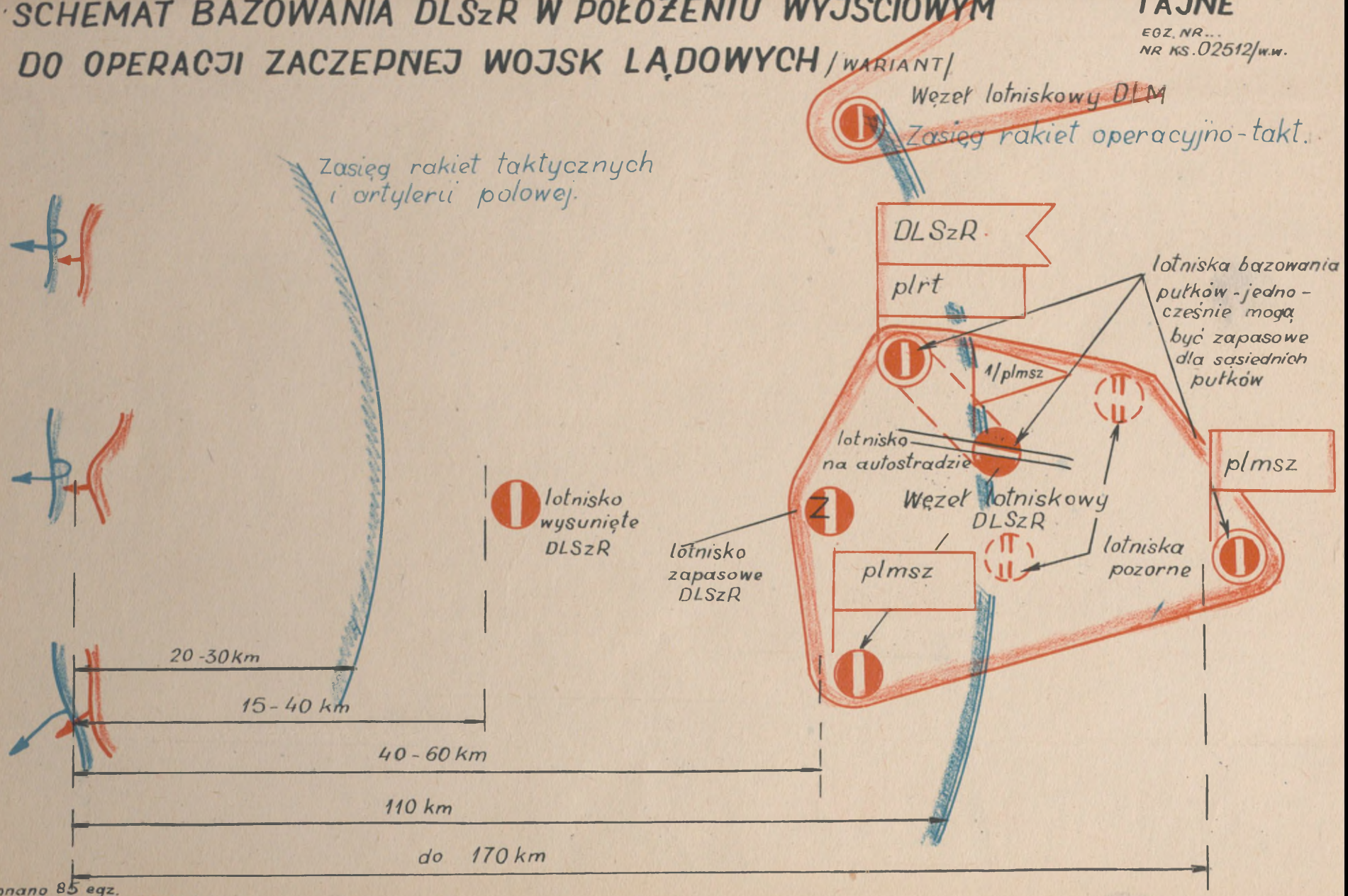
Odbitka 85 egz.
Nr 1-85 skrypt poz. 02267/ww
Odb. ppłk MALINOWSKI
16 dn. 10. 08. 1972 r.

ZAŁĄCZNIK NR 3.

TAJNE

EGZ. NR...
NR KS. 02512/w.w.

SCHEMAT BAZOWANIA DLSzR W POŁOŻENIU WYJSCIOWYM DO OPERACJI ZACZEPNEJ WOJSK LĄDOWYCH /WARIANT/

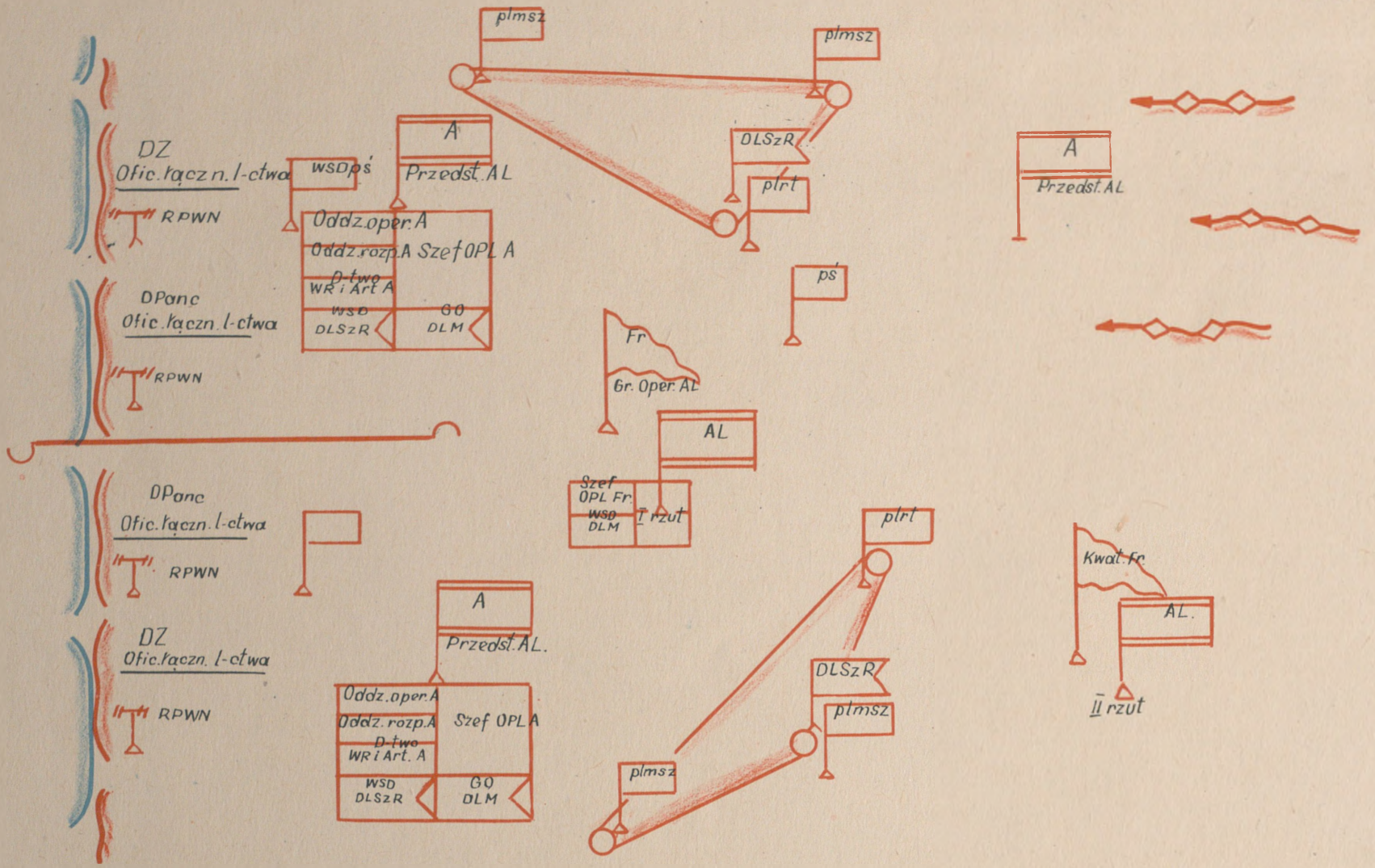
Wykonano 85 egz.
egz. nr 1-85/skrypt 02287/ww
opr. płk MALINOWSKI
rys. Z.I. dn. 7.8.1972r.

SCHEMAT ROZMIESZCZENIA ELEMENTÓW DOWODZENIA LMSz I LRT W SYSTEMIE DOWODZENIA LOTNICTWA FRONT.

ZAŁĄCZNIK NR 4.

TAJNE

EGZ. NR...
NR KS. 02502/w.w.

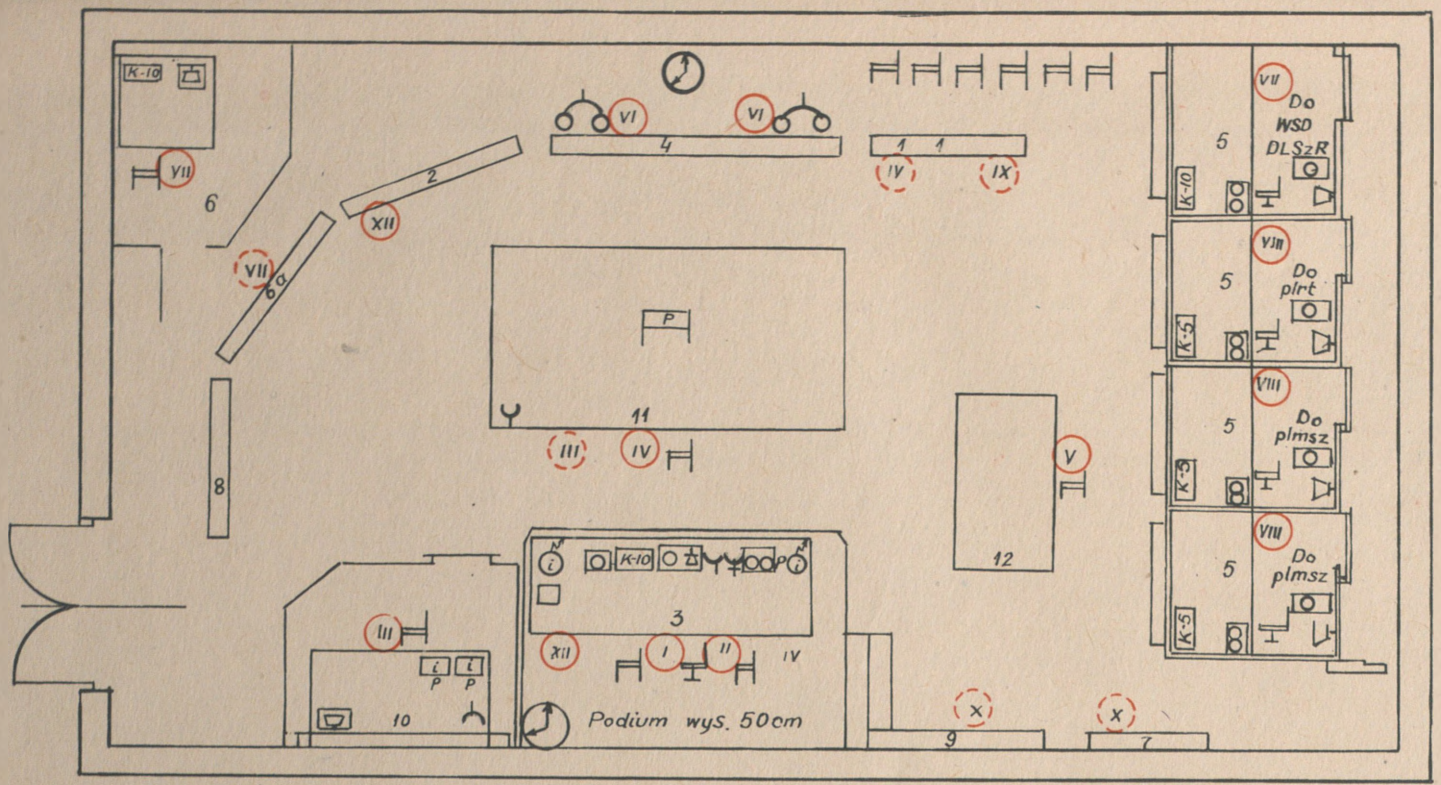
Wykonano 85 egz.
egz. nr 1-85/skrypt 02287
opr. płk MALINOWSKI
rys. 7.1. do 7.8. 1972

CENTRUM SD DLSzR /WARIANT/

TAJNE

EGZ. NR...
NR KS. 02503/w.w.

ZAŁĄCZNIK NR 5.

PRZEWIDYWANA OBSADA CENTRUM SD DLSzR

I Dowódca DLSzR
II Szef sztabu DLSzR
III Oficer wydziału rozpoznawczego
IV Oficer wydziału operacyjnego
V Starszy nawigator DLSzR
VI Planszeciści - 2
VII Dyżurny ruchu lotniczego
VIII Oficerowie kierunków - 4
IX Oficer służb technicznych i zaopatrzenia
X Oficer zabezpieczenia dowodzenia /łączności, TDow, meteo., r/techn.
XI Oficer łączności.
XII Dyżurny operacyjny /etatowy odpowiedzialny/.
– Stałe miejsce pracy osób funkcyjnych.
– Doraźne miejsce pracy.

WYPOSAŻENIE CENTRUM SD DLSzR

1. Tablica zabezpieczenia działań bojowych
2. Tablica działań bojowych /tablica lotów na zad. ogniowe/
3. Stół dowódcy.
4. Planszet sytuacji powietrznej
5. Kabiny oficerów kierunkowych
6. Kabina pracy dyżurnego ruchu lotniczego
7. Tablica danych meteorologicznych
8. Tablica z mapą sytuacji chemicznej
9. Tablica ze schematem zabezpieczenia dowodzenia
10. Kabina oficera rozpoznawczego
11. Stół do mapy sytuacji ogólnej.
12. Stół nawigatora

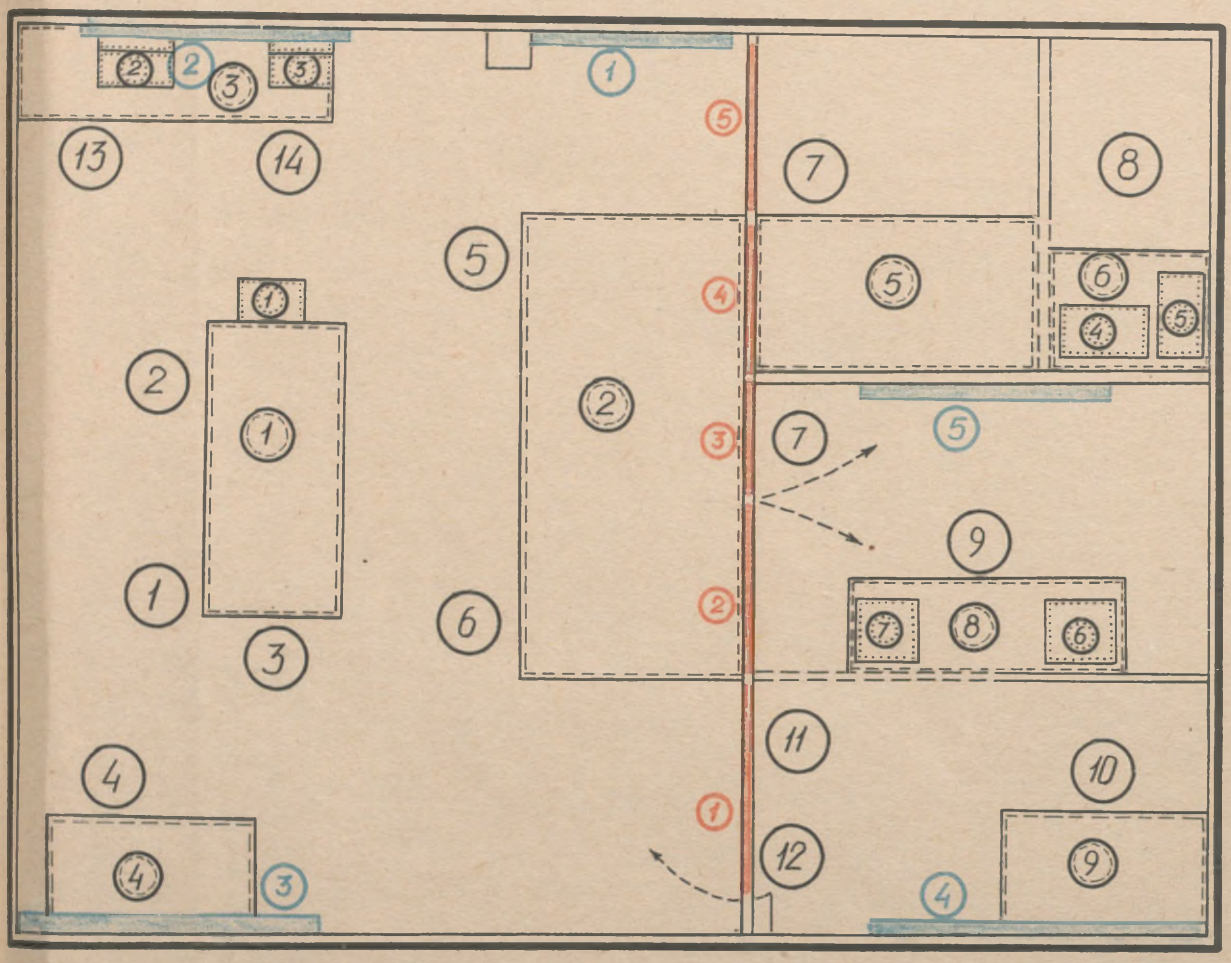
Wykonano 85egz.
egz.nr 1-85/skrypt 02287/w.w.
opr. płk MALINOWSKI

Załącznik nr 6

[redacted]

Egz. Nr.....
Nr ks. 02504/ww

SCHEMAT WSD DLSzR
(wariant)

1. DOWÓDCA WSD
2. NAWIGATOR
3. OFIC. ŁĄCZN.
4. OFIC. SŁ. CHEM.
5. OFIC. ROZPOZN.
6. OFIC. OPERAC.
7. OFIC. ROZPOZN.
8. OFIC. ROZPOZN.
9. OFIC. KIERUN.
10. DYŻ. RUCHU LOTN.
11. PLANSZECISTA
12. PLANSZECISTA
13. RADIOTELEGRAFISTA
14. RADIOTELEGRAFISTA

1. STÓŁ DOWODZENIA
2. MAPA SYTUACJI OGÓLNEJ
3. STÓŁ DLA UZS R-CJI DOW. NAZ.
4. STÓŁ OFIC. SŁ. CHEMICZNEJ
5. STÓŁ OFIC. ROZPOZNAW.
6. STÓŁ Z ODBIORU DANYCH Z ROZP.
7. STÓŁ ROBOCZY OFIC. KIERUNKU
8. STÓŁ ROBOCZY OFIC. KIERUNKU
9. STÓŁ DYŻ. RUCHU LOTN.

1. UZS R-CJI UKF
2. UZS R-CJI UKF
3. UZS R-CJI UKF
4. UZS R-CJI UKF
5. PULPIT ODBIORU DANYCH Z ROZP.
6. RZUTNIK
7. KONCENTRATOR TLF

1. ROZLICZENIE SIŁ I ŚRODKÓW
2. SCHEMAT ZABEZP. DOW.
3. MAPA SYTUACJI CHEMICZNEJ
4. PLANSZET-MAPA LOTÓW PLANOW.
5. PLANSZET ROBOCZY OFIC. KIER.

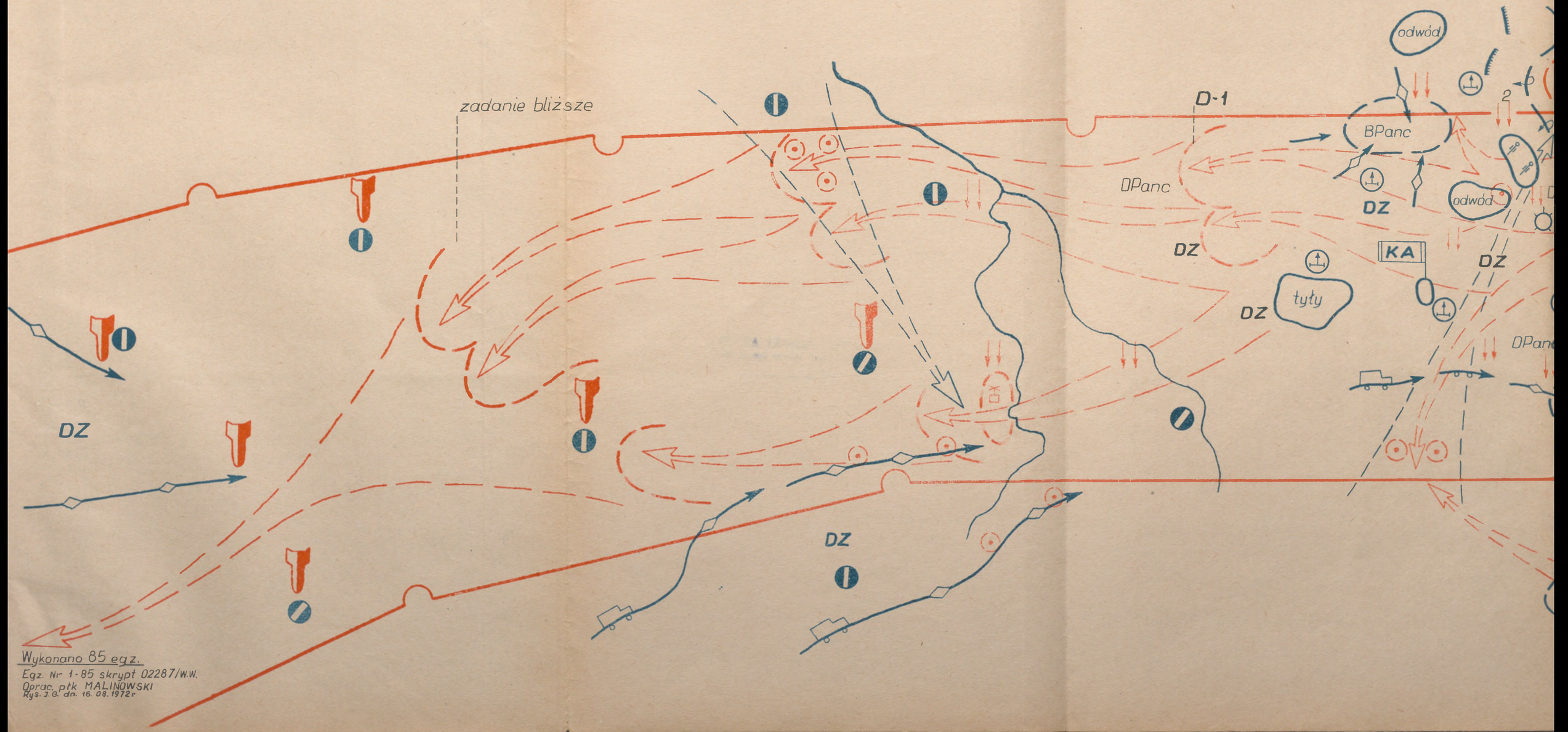
1. PLANSZET SYT. POW. I LOTÓW WYKON.
2. EKRAN
3. TABLICA DZIAŁAŃ BOJ.
4. PLANSZET WYNIKÓW ROZP.
5. TABLICA POGODY

Wykonano 85 egz.
Egz. Nr 1-85 skrypt 02287/ww
Opr. płk MALINOWSKI
[illegible] do 17.08.1978 r.

ZATWIERDZAM
Dowódca armii
Dnia .....

Plan działań DLSzR w operacji zaczepnej armii

(wzór)

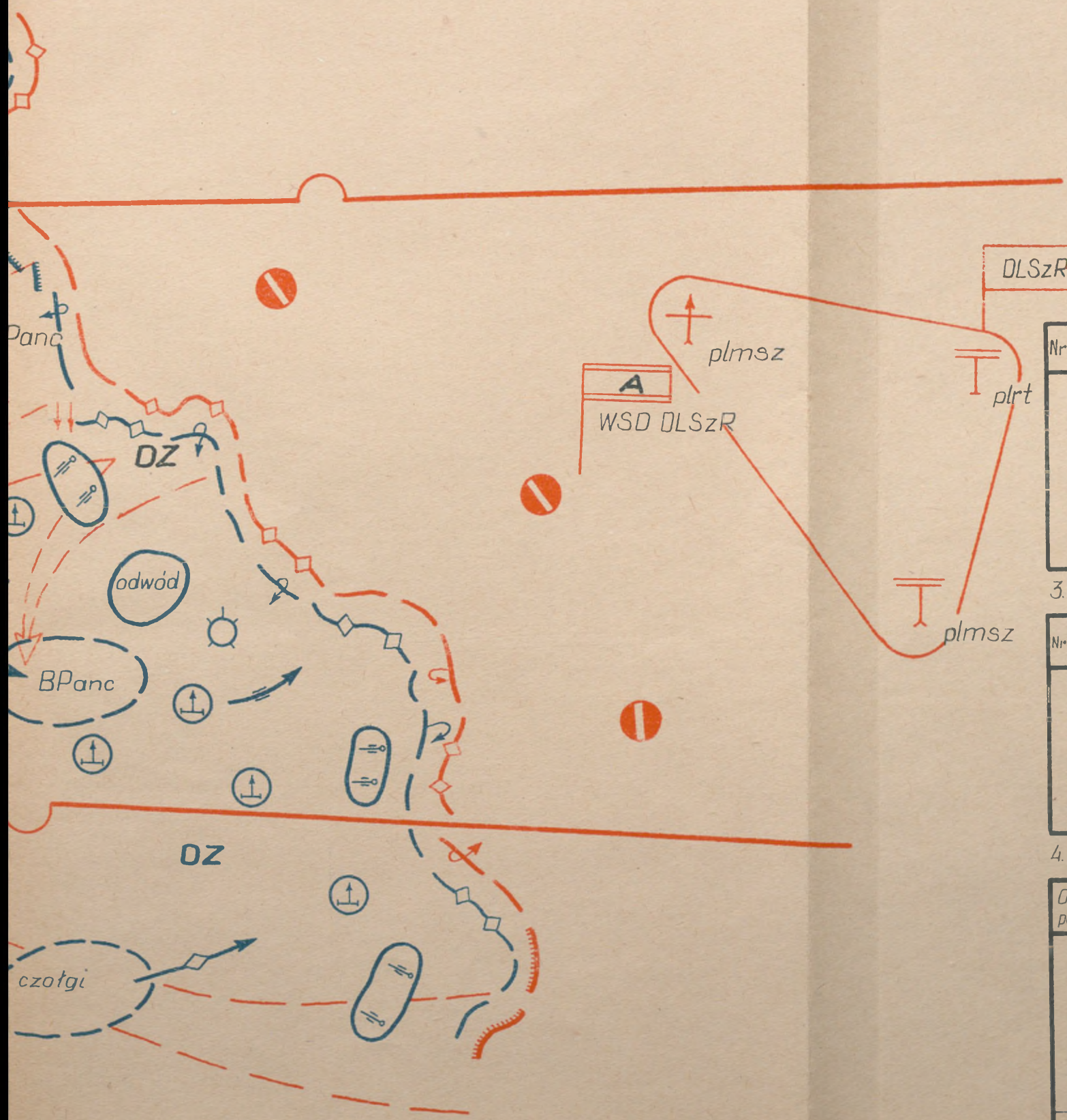

Wykonano 85 egz.
Egz. Nr 1-85 skrypt 02287/W.W.
Oprac. płk MALINOWSKI
Rys. J.G. dn. 16.08.1972r

Załącznik nr 7

TAJNE

Egz. Nr:.....
Nr ks. 02509/W.W.

LEGENDA

1. Operację zaczepną armii wspiera DLSzR z wysiłkiem ..... z tego
   - w zadaniu bliższym .....
   - w zadaniu dalszym .....

DLSzR

2. Podział sił DLSzR w/g zadań i dni operacji.

Nr	Zadania	wykonawca		czas wykonan.	Uwagi
		plmsz	plmb		
	I Zawczasu planowane				
	II Na wezwanie				

3. Podział b.j. w/g dni i zadań operacji

Nr	Zadania	bomby jądrowe			czas wykonan.	Uwagi
		20 KT	30 KT	50 KT		

4. Podział wysiłku LRT na okres operacji

Oddziały pododdziały	Dni operacji						Razem
	D1	D2	D3	D4	D5	D6	

Dowódca DLSzR

„ZATWIERDZAM"

DOWÓDCA ..... DLSzR

.....

Dnia .....

PLAN DZIAŁAŃ OGNIOWYCH..... DLSzR NA D

plmsz
ze zb. dodatk.

7D/71SLM
14F-104

4

plmsz
ze zb. dodatk.

H=500m
Swp1

H=500m
Swp1

H=500m
Sw

Swp2
H=100m

6DZ(N)

1ell.... plmsz

50

bat 155mm

2-4F-104
okresowo H=2000-3000m

3ell.... plmsz
od 7.30 4.9

ok. dwóch ba

25

RPWN

1ell... splmb
wg rozp.

8Lim-6 bis
na syg. z SD DLSzR

55

54a

1ell plmsz 2ell.... plmsz
wg danych z rozp.

57

8Lim-4bis
na syg. ZSD... DLSzR

3ell... plmsz
5.30-6.40 4.9

1ell.... splmb
wg rozp.

54b

51

RPWN

RPWN

55mm

4ell... plmsz
od 7.40 4.9

51a

1ell splmb
wg rozp.

8Lim-6bis
na syg. z SD... DLSzR

56

54

ok. BZ

24

3DPanc (N)

43 SLBM
ok. 366-91

LMB AL
.....

LB....AL
.....

7H/71SLM 14F-104
521/52SLR 152F-104

Zadanie dalsze A

52SLR
12RF-1046

LB....AL
.....

P1

7R/71HSLM
12RF-1046

Zadanie bliższe A

P2

2-4F-1046
okresowo H=2000-3000m

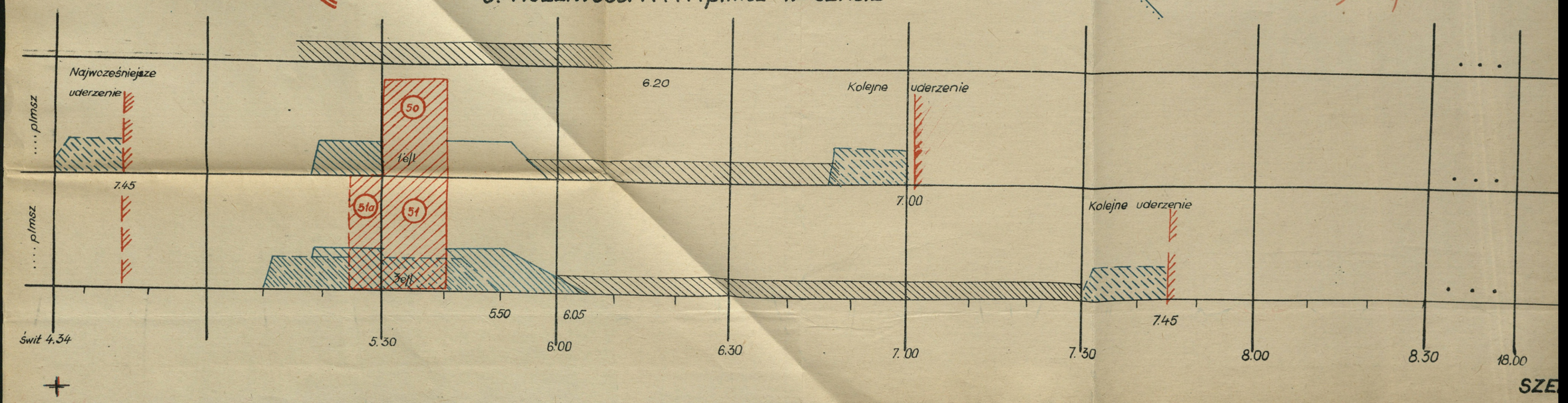
Swp2
H=100m
z lotniska

Sw1
H=300m

Swp2
H=300m

Hawk H
R=12 k

6. MOŻLIWOŚCI ..... plmsz W CZASIE

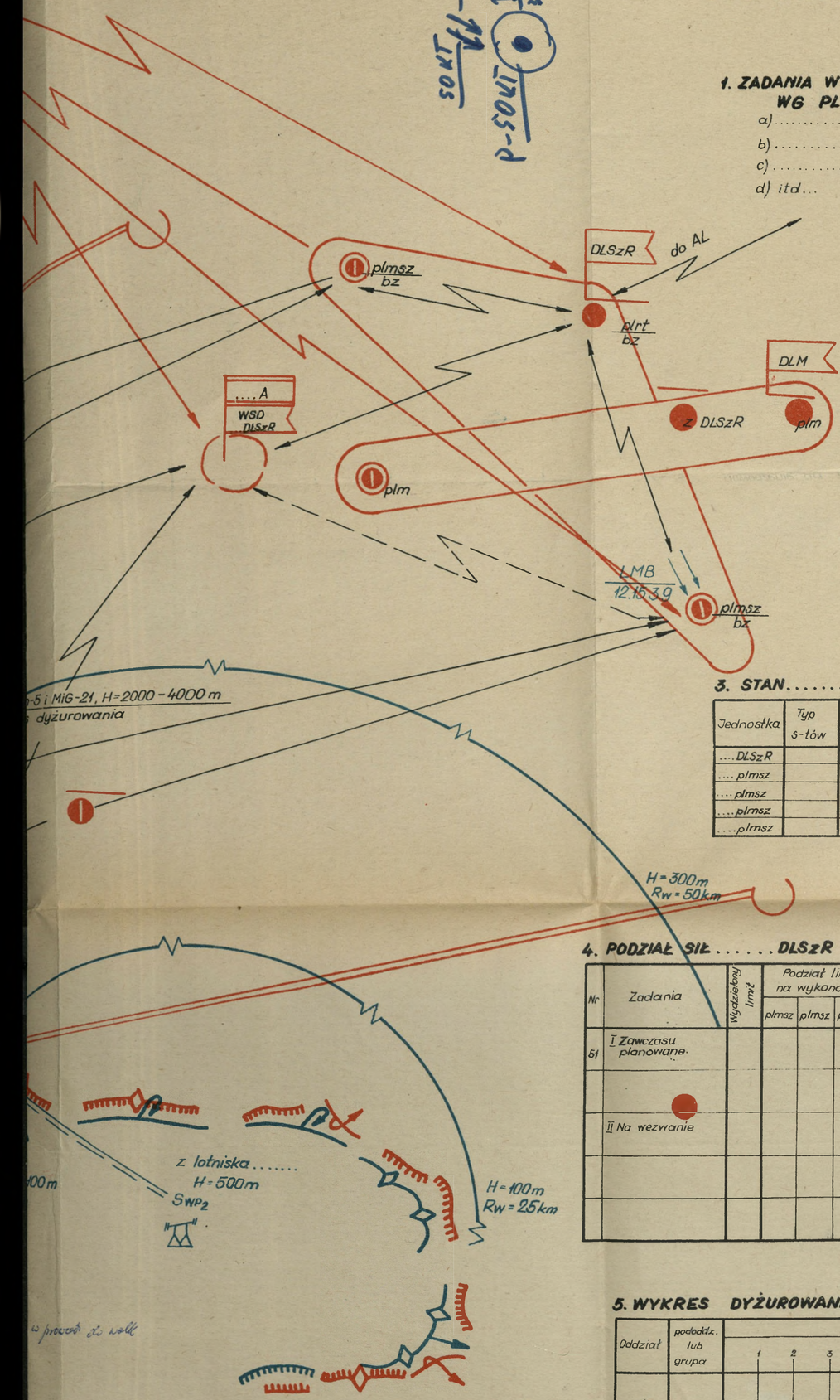

...ZIEŃ .....

Załącznik nr 8

TAJNE

Egz nr.....
Nr ks. 02508/ww

1. ZADANIA WYKONYWANE PRZEZ.....AL WG PLANU FRONTU

a) .....
b) .....
c) .....
d) itd...

2. ZADANIA ..... DLSzR

a) wg planu ..... A
–.....
–.....
b) wg planu ..... AL
–.....
–.....

3. STAN..... DLSzR

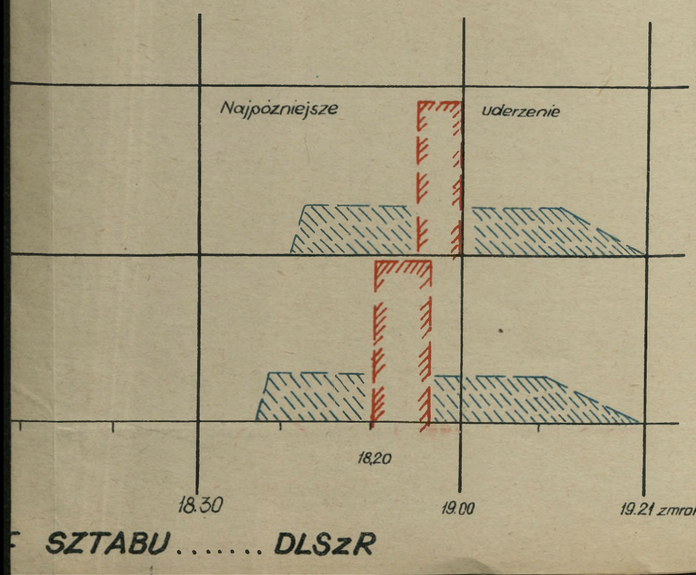
Jednostka	Typ ś-tów	Ilość samolotów			Ilość załóg				Uwagi:
		spr	nie spr	razem	1kl	2kl	3kl	razem	
....DLSzR									
....plmsz									
....plmsz									
....plmsz									
....plmsz									

4. PODZIAŁ SIŁ..... DLSzR WG ZADAŃ I WYKONAWCÓW

Nr	Zadania	Wydzielony limit	Podział limitu na wykonawców				środki rażenia	przewidziany czas działań	Sposób działań	dowodzenie	zabezpieczenie	bojowe zadanie	Uwagi:
			plmsz	plmsz	plmsz	plmsz							
51	I Zawczasu planowane												
	II Na wezwanie												

5. WYKRES DYŻUROWANIA

Oddział	pododdz. lub grupa	Czas dyżurowania										Uwagi:
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
....plmsz												
....plmsz												

LEGENDA

- rubież wykrywania przez RLS
- rubież przechwycenia z lotnisk
  - Sw_1 z lotnisk .....
  - Sw_2 — — .....
- rubież przechwycenia ze stref patrolowania nr 1 i nr 2
- lot do i od celu z lądowaniem
- działanie nad celem (uderzenie, rozpoznanie)
- odtwarzanie gotowości bojowej
- dowodzenie na ziemi
- dowodzenie w powietrzu

Wykonano w 85 egz
Egz 1-85 do skryptu
Skrypt paz. 0.2287/ww
Oprac. płk MALINOWSKI
Rys. NS dn. 11.08.72r

...SZTABU..... DLSzR

„ ZATWIE
DOWÓDCA
(→ - - - -
dnia .....

„ ZATWIERDZAM"
DOWÓDCA ..... DLSzR

dnia .....

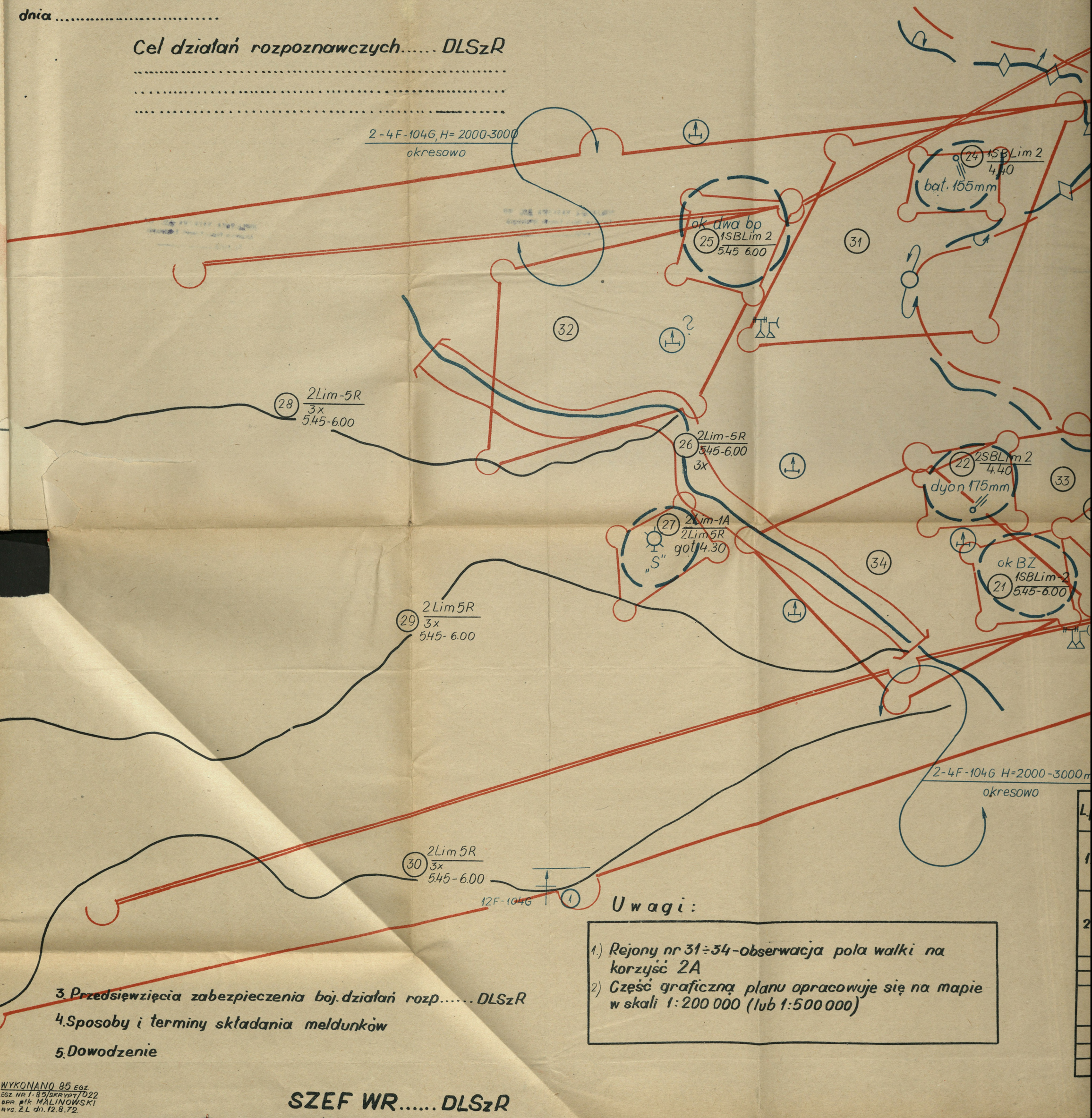
PLAN DZIAŁAN ROZPOZNAWCZYCH NA

Cel działań rozpoznawczych..... DLSzR

.....

.....

.....

Uwagi:

1.) Rejony nr 31÷34 - obserwacja pola walki na korzyść 2A
2) Część graficzną planu opracowuje się na mapie w skali 1:200 000 (lub 1:500 000)

3. Przedsięwzięcia zabezpieczenia boj. działań rozp..... DLSzR

4. Sposoby i terminy składania meldunków

5. Dowodzenie

WYKONANO 85 EGZ
EGZ. NR 1-85/SKRYPT/022
OPR. ptk MALINOWSKI
RYS. Ż.L dn. 12.8.72.

SZEF WR..... DLSzR

A DZIEŃ.....

TAJNE

DLSzR

EGZ. NR...
NR KS. 02507/w.w.

Załącznik nr 9.

plrt

Zadania rozpoznawcze i podział sił na okres od 4.30 do 24.00 4.9

Zadania rozpoznania	ilość wydzielonych samolotów				
	Lim-1A	SBLim-2	Lim-5R		Razem
od świtu być w gotowości do rozpoznania d pr „Sergeant" w rejonie nr 27 i „Honest John" w rej nr 23 Wykryć, określić współ- rzędne i sfotografować stanowiska starto- we i punkty elaboracji rakiet.	2 2		2		4 2
.....Następne zadania na korzyść A					
Odwód.....A					
Razem na korzyść....A					
.....Zadania rozp.na korzyść....AL.....					
.....Odwód.....AL					
Razem na korzyść.....AL					
Ogólny wysiłek.....DLSzR					

SZEF SZTABU .....DLSzR

[redacted] E

Egz.nr...

Załącznik nr 10

Rozkaz bojowy 3 DLSzR nr 015, Sztab - POZNAN 1.9.69 10.30
Mapa 500 000, wydanie drugie 1961 r.

1. Krótka ocena ugrupowania i charakteru działań bojowych wojsk lądowych /marynarki wojennej/ nieprzyjaciela: przebieg linii styczności bojowej; obiekty działań dywizji i ich bezpośrednia OPL; zmiany w bazowaniu lotnictwa nieprzyjaciela; charakterystyka OPL nieprzyjaciela w pasie działań dywizji, a w tym: charakter działań lotnictwa myśliwskiego działającego z lotnisk i stref patrolowania, rozmieszczenie przeciwlotniczych pocisków kierowanych, artylerii przeciwlotniczej i środków radiotechnicznych systemu wykrywania i naprowadzania; sposób i charakterystyka prowadzonych przez nieprzyjaciela zakłóceń biernych i czynnych.
2. Zadania i sposób użycia broni jądrowej i chemicznej przez lotnictwo 1 AL i wojska rakietowe wojsk lądowych w rejonach działań dywizji[x/] /moc, rodzaj wybuchu i punkty zerowe/; zadania sąsiednich związków taktycznych lub oddziałów lotnictwa; czas ich działania oraz strefy dyżurowania /tylko wówczas, gdy to ma wpływ na działania dywizji/; linia rozgraniczenia pomiędzy rejonami działań poszczególnych związków taktycznych /oddziałów lotniczych/.
3. Zadania DLSzR wykonuje według planu AL i wspieranej armii ogólnowojskowej /APanc/ oraz zamiar ich wykonania.
4. Po słowie "Rozkazuję" w oddzielnych ustępach oznaczonymi literami w porządku alfabetycznym formułuje się zadania bojowe:
   - pułkom lotnictwa myśliwsko-szturmowego - numer i nazwa pułku, czas działań lub czas osiągnięcia określonego stopnia gotowości bojowej, skład grupy uderzeniowej /wydzielone siły na wykonanie zadania/, obiekt uderzenia, cel działań /żądane rezultaty/ ogólny sposób wykonania

---

x/ Tylko w warunkach użycia BMR

zadania, osie traę i profil lotu[x/], środki rażenia[x/], siły pozostające w odwodzie i ich stopień gotowości bojowej oraz natężenie działań na dzień;

- pułkowi lotnictwa rozpoznania taktycznego i artyleryjskiego ogólne zadania prowadzone według planu AL i wojsk lądowych oraz pas i głębokość rozpoznania; szczegółowe zadania rozpoznania podaje się w zarządzeniu rozpoznawczym DLSzR;
- zadanie dla wydzielonych sił przez dowódcę AL, z innych oddziałów - związków taktycznych lotnictwa, które mają wykonywać zadanie na korzyść wojsk lądowych według planu WSD DLSzR;[xx/]
- czas osiągnięcia gotowości bojowej poszczególnych pułków do działań.

5. Miejsce i czas pracy SD i WSD DLSzR i kierunek ich przesunięcia; terminy składania meldunków bojowych.
6. Zastępcy dcy DLSzR na SD i WSD.

SZEF SZTABU 3 DLSzR

.....
/stopień, imię i nazwisko/

DOWÓDCA 3 DLSzR

.....
/stopień, imię i nazwisko/

PIECZĘĆ HERBOWA DLSzR

Uwaga:

Rozkaz bojowy DLSzR może zawierać zadanie bojowe dla wszystkich pułków lub tylko dla jednego-dwóch pułków. W rozkazie dla jednego pułku podaje się: krótkie wiadomości o nieprzyjacielu, związane bezpośrednio tylko z wykonywanym zadaniem przez dany pułk, dokładne położenie i charakterystykę obiektu działań pułku, jego obronę przeciwlotniczą; zadanie wykonywane siłami

---

x/ Najczęściej pozostawia się do decyzji dowódcom pułków.
xx/ Zadanie powyższe jako wyciąg z rozkazu bojowego DLSzR przekazuje się do wykonawców bezpośrednio lub poprzez SD AL.

dywizji na korzyść danego pułku; pełne zadanie dla wykonawcy; pozostałe punkty rozwija się w miarę potrzeb.
Rozkaz bojowy DLSzR wydaje się pułkom z reguły na pierwszy lot /pierwsze zadanie/ informując w nim równocześnie o przewidzianym kolejnym zadaniu.
Sposób wykonywania i doręczania rozkazów bojowych DLSzR wykonawcom - jak w "Regulaminie służby polowej sztabów", wydanie MON - 1968 r. str. 62-64 i 97-101.

T A J N E

Egz.nr.....

Załącznik nr 11

Zarządzenie rozpoznawcze .... DLSzR nr 04. Sztab WRONKI
27.11.1969 18.00 Mapa 500 000, wydanie drugie 1967 r.

1. Ostatnie wiadomości o nieprzyjacielu, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów rozpoznania, środków przenoszenia broni jądrowej, lotnictwa i naziemnych środków OPL oraz prognoza pogody.
2. Pas lub rejony rozpoznania.
3. Zadania rozpoznawcze dla pułków:
   - co, gdzie, kiedy i w jaki sposób rozpoznać;
   - co fotografować i w jaki sposób, skala fotografowania oraz procent pokrycia zdjęć, ilość i forma fotodokumentów.
4. Natężenie działań oraz odwód sił i środków rozpoznania.
5. Niezbędne informacje o działaniach sąsiadów i współdziałaniu.
6. Przedsięwzięcia zabezpieczenia bojowego i specjalnego działań rozpoznawczych organizowane przez sztaby dywizji i armii lotniczej.
7. Sposoby dowodzenia działaniami rozpoznawczymi na ziemi, z ziemi i w powietrzu.
8. Czasy, sposoby i miejsca przekazywania meldunków rozpoznawczych.

DOWÓDCA ..... DLSzR

.....
/stopień,imię i nazwisko/

T A J N E

Egz.nr....

Załącznik nr 12

Zarządzenie nawigatorskie 10 DLSzR nr 02, Sztab - ŁÓDZ
23.9.69 12.30 Mapa 500 000, wydanie 1963 r.

1. Dane odnośnie tras /osi tras/, profilu i innych warunków lotu, o których w danej sytuacji musi decydować dywizja, które nie zostały podane w rozkazie bojowym dywizji.
2. Środki rażenia, warunki, sposoby i metody bombardowania oraz warunki bezpieczeństwa podczas bombardowania.
3. Ogólne warunki lub sposoby manewru w rejonie celów i obiektów rozpoznania.
4. Organizacja naprowadzania i podstawowy sposób naprowadzania względnie samodzielnego wyjścia na cele naziemne i obiekty rozpoznania.
5. Rozmieszczenie i możliwości RPWN-ów pod względem ilości jednoczesnych naprowadzeń na cele naziemne oraz zasięgu pola naprowadzania w pasie działań bojowych dywizji, a także ewentualny przydział nawigatorów z poszczególnych pułków do punktów naprowadzania. Wyjściowe punkty naprowadzania dla poszczególnych RPWN-ów i ramowe warunki lotu podczas pracy z RPWN-ami. Przewidywany manewr RPWN-ów. /Planowane miejsca i czasy ich rozwinięcia na mapie/.
6. Wykorzystanie środków UL i systemów radionawigacyjnych podczas działań.
7. Nawigatorskie dane odnośnie współdziałania z wojskami lądowymi /wzajemne rozpoznanie i oznaczanie, korytarze przelotu lotnictwa itp./.
8. Dane nawigatorskie odnośnie lotnisk zapasowych /wysuniętych, podskokowych /dywizji/, nazwa, położenie lotniska, wymiary drogi startowej, rodzaj i dane pracy środków UL, zasadniczy kierunek lądowania/..
9. Zasady zachowania i wznawiania orientacji.
10. Wytyczne dla służby nawigatorskiej w zakresie przygotowania pułków i punktów naprowadzania do działań bojowych. Sposoby kontroli nawigatorskiego przygotowania do działań

i rezultatów działań oraz terminy i sposób przekazywania meldunków o stanie służby nawigatorskiej.

11. Ewentualne zmiany w sytuacji nawigacyjnej.
12. Inne elementy i dane nawigatorskie /strefy zakazane, przeszkody terenowe, możliwość zaistnienia niebezpiecznych zjawisk meteorologicznych, organizacja służby czasu itp./.

Uwaga: Jeżeli dywizja ma dokonać przebazowania, to ponadto:

13. Trasy /osie tras/ i graniczne wartości profilu lotu rzutów powietrznych poszczególnych pułków podczas przebazowania.
14. Dane nawigatorskie nowych lotnisk bazowania /nazwa, położenie lotniska, wymiary drogi startowej, rodzaj i dane pracy środków UL, zasadniczy kierunek lądowania, granice stref manewru/.
15. Graniczne czasy przebazowania rzutów powietrznych poszczególnych pułków.
16. Zasady wykorzystania środków UL podczas przebazowania.
17. Inne wskazówki i dane nawigatorskie dotyczące przebazowania.

ST.NAWIGATOR 10 DLSzR

.....
/stopień,imię i nazwisko/

UWAGA:

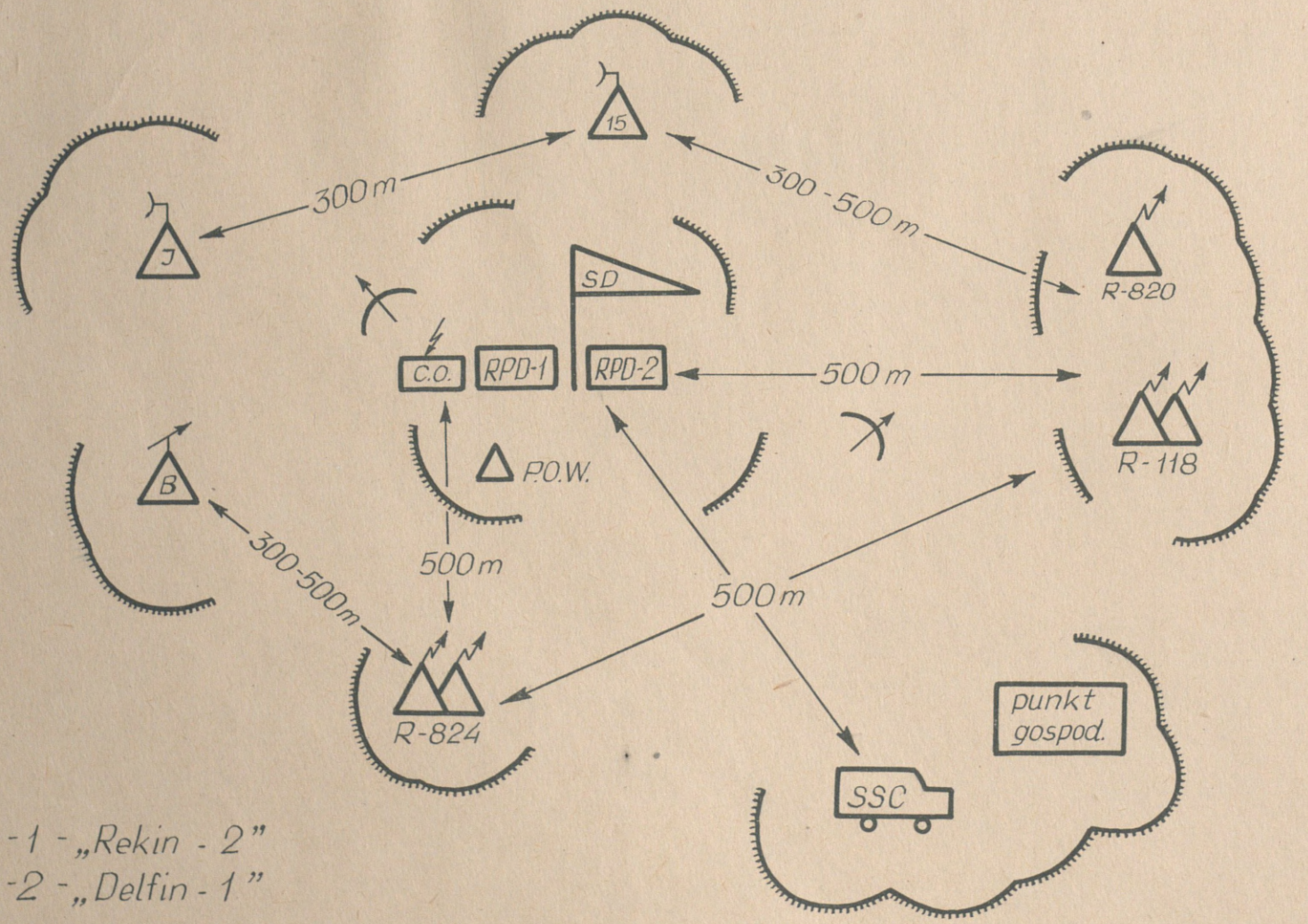
Zarządzenie nawigatorskie wysyła się najczęściej razem z rozkazem bojowym DLSzR. W uzasadnionych wypadkach może być ono wysłane również oddzielnie. Zarządzenie nawigatorskie powinno zawierać te dane, informacje i wytyczne nawigatorskie, które są potrzebne pułkom oraz nawigatorom pracującym na punktach naprowadzania - do wykonania zadań postawionych przez dowódcę DLSzR, przy tym tylko te, które nie zostały podane w rozkazie bojowym. Zarządzenie nawigatorskie powinno być tak pod względem adresatów, jak też i okresu czasu do jakiego odnosi się, ściśle zsynchronizowane z treścią rozkazu bojowego DLSzR.

Załącznik nr 13

TAJNE

Egz. Nr.....

Nr ks. 02505/WW

RPD - 1 - „Rekin - 2"

RPD - 2 - „Delfin - 1"

SCHEMAT UGRUPOWANIA BOJOWEGO RPWN

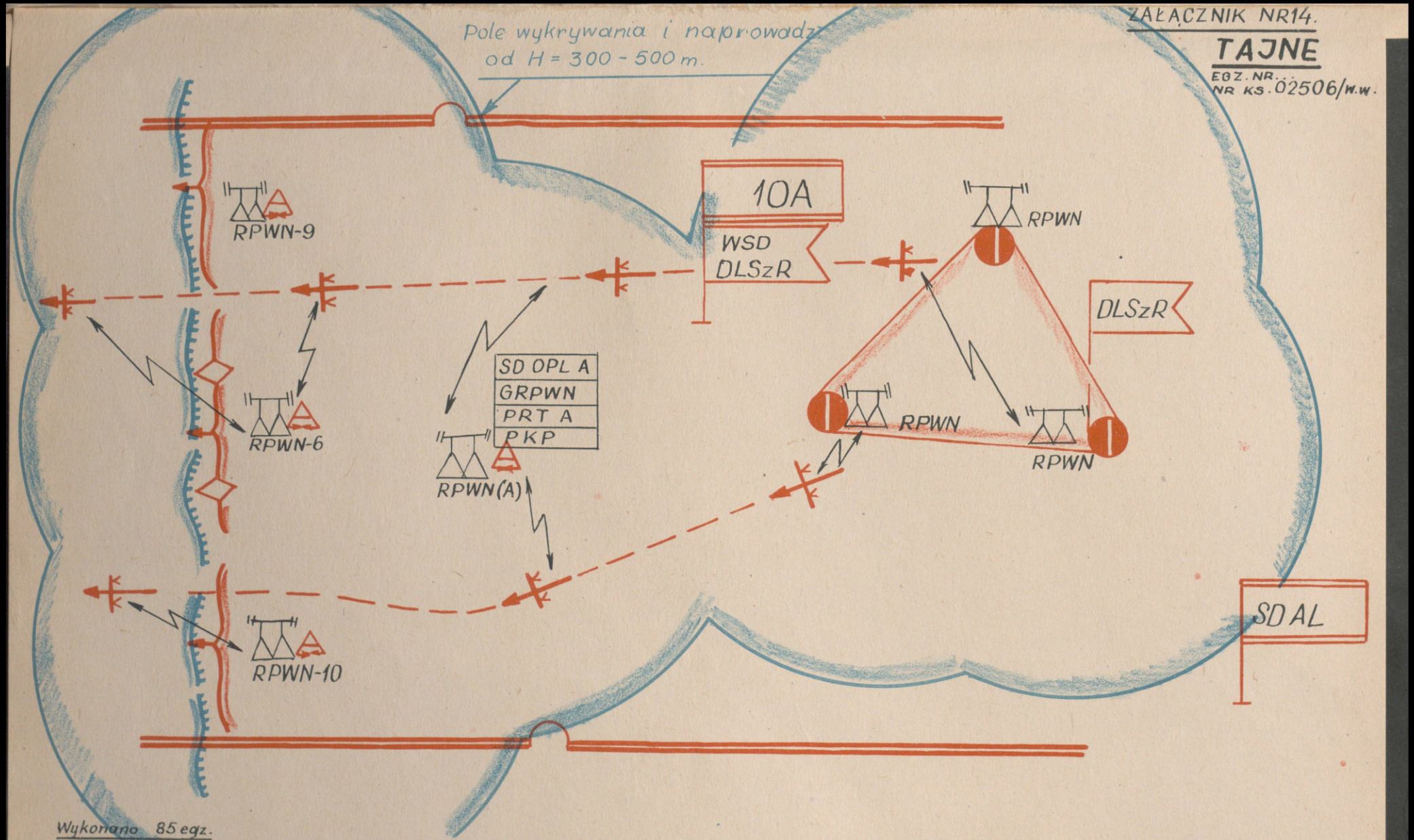
(wariant)

Wykonano 85 egz.
Egz. Nr 1-85 skrypt poz. 02287/WW
Opracował MALINOWSKI
Rys. J.G. dn. 10.08.1972 r.

ZAŁĄCZNIK NR14.

TAJNE

EGZ. NR ...
NR KS. 02506/w.w.

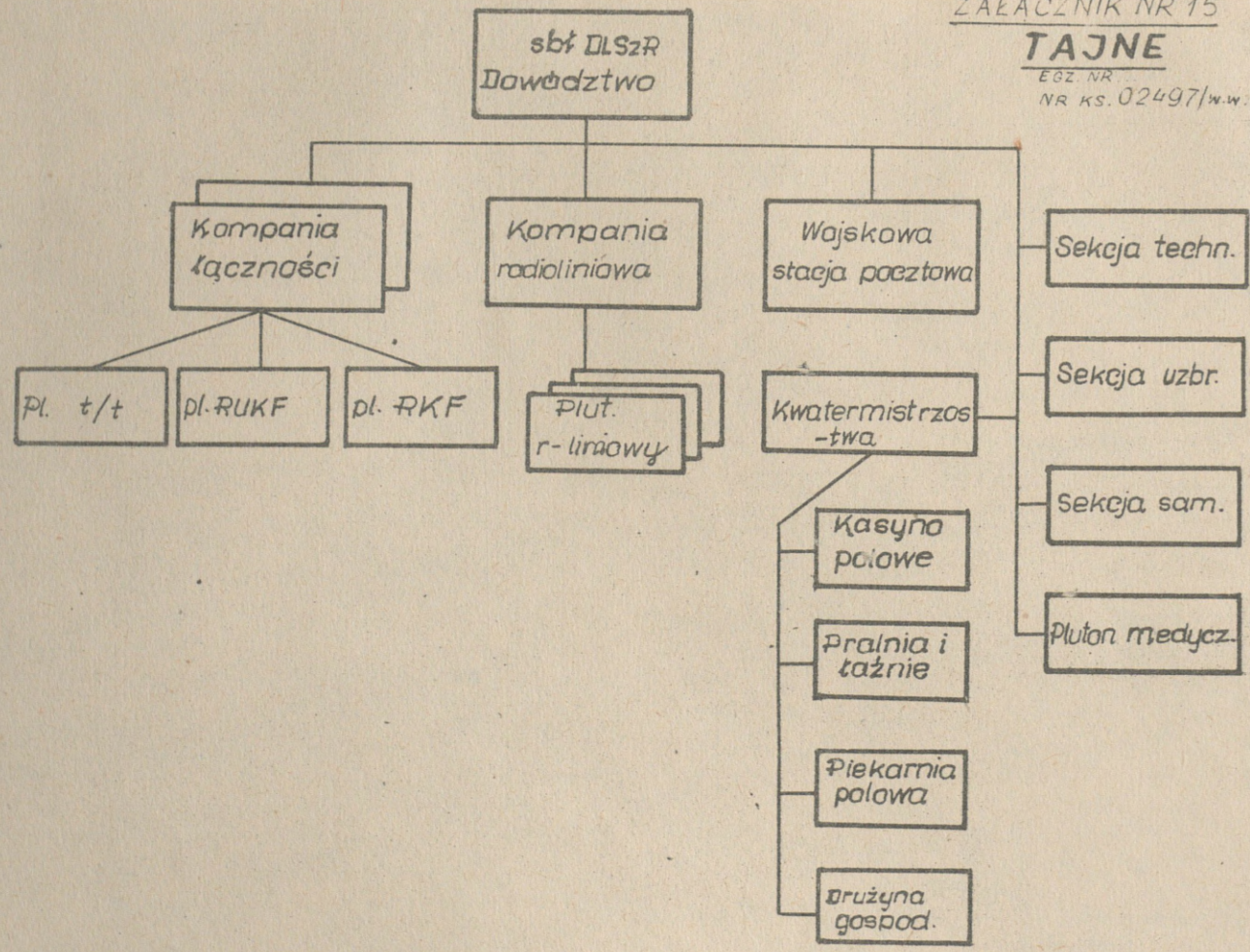
Wykonano 85 egz.
egz. nr 1-85/skrypt 02287/w.w.
opr. płk MALINOWSKI
rys. Z.L. dn. 7.8.1972 r.

UGRUPOWANIE SIŁ I ŚRODKÓW WRT ZABEZPIECZAJĄCYCH DZIAŁANIA BOJOWE DLSzR (WARIANT)

ZAŁĄCZNIK NR 15

TAJNE

EGZ. NR
NR KS. 02497/w.w.

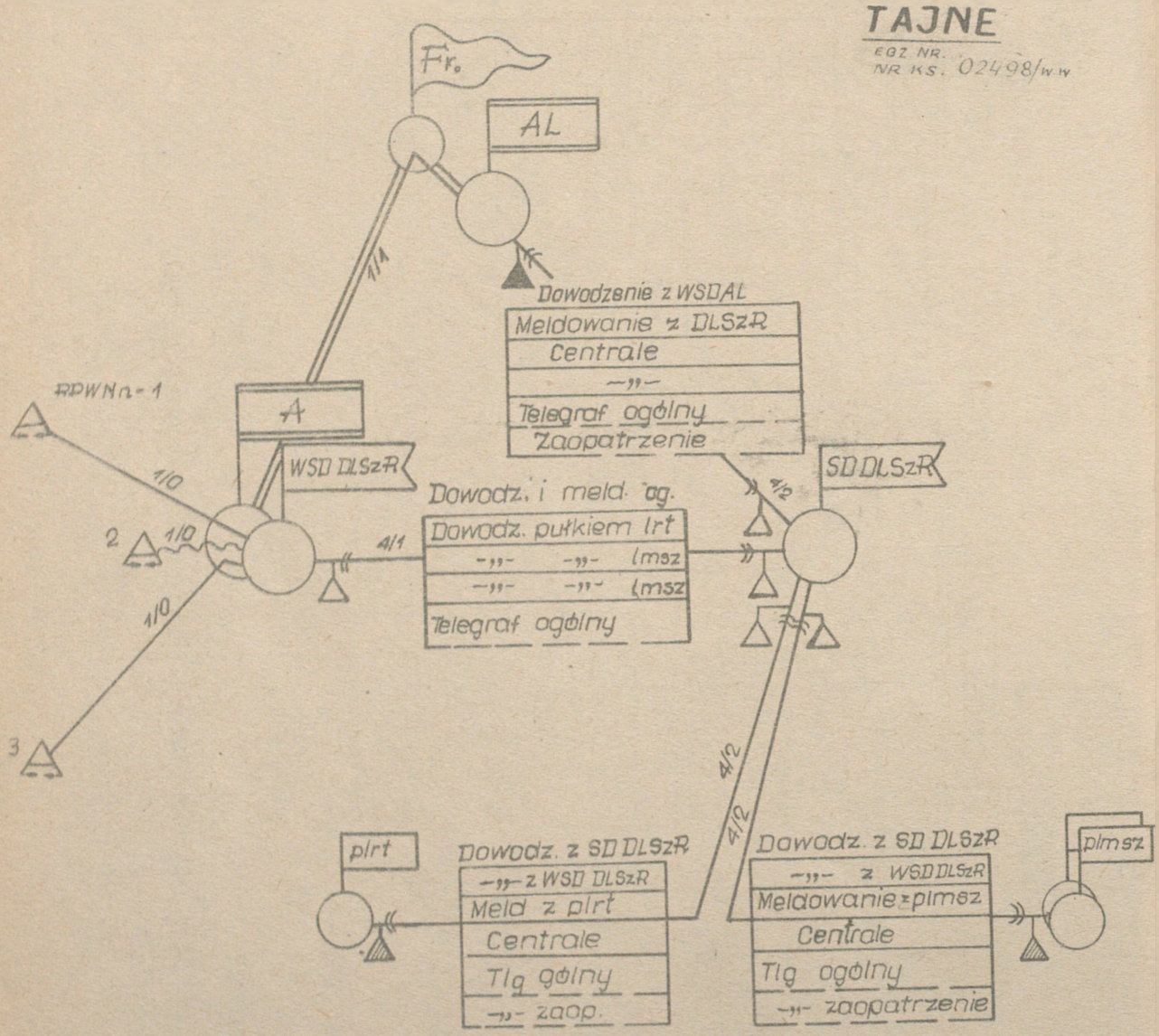
Przykładowa organizacja samodzielnego batalionu łączności DLSzR

WYKONANO 85 EGZ.
EGZ. NR 1-85 / SKRYPT 02287/m
OPR. płk MALINOWSKI
RYS Z.L. dn. 2.8.72r.

ZAŁĄCZNIK NR 16

TAJNE

EGZ. NR.
NR KS. 02498/WW

LEGENDA:

Środki DLSzR

–„– plrt i plmsz

–„– AL

Połączenia telefoniczne i ogólne

połączenia telegraficzne

4/2 licznik - ilość kanałów telefonicznych mianownik - ilość kanałów telegraficznych

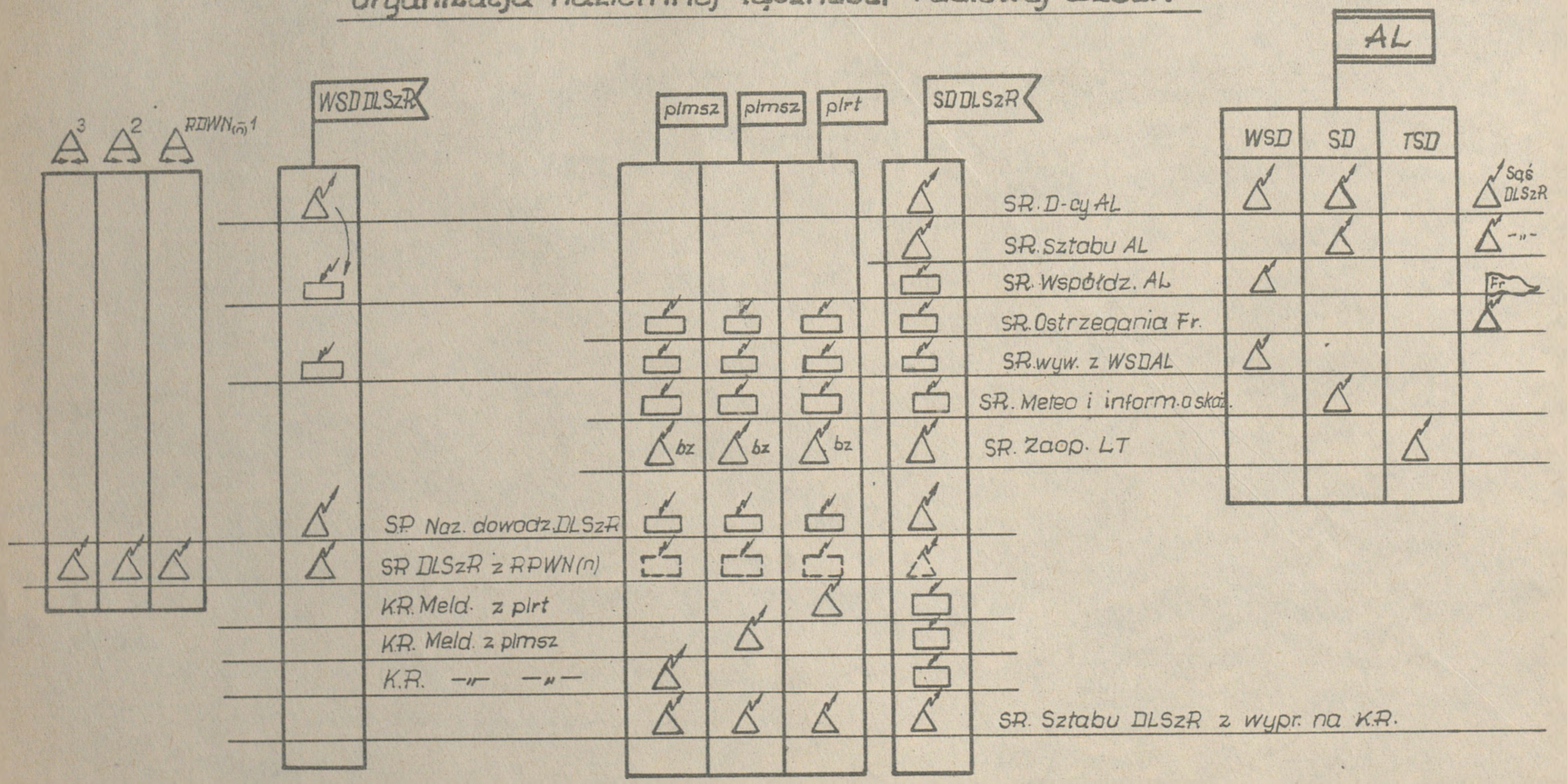
Łączność telefoniczno-telegraficzna DLSzR (wariant)

ZAŁĄCZNIK NR 17

TAJNE

EGZ NR...
NR KS. 02499/w.w.

Organizacja naziemnej łączności radiowej DLSzR

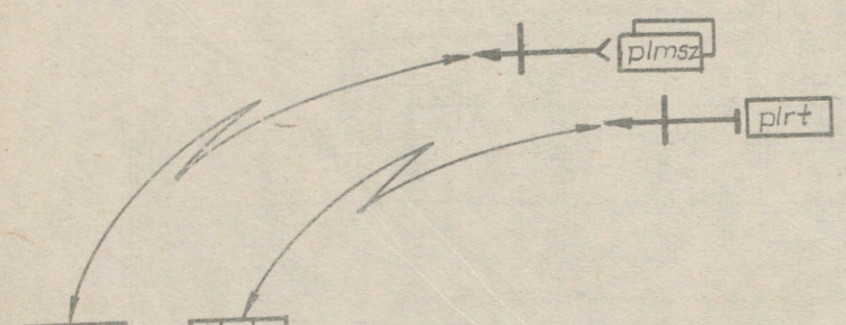

WYKONANO 85 EGZ
EGZ NR 1-85/ SKRYPT 02287/ww
OPR. PŁK MALINOWSKI
DYS. 21 dn. 2 8 72r.

ZAŁĄCZNIK NR 18

TAJNE

EGZ. NR ...
NR KS 02500/w.w

R-cja 4-kan.	— „ — 6 — „ —	— „ — 20 — „ —		R-cja 4-kan	— „ — 6 — „ —	— „ — 20 — „ —	
1	1	1		1	1	1	Częstotliwość startów i lądowań ogólna
2	2	2		2	2	2	— „ — dowodzenia s-tami pułku lotn.
3	3	3		3	3	3	— „ — współdz. rodzajów lotnictwa
4	4	4		4	4	4	— „ — łączności z namiernikami
	6	5			5	5	— „ — dowodzenia s-tami DLSzR
	5	6			6	6	— „ — — „ — — „ — eskadry lotn.
		7				7	— „ — startu i ląd. z lotniska macierzystego
		8				8	— „ — — „ — — „ — — „ — zapasowego
		9				9	— „ — dowodz. s-tami pułku lotniczego
		10				10	— „ — — „ — — „ — na zad. spec.
		11				11	— „ — — „ — — „ — — „ — — „ —
		12				12	— „ — — „ — — „ — — „ — — „ —
		13				13	— „ — — „ — — „ — — „ — — „ — — „ —
		14				14	— „ — — „ — i napr. s-tów DLSzR z RPWN(n)
		15				15	— „ — Współdz. z innymi rodz. wojsk
		16				16	— „ — — „ — z APL wojsk lądowych
		17		(2)	6	17	— „ — przekaz. danych z rozpoz. takt.
		18				18	— „ — łączności z zastos. retransmisji
		19				19	— „ — dowodzenia s-tami AL
		20				20	— „ — ratownictwa lotniczego
							— „ — jednostronnej łączności przez drp
ARK				ARK			

Podział częstotliwości łączności powietrznej DLSzR (wariant 1).

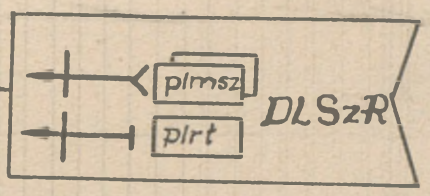
WYKONANO 85 EGZ
EGZ NR 1 85/SKRYPT 02287/w.w
MAJ. MALINOWSKI
RYS. Z 1 ... 1972

ZAŁĄCZNIK NR 19

~~TAJNE~~

EGZ. NR .

NR KS. 02501/w.w.

1	Częstotliwość startów i lądowań ogólna
2	—„— —„— —„— lotn. macierzystego
3	—„— współdziałania rodzajów lotnictwa
4	—„— r-namierników i dyżurnego odbioru
5	—„— dowodzenia w powietrzu esk. lotn.
6	—„— —„— —„— pułku lotn.
7	—„— —„— —„— DLSzR
8	—„— dowodzenia z SD DLSzR
9	—„— —„— z WSD DLSzR
10	—„— —„— z WSD AL
11	—„— naprowadz. z RPWN-1
12	—„— —„— z RPWN-2
13	—„— —„— z RPWN-3
14	—„— —„— z RPWN-4 (sas.A)
15	—„— —„— z RPWN-5 —„—
16	—„— przekaz danych z rozp. takt.
17	—„— —„— —„— —„— —„— (zapasowa)
18	—„— współdz. z innymi rodz. wojsk.
19	—„— —„— z OPL ogólnowojskową
20	—„— ratownictwa lotniczego
ARK	—„— jednostronnej łączności przez drp

Podział częstotliwości łączności powietrznej (wariant 2 dla rejonu 20-kanałowej).

WYKONANO 85 egz.
EGZ NR 1-85/SKRYPT 02287/w.w
OPR płk MALINOWSKI
RYS Z.L. dn. 2.8.72

PLAN

ZAŁĄCZNIK NR 20

TAJNE

EGZ. NR
NR KS: 02496/ww

ZABEZPIECZENIA MATERIAŁOWEGO ..... DL NA .....

L.p.	Nazwa środków materiałowych	J.m.	Stan na ..... Lotniska: lśt lub jabś / koper: Nazwy lub nr lotn.	Razem w DL	Dowóz Lotniska jabś / koper	Razem w DL	Będzie na zabezp. Lotniska jabś / koper	Razem w DL	Potrzebu Lotniska jabś / koper	Razem w DL	Brak/Nadwyżka Lotniska jabś / koper	Razem w DL	Manewr śr. materiałowymi między ofl: Skąd	Dokąd	Ilość	Czym transportem	Uwagi
1	2	3	4 5 6 7 8	9	10 11 12 13 14	15	16 17 18 19 20	21	22 23 24 25 26	27	28 29 30 31 32	33	34	35	36	37	38
	Paliwa: P-2																
	Benzyna lot.																
	Benz. samoch.																
	Olej napędowy																
	Oleje i smary																
	Nb lot.: M-37																
	M-30																
	MR-23																
	Rakiety: Rs-2a																
	R-3s																
	S-5m																
	S-5k																
	Bomby																
	Amunicja lotnicza: Tłen																
	Zbd																
	Lot																
	„W"																
	37 mm																
	57 mm																
	12,7 mm																
	Amunicja strzelecka																
	Inne																

WYKONANO 85 EOZ
EGZ NR 1-85/ SKRYPT 02287/WW
OPR. płk MALINOWSKI
RYS Z.L. dn 28.72

ZCA DCY ..... DL
d/s TECHNIKI I ZAOPATRZENIA
- - - - - - /podpis/ - - - - -

T A J N E
Egz.nr....

Załącznik nr 21

Zarządzenie tyłowe ..... DLSzR
nr ..... Sztab ..... /dzień, miesiąc, godzina/.
Mapa ..... wyd. .....

1. Krótkie dane o działalności przeciwnika mające wpływ na zabezpieczenie tyłowe DLSzR.
2. Zadanie tyłów dywizji.
3. Zadania poszczególnych jednostek tyłowych dywizji.
4. Zapasy środków materiałowych /gdzie, ile i w jakim terminie/, sposób wykorzystania zasobów miejscowych.
5. Dowóz środków materiałowych na poszczególne lotniska. Drogi dowozu i ewakuacji.
6. Rozmieszczenie elementów tyłowych DLSzR oraz AL /w niezbędnym zakresie/.
7. Sposób ewakuacji rannych i chorych.
8. Sposób ewakuacji technicznej. Organizacja remontu techniki bojowej i sprzętu naziemnej obsługi.
9. Przedsięwzięcia z zakresu obrony, ochrony i maskowania.
10. Miejsce zcy ds techniki i zaopatrzenia.
11. Sposób i terminy przedstawienia meldunków.

ZCA DCY DS TECHNIKI I ZAOPATRZ.

.....